

Výroční zpráva programu **Zelená úsporám** za rok 2012

Obsah

1. Abstrakt	5	4. Vývoj Programu v roce 2012.	20
2. Úvod.	9	5. Organizační struktura Programu	22
2.1. Zpracování výroční zprávy	9	5.1. Kupci AAUS	22
2.2. Zaměření a zdroj financování Programu	10	5.1.1. New Energy and Industrial Development Organisation (NEDO, Japonsko)	24
2.3. Cíle a přínosy Programu	10	5.1.2. Mitsui & Co. (Japonsko)	25
2.4. Environmentální aspekty Programu	12	5.1.3. Rakousko	25
2.4.1. Environmentální vlivy opatření podporovaných Programem	12	5.1.4. Španělsko	25
2.4.2. Realizace opatření ke zmírnění ekologických vlivů	13	5.1.5. Světová banka.	25
3. Popis Programu	15	5.2. Ministerstvo životního prostředí.	26
3.1. Členění Programu	15	5.3. Státní fond životního prostředí ČR	26
3.2. Podporovaná opatření.	16	5.3.1. Úsek řízení ostatních programů	26
3.2.1. Oblast A – Úspory energie na vytápění	16	5.3.2. Další důležitá oddělení ve struktuře SFŽP ČR	28
3.2.2. Oblast B – Výstavba v pasivním energetickém standardu	16	5.4. Rada SFŽP ČR	29
3.2.3. Oblast C – Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody.	17	5.5. Řídící výbor Programu	30
3.2.4. Oblast D – Dotační bonus	17	5.6. Monitorovací výbor Programu	31
3.2.5. Oblast E – Dotace na přípravu a realizaci podporovaných opatření v rámci Programu	18	5.7. Banky zapojené do administrace Programu	32
3.2.6. Realizace úspor energie v budovách veřejného sektoru	18	6. Kontroly	33
3.3. Obecné podmínky Programu	18	6.1. Typy kontrol	33
3.3.1. Čerpání podpory.	18	6.2. Metodika kontrol	34
3.3.2. Oprávnění žadatelé	19	6.3. Průběh dohlídek v roce 2012	34
3.3.3. Veřejná podpora.	19	6.4. Výsledky dohlídek provedených v roce 2012	36
3.3.4. Požadavky na firmy a výrobky	19	6.5. Průběh a výsledky dohlídek – souhrnný pohled	39
		6.6. Průběh veřejnosprávních kontrol	40
		7. Monitoring, reporting, evaluace	41
		7.1. Monitoring	41

7.1.1.	Monitorovací systém	41	11.	Finanční a věcný pokrok Programu u budov veřejného sektoru	83
7.1.2.	Monitorovací indikátory	42	11.1.	Počet registrovaných žádostí	83
7.2.	Reporting	43	11.2.	Struktura žádostí dle stavu v IS GIS	84
7.3.	Evaluace.	43	11.3.	Počet žádostí dle regionů	84
7.3.1.	Analýza dokumentů	44	11.4.	Výše maximální veřejné podpory dle regionů	86
7.3.2.	Definice a kvantifikace cílů Programu, sledování jejich plnění.	44	12.	Environmentální přínosy	87
7.3.3.	Klíčové evaluační otázky.	45	12.1.	Kumulativní vývoj odhadované redukce emisí do 31. 12. 2012.	87
7.3.4.	Sběr dat.	45	12.2.	Předpokládané roční redukce CO ₂ dle oblasti podpory Programu	89
7.3.5.	Vyhodnocení	46	12.2.1.	Předpokládaná roční redukce CO ₂ dle podoblasti podpory Programu.	91
8.	Technická asistence	47	12.2.2.	Předpokládaná roční redukce CO ₂ dle podoblasti podpory Programu a typu nemovitosti.	94
9.	Komunikace	50	12.2.3.	Předpokládaná roční redukce CO ₂ dle typu zařízení v oblasti C.	94
9.1.	Přednášková a poradenská činnost	50	12.3.	Předpokládaná roční redukce CO ₂ dle typu nemovitosti.	95
9.2.	Tvorba a správa webových stránek	51	12.4.	Předpokládaná roční redukce emisí CO ₂ dle regionů.	98
9.3.	Provoz Zelené linky	51	12.5.	Průměrná úspora tepla na vytápění dle podoblasti	100
9.4.	Ombudsman Programu	53	12.6.	Výroba tepla z obnovitelných zdrojů energie	102
9.4.1.	Souhrnný přehled zaevidovaných stížností a podnětů	53	12.6.1.	Výroba tepla z obnovitelných zdrojů energie dle podoblasti podpory	102
9.4.2.	Nejčastěji se opakující stížnosti a podněty	54	12.6.2.	Výroba tepla z obnovitelných zdrojů energie podle typu zařízení	105
9.5.	Program Partnerství Zelená úsporám	54	12.6.3.	Výroba tepla z OZE podle typu nemovitosti	105
10.	Finanční a věcný pokrok Programu – obytné budovy.	57	12.6.4.	Výroba tepla z obnovitelných zdrojů energie podle krajů	106
10.1.	Vývoj počtu registrovaných žádostí v čase.	58	13.	Výrok auditora.	108
10.2.	Struktura žádostí dle způsobu podání	60	14.	Seznam podkladů	111
10.3.	Struktura žádostí dle oblasti podpory	62			
10.4.	Struktura žádostí dle žadatele.	62			
10.5.	Struktura žádostí dle typu nemovitosti	63			
10.6.	Regionální aspekty Programu	64			
10.7.	Průměrná výše podpory dle regionů	64			
10.8.	Struktura žádostí dle jejich stavu	65			
10.9.	Průběh vyplácení podpory.	66			
10.10.	Struktura proplacených žádostí dle oblasti podpory.	68			
10.11.	Struktura proplacených žádostí podle typu nemovitosti	70			
10.12.	Investiční náklady	73			
10.13.	Výše podpory a investice dle oblasti podpory (rodinné domy).	75			
10.14.	Výše podpory a investice dle oblasti podpory (bytové domy).	77			
10.15.	Seznam odborných dodavatelů	78			
10.16.	Seznam výrobků a technologií	79			

Seznam zkratek

AAU	Assigned Amount Units / Emisní jednotky	NEDO	New Energy and Industrial Technology Development Organization
AAUPA	Assigned Amount Unit Purchase Agreement/Smlouva o prodeji emisních jednotek	NV	Nařízení vlády
BD	Bytové domy	OPŽP	Operační program Životní prostředí
CECED	Conseil Européen de la Construction d'Appareils Domestiques / Sdružení evropských výrobců domácích spotřebičů	OZE	Obnovitelné zdroje energie
ČNB	Česká národní banka	PO	Právnícká osoba
ČR	Česká republika	RD	Rodinné domy
ČSN EN	České technické normy	RF	Rada Fondu (SFŽP)
ČSOB	Československá obchodní banka	ŘA	Řízení akcí
ČSÚ	Český statistický úřad	ŘV	Řídicí výbor
EIA	Environmental Impact Assessment / Posuzování vlivů na životní prostředí	SEVEn	Středisko pro efektivní využívání energie, o. p. s.
EMP	Environment Management Plan / plán environmentálního managementu	SFŽP	Státní fond životního prostředí ČR
ES	Evropská společnost	SOD	Seznam odborných dodavatelů
EU	Evropská unie	SVJ	Společenství vlastníků jednotek
EUR	Euro	SVT	Seznam výrobků a technologií
FO	Fyzická osoba	SWOT	Strengths-Weaknesses-Opportunities-Threats / silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby
GIS	Green Investment Scheme / program Zelená úsporám	TA	Technická asistence
IET	International Emission Trading / systém mezinárodního emisního obchodování	TČ	Tepelné čerpadlo
IS-GIS	Informační systém Zelená úsporám	ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
KP SFŽP	Krajská pracoviště Státního fondu životního prostředí	ÚŘOP	Úsek řízení ostatních programů
LBBW Bank CZ	Landesbank Baden-Württemberg Bank	VB	Veřejné budovy (budovy veřejného sektoru)
MV	Monitorovací výbor	VSK	Veřejnosprávní kontrola
MŽP	Ministerstvo životního prostředí	ZÚ	Zelená úsporám

1. Abstrakt

Obecně

Program Zelená úsporám (dále jen Program) byl vyhlášen Ministerstvem životního prostředí (dále jen MŽP) v dubnu 2009 a je zaměřen na podporu investic do energetických úspor při rekonstrukcích i v novostavbách a do instalací zdrojů pro vytápění a přípravu teplé vody s využitím obnovitelných zdrojů energie. Konkrétně jsou v Programu podporovány úspory energie v rodinných a bytových domech (oblast A), instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu, účinných tepelných čerpadel a solárních kolektorů (oblast C) a také výstavba v pasivním energetickém standardu (oblast B). V roce 2010 byl Program rozšířen i o podporu úspor energie v budovách veřejného sektoru.

Zdroje financování

Česká republika získala finanční prostředky na Program zejména prodejem tzv. emisních jednotek (Assigned Amount Units - AAUs) Kjótského protokolu o snižování emisí skleníkových plynů. V roce 2012 Česká republika zastoupená Ministerstvem životního prostředí podepsala čtyři smlouvy o prodeji emisních jednotek (AAUs) se společností Mitsui & Co., Ltd. Pro financování schválených žádostí však byly využívány i finanční prostředky získané prodejem emisních jednotek v letech 2009 až 2011. Kupci v tomto období byly NEDO, Mitsui & Co., Ltd., Světová banka, Španělsko a Rakousko. Celkem bylo v letech 2009 až 2012 prodáno 103 672 000 AAUs a příjmy z těchto prodejů činí téměř 20,5 miliardy korun.

Dalším zdrojem financování Programu jsou národní zdroje. Novela zákona o odpadech umožnila převedení části finančních prostředků do programu Zelená úsporám. Je to přibližně 1,5 miliardy korun vybraných z registračních poplatků vozidel.

Cíle Programu

Hlavním cílem Programu je redukce emisí CO₂. Pro kvantifikaci tohoto cíle slouží tzv. greening, který je definován jako dodatečná redukce emisí skleníkových plynů (v tomto Programu výhradně CO₂) vůči podpoře na úrovni příjmů z prodeje 1 AAU. Dalšími environmentálními přínosy jsou také úspora tepla na vytápění, zvýšení výroby tepla z obnovitelných zdrojů energie a snížení znečištění prachovými částicemi. Program má také vést k vytvoření nových pracovních míst.

Řízení Programu

V řízení Programu mají klíčovou roli především Ministerstvo životního prostředí ČR a Řídicí výbor programu Zelená úsporám. MŽP stanovuje podmínky Programu, vyjednává podmínky prodeje emisních jednotek a uzavírá smlouvy o jejich prodeji. Řídicí výbor je zodpovědný za průběh Programu a jeho realizaci v souladu se stanovenými cíli. Důležitými orgány jsou také Monitorovací výbor programu Zelená úsporám, který zajišťuje dohled nad účinností a kvalitou realizace Programu, a Rada Státního fondu životního prostředí ČR, která žádosti doporučuje ministrovi ke schválení.

Administrace Programu

Za administraci dotačního programu Zelená úsporám je zodpovědný Státní fond životního prostředí ČR (dále jen SFŽP nebo Fond). Stanovuje podmínky administrace žádostí, vyplácí podporu žadatelům a je odpovědný za realizaci kontrol.

Administraci Programu a souvisejícím činnostem se v rámci SFŽP věnují odbor programů GIS, odbor administrace projektů a odbor kontrol, které jsou součástí úseku řízení ostatních programů. Na realizaci programu Zelená úsporám spolupracuje také odbor projektů a příjmu žádostí (příjem a kontrola žádostí v oblasti Realizace úspor energie v budovách veřejného sektoru), odbor rozpočtu (vyplácení podpory), odbor veřejnosprávních kontrol (veřejnosprávní kontroly v rámci programu Zelená úsporám), odbor komunikace (propagace Programu, komunikace s médii, Zelená linka) a útvar ombudsmana programu Zelená úsporám (řešení stížností žadatelů) a další. Součástí SFŽP je také 14 krajských pracovišť, která přijímala žádosti o podporu z Programu, prověřují je a fungují také jako konzultační střediska.

Na realizaci Programu se podílely rovněž bankovní instituce, které se věnovaly především příjmu žádostí.

Schvalování žádostí

Schvalovací proces je třístupňový: Žádosti, které centrála Programu doporučí ke schválení, jsou projednány Radou SFŽP a ta žádosti doporučí ke schválení ministři životního prostředí. Kromě těchto dvou instancí schvalují žádosti o podporu z Programu také někteří kupci emisních jednotek. Výplata podpory z Programu probíhá výhradně bezhotovostně, převodem prostředků na účet žadatele, resp. příjemce podpory.

Záruky kvality provedení

Jednou ze základních podmínek Programu je využití výrobků a technologií a dodavatelských firem ze seznamů připravených speciálně k tomuto účelu a zveřejněných na internetových stránkách Programu. Jejich smyslem je zaručení kvality provedení i užitých výrobků z pohledu energetických úspor. V letech 2009–2012 bylo v Seznamu odborných dodavatelů registrováno 15 454 firem. Do Seznamu výrobků a technologií bylo v letech 2009 až 2012 registrováno 9 989 výrobků a technologií.

Kvalitu provedených opatření měla zajistit také podmínka provést podporované opatření na základě odborného posudku a projektu vypracovaných autorizovanou osobou.

Monitoring a hodnocení

V rámci realizace Programu probíhá monitoring průběhu Programu a na něj navazující evaluace a reporting. Monitoring a evaluace zajišťují „kontrolu dovnitř Programu“, sledují postup jeho realizace a jsou i podkladem pro případné úpravy nastavení Programu.

Vývoj Programu v roce 2012

V roce 2012 pokračovala administrace přijatých žádostí a vyplácení dotací. Celkový objem podpory vyplacený v letech 2009–2012 přesáhl 19,7 mld. Kč, což znamená téměř 73 tisíc proplacených žádostí o podporu a necelých 70 tisíc proplacených žádostí o podporu na projekt.

Od 1. dubna začal Fond přijímat k dodatečné administraci žádosti, které žadatelé předložili na krajském pracovišti Fondu ke kontrole před 29. říjnem 2010, kdy byl pozastaven příjem žádostí v programu Zelená úsporám; netýkalo se to příjmu nových žádostí. Administrace žádostí pokračovala, pouze když žadatelé předložili kompletní a věcně správnou žádost včetně všech povinných příloh nejpozději dne 30. června 2012. Pro dodatečné zařazování žádostí do administrace byla zřízena speciální komise, která postupně otevřela celkem 1 075 obálek se žádostmi. Z nich u 76 žádostí komise nedoporučila další administraci, ostatní doporučila přímo k administraci, případně k dalšímu posouzení.

V květnu byla obnovena administrace žádostí v oblasti budov veřejného sektoru, neboť finanční bilance programu Zelená úsporám se díky souboru opatření dostala do kladných hodnot. Celkem bylo v roce 2012 Fondem osloveno 271 žadatelů. Konečný počet žadatelů, kteří se rozhodli v administraci podané žádosti pokračovat, nebyl v době zpracování výroční zprávy znám.

V roce 2012 bylo provedeno celkem 3 883 dohlídek. Z tohoto počtu bylo 71 % dohlídek provedeno na rodinných domech. Nejčastěji použitým režimem byl ex-post, s 82% podílem. 65 % provedených dohlídek bylo bez závad, 30 % bylo postoupeno komisi. Komise u 64 % dohlídek shledala formální nedostatky, 15 % žádostí bylo bez závad a u 11 % případů bylo doporučeno provedení veřejnosprávní kontroly.

K veřejnosprávní kontrole bylo předáno od začátku Programu celkem 302 žádostí, z nich 184 bylo ke konci roku 2012 ukončeno. Kontrola měla vliv na výši dotace v 33 případech.

Výsledky Programu u obytných budov

POČET ŽÁDOSTÍ

V průběhu roku 2012 pokračovala registrace prověřených žádostí do informačního systému Programu (IS GIS). Celkový počet evidovaných žádostí k datu 31. 12. 2012 byl 80 681; dále se pracuje s počtem 74 699 žádostí, které jsou registrovány v IS GIS k 31. 12. 2012 a u nichž nebyla ukončena administrace a nedošlo u nich k přípravě a vypořádání námitek.

Nejvíce žádostí bylo od začátku Programu do konce roku 2012 registrováno v oblasti podpory A (42 101 žádostí), což představuje 56,36 % ze všech registrovaných žádostí. V oblasti podpory C bylo registrováno 32 095 žádostí (42,97 % ze všech žádostí). V oblasti podpory B bylo registrováno pouze 503 žádostí (0,67 % ze všech registrovaných žádostí).

OBJEM PODPORY

Celkový objem podpory připadající na žádosti registrované v IS GIS od počátku Programu do 31. 12. 2012, u kterých nebyla ukončena administrace a nedošlo u nich k přípravě a vypořádání námitek, dosahuje částky 20 345,80 mil. korun. Na oblast A připadá podpora ve výši 17 462,91 mil. Kč (85,83 % z celkové podpory), na oblast C 2 688,02 mil. Kč (13,21 % z celkové podpory) a na oblast B 194,87 milionu (0,96 % z celkové podpory).

PRŮBĚH VYPLÁČENÍ

V průběhu roku 2012 intenzivně pokračovalo vyplácení podpory. Celkem bylo od začátku Programu do konce roku 2012 vyplaceno 19 710,44 mil. korun. Z toho převážnou část tvořila investiční podpora (18 456,97 mil.) a menší část podpora na projekt (1 253,47 mil.). Největší část vyplacené podpory připadá na oblast A – rodinné domy – a na žadatele typu fyzické osoby.

INVESTIČNÍ NÁKLADY

Jedním ze strategických cílů Programu je vytvoření nových pracovních míst nebo zachování stávajících pracovních míst v sektoru malých a středních podniků. Indikátorem úspěšnosti plnění tohoto cíle je celková výše investičních nákladů vynaložených na podporované opatření. Na již realizovaných projektech bylo investováno 30 027,17 milionu korun. Program tím pomohl k vytvoření nebo zachování 9 958 pracovních míst.

REDUKCE EMISÍ CO₂

Environmentální přínosy Programu byly hodnoceny na základě schválených a vyplacených žádostí. Celková předpokládaná roční redukce emisí CO₂ podle stavu administrace žádostí ke konci roku 2012 by realizací úsporných opatření měla být u schválených žádostí dosahována v celkové výši 801 942 tun, z toho u již vyplacených žádostí by to mělo být celkem 776 162 tun.

V případě schválených i vyplacených žádostí převažuje s přibližně 63 % oblast A, následována oblastí C s přibližně 36 %. Podíl oblasti B je v obou porovnáních zanedbatelný.

Z hlediska typu nemovitosti převažují u schválených i vyplacených žádostí rodinné domy s podílem přes 67 %.

Nejvyšší redukce emisí CO₂ bude dosažena v obou porovnáních ve Středočeském a Moravskoslezském kraji.

ÚSPORA TEPLA NA VYTÁPĚNÍ

Nejvyšší průměrná úspora tepla na vytápění byla u schválených žádostí zjištěna v podoblastech A.1 a B.2 (49 790 kWh/rok, resp. 52 533 kWh/rok). U vyplacených žádostí byl nejvyšší podíl průměrné úspory tepla na vytápění zjištěn u podoblasti A.1 (49 353 kWh/rok).

VÝROBA TEPLA Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE

Nejvyšší podíl na výrobě tepla z obnovitelných zdrojů energie mají žádosti podané v oblasti C.1: přes 71 % v případě schválených i vyplacených žádostí. Z hlediska typu nemovitosti výrazně převažují rodinné domy. Z hlediska regionálního rozlišení připadá nejvyšší výroba tepla z OZE na Středočeský a Jihočeský kraj.

VÝSLEDKY PROGRAMU U BUDOV VEŘEJNÉHO SEKTORU

Celkový počet zaregistrovaných žádostí v oblasti budov veřejného sektoru k 31. 12. 2012 činí 1 144 žádostí. Na zasedáních Rady Fondu bylo do konce roku 2012 projednáno 307 žádostí. Většina žádostí, 684, se ke konci roku nacházela v tzv. zásobníku projektů.

Po odečtení zrušených a neakceptovaných žádostí je v oblasti veřejných budov evidováno celkem 874 žádostí, z nich nejvíce (118) bylo registrováno v Jihomoravském kraji, nejméně (24) v kraji Karlovarském.

Výše maximální veřejné podpory za aktivní žádosti činila 4 084,1 mil. Kč, nejvyšší podpora připadá na nemovitosti umístěné v Moravskoslezském kraji.

2. Úvod

2.1. Zpracování výroční zprávy

Povinnost vypracovat výroční zprávu za každý rok konání programu Zelená úsporám je zakotvena v Implementačním dokumentu programu Zelená úsporám, především pak ve smlouvách mezi Ministerstvem životního prostředí ČR a kupci emisních jednotek.

Základní požadavky na obsah výroční zprávy programu Zelená úsporám jsou tyto:

- Popis projektů, opatření a činností prováděných v rámci ekologických činností¹ včetně jejich všeobecného přehledu, celkový rozpočet a podíl celkové smluvní ceny u každého projektu, opatření a činnost, očekávaná a skutečná výše ekologického účinku, kterého uvedené projekty, opatření a činnosti dosáhly.
- Využití celkové smluvní ceny včetně podrobností o tom, kolik z celkové smluvní ceny bylo použito na každou z ekologických činností.
- Celková výše nevyužitých finančních prostředků zůstávajících na bankovním účtu prodávajícího na konci vykazovaného období a důvod, proč nebyla tato částka použita.
- Environmentální opatření zahrnující popis EIA, stav environmentálního autorizačního procesu a další související informace.

Někteří kupci mají další specifické požadavky na výroční zprávu. Ty jsou zpracovány v přílohách pro jednotlivé kupce. Rovněž informace týkající se využití smluvní ceny jsou uvedeny v těchto důvěrných přílohách.

Tato výroční zpráva byla ověřena společností Deloitte Advisory, s. r. o., s níž byla uzavřena smlouva dne 21. 1. 2010. Zpráva nezávislého auditora je uvedena v kap. 13. Údaje o objemech redukce emisí CO₂ byly verifikovány třetí stranou, společností SEVEN, na základě smlouvy mezi SFŽP a SEVEN uzavřené dne 9. 2. 2010. Nezávislou třetí stranou, společností Det Norske Veritas, byla na základě smlouvy, uzavřené mezi společnostmi SEVEN a Det Norske Veritas dne 15. 10. 2009, také validována metodika výpočtu emisí CO₂. Výroční zpráva byla včetně nezávislého posouzení dokončena v české i anglické verzi a odeslána kupcům emisních jednotek během 180 dní od konce roku 2012 v souladu se smlouvami mezi ČR a kupci emisních jednotek.

¹ Ekologickou činností se obecně vzato v rámci programu Zelená úsporám rozumějí opatření podporovaná Programem: Viz kapitulu Popis Programu. Podrobnosti o tom, co který kupce uznává jako ekologickou činnost (Greening Activity), jsou uvedeny v jednotlivých smlouvách.

2.2. Zaměření a zdroj financování Programu

Program Zelená úsporám (též jen Program) byl vyhlášen Ministerstvem životního prostředí (MŽP) v dubnu 2009 ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí ČR. Je zaměřen na úspory energie v oblasti bydlení a využití obnovitelných zdrojů pro vytápění a přípravu teplé vody prostřednictvím podpory zateplování rodinných a bytových domů, výstavby v pasivním energetickém standardu, instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu, účinných tepelných čerpadel a solárních kolektorů. V roce 2010 byl Program rozšířen i na oblast úspor energie v budovách veřejného sektoru.

Česká republika získala na Program finanční prostředky prodejem tzv. emisních jednotek Kjótského protokolu o snižování emisí skleníkových plynů. V jeho rámci disponuje Česká republika právem vypustit v prvním kontrolním období 2008–2012 skleníkové plyny odpovídající objemu 894 milionů tun oxidu uhličitého. Toto právo je vyjádřeno v jednotkách přiděleného množství (AAUs – Assigned Amount Units), jedna jednotka reprezentuje právo na vypuštění 1 tuny CO₂. Stát může prodat až 130 milionů přebývajících jednotek přiděleného množství (AAUs).

V roce 2012 Česká republika podepsala v zastoupení MŽP čtyři smlouvy o prodeji emisních jednotek v objemu 13 602 000 AAUs. Celkem bylo v letech 2009 až 2012 prodáno 103 672 000 AAUs. Celkový příjem Programu k 31. 12. 2012 byl téměř 20,5 miliardy korun (bez úroků).

Samotná idea Programu vychází z požadavků zájemců o koupi AAUs, aby výnosy z transakcí byly použity na projekty nebo programy, které snižují emise skleníkových plynů nebo mají jiné konkrétní přínosy pro životní prostředí. Některé země v rámci systému Mezinárodního emisního obchodování (International Emission Trading – IET) navrhly založení „Green Investment Scheme“ (GIS, v Česku „Zelená úsporám“), aby se dosáhlo naplnění požadavku potenciálních kupců.

Program má rovněž oporu v české legislativě, neboť dle zákona č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, jsou prostředky získané z prodeje jednotek přiděleného množství příjmem SFŽP a jsou účelově vázány k použití na podporu opatření vedoucích ke snižování emisí.

Dalším zdrojem financování Programu jsou národní zdroje. Novela zákona o odpadech umožnila převedení části finančních prostředků do programu Zelená úsporám. Je to přibližně 1,5 miliardy korun vybraných z registračních poplatků vozidel.

2.3. Cíle a přínosy Programu

Cíle Programu jsou primárně dány strategickými cíli Programu tak, jak je definuje Programový dokument programu Zelená úsporám:

- Využít v systému mezinárodního emisního obchodování (IET) snížení národních emisí skleníkových plynů, které je důsledkem změny struktury průmyslu a snižování energetické náročnosti české ekonomiky.
- Investovat získané prostředky do opatření a programů s vysokým redukčním potenciálem a v souladu s národními cíli trvale udržitelného rozvoje.

- Zajistit udržitelnost projektů realizovaných v rámci Programu, tedy dosáhnout dlouhodobého redukčního efektu podstatně přesahujícího dobu trvání Programu.
- Maximalizovat sociální, ekonomické a environmentální efekty Programu v ČR, zejména zvýšení kvality bydlení, zlepšení rodinných rozpočtů a vytvoření pracovních míst v sektoru malých a středních podniků.

Hlavním přínosem Programu je redukce emisí CO₂. Pro kvantifikaci tohoto přínosu slouží tzv. greening, který je definován jako dodatečná redukce emisí skleníkových plynů (v tomto Programu výhradně CO₂) vůči podpoře na úrovni příjmů z prodeje 1 AAU (podrobněji viz kap. 7.1.2.1.)

Dalším velmi významným přínosem Programu je pozitivní vliv na vytvoření nebo zachování pracovních míst v přímé návaznosti na realizaci Programu. Národní ekonomická rada vlády označila v roce 2009 Program jako jedno z klíčových opatření v boji se současnou ekonomickou krizí, které bude mít pozitivní dopad zejména na malé a střední podniky².

V porovnání s jinými dotačními programy vykazuje podpora zateplování z hlediska tvorby pracovních příležitostí v národním hospodářství jeden z nejvýznamnějších přínosů, a to především díky vysokému multiplikačnímu efektu tzv. malého stavebnictví. Multiplikační efekt vychází z vysokého podílu práce na celkové vytvořené hodnotě v oboru a také z jeho ustálených vazeb na tuzemské dodavatele, přičemž většina vstupů je rovněž tuzemské provenience. Výsledkem tohoto řetězení je vysoce nadprůměrný vliv každé investované koruny na ekonomický růst v krátkém časovém období. Efekt na tvorbu a zachování pracovních příležitostí je navíc regionálně rozptýlený, což lze považovat za významnou přednost Programu. Malé stavebnictví představuje jednu ze základních součástí lokální ekonomiky, nevyžaduje migraci či imigraci pracovní síly.

Dle výpočtů ekonomů M. Zámečníka a J. Hlaváče na sebe program Zelená úsporám navázal přes 19 tisíc pracovních míst, předpokládá se, že téměř polovina vytvořených pracovních příležitostí připadá na sektor stavebnictví. Podnikatelské služby, velkoobchod a veřejná správa stojí zhruba za čtvrtinou vytvořených pracovních míst. Významný je rovněž nárůst pracovních míst ve finančním sektoru díky outsourcingu žádostí o podporu, jejich zpracování a vyřízení úvěrů v bankách.

Obdobné výsledky přinesla i Evaluační zpráva programu Zelená úsporám za rok 2012, která vypočítávala pouze pracovní místa vytvořená v oblasti stavebnictví. Dle tohoto výpočtu program Zelená úsporám v letech 2009–2012 přispěl k vytvoření nebo zachování 9 958 pracovních míst.

Pozitivem programu Zelená úsporám také je, že není klasickým rozpočtovým výdajem financovaným daňovými poplatníky. Výnosy z daně z příjmů fyzických a právnických osob, odvody na sociální a zdravotní pojištění a především daně z přidané hodnoty u provedených prací a dodávek materiálu zvyšují příjmy státního rozpočtu. Program má tedy pozitivní fiskální dopad na veřejné finance.

Mezi další přínosy Programu lze zařadit snížení energetické závislosti české ekonomiky a snížení výdajů českých domácností za energii určenou na vytápění.

² Program Zelená úsporám – Programový dokument

2.4. Environmentální aspekty Programu

Opatření podporovaná v rámci Programu zahrnují běžné stavební práce v oblasti bydlení, které v ČR v současné době probíhají ve velkém počtu. Neodchylují se od praxe v této oblasti, s výjimkou podpůrných opatření vedoucích k lepší kvalitě, trvale udržitelnějším a klimaticko-inteligentním budovám. Pro tento typ staveb česká legislativa nevyžaduje samostatný proces EIA (Environmental Impact Assessment – Posouzení vlivů na životní prostředí) nebo samostatný plán environmentálního managementu (Environmental Management Plan, EMP3) dle měřítek Světové banky, která je jedním z kupců emisních jednotek. Pro zhodnocení možných rizik a jejich řízení byl však vypracován Český environmentální management programu Zelená úsporám, z jehož rámcového dokumentu tato kapitola vychází. Měřítko Světové banky byla zvolena proto, že dlouholetá spolupráce ukázala (již od roku 2000 na JI4 projektech v rámci flexibilních mechanismů Kjótského protokolu), že má největší požadavky na tuto oblast a propracovaný systém.

Podle českých, Evropskou unií harmonizovaných právních předpisů je environmentální povinná péče dostatečně začleněna do projektu. Stavební povolení (SP) obsahuje odkazy na právní předpisy o základní kvalitě a due diligence⁵ ustanovení, které by byly v rámci projektu v souladu s postupem Světové banky zahrnuty do EMP: hluk a emise, nakládání s odpady vč. azbestu, ochrana zdraví a bezpečnost na pracovišti, doprava a bezpečnost chodců a ochrana podzemních vod, jakož i ochrana fauny, flóry a půdy. K SP se vyjadřují příslušné regulační orgány vč. orgánů ochrany životního prostředí, tím se zajišťuje, že konkrétní problémy ochrany životního prostředí nad rámec běžné praxe jsou zjištěny a zahrnuty v SP jako specifické podmínky a povinnosti. Před vydáním SP musí investor získat územní rozhodnutí, kterým se zjistí vhodnost staveniště a plánované výstavby pro konkrétní lokalitu na základě konkrétního typu zóny příslušného územního plánu.

Vzhledem k velkému překryvu mezi praktickými činnostmi povinné péče o životní prostředí, stanovenými právními předpisy ČR a Světové banky v oblasti záruk pro ochranu životního prostředí, bylo doporučeno pokračovat v provádění EMP prostřednictvím zavedených českých systémů a nástrojů namísto konkrétních nástrojů Světové banky. Regulační systémy ČR poskytují efektivně stejné výsledky v oblasti environmentální due diligence, i když použitím mírně odlišných nástrojů.

2.4.1. Environmentální vlivy opatření podporovaných Programem

Od investičních akcí podporovaných z Programu se očekává, že budou mít veskrze pozitivní účinek v důsledku dílčích snížení emisí skleníkových plynů. U energeticky náročnějších domů bude snížena jejich energetická potřeba. Navíc je Programem podporována nová výstavba v pasivním energetickém standardu, což je z pohledu energetické náročnosti v současné době téměř nejvyšší standard, kterého lze v sektoru bydlení dosáhnout. Tím se sníží energetická náročnost sektoru bydlení jako celku.

Vzhledem k tomu, že investice do těchto opatření mj. sníží spotřebu fosilních paliv (hnědého uhlí a zemního plynu), důsledkem bude také

3 EMP je součástí politiky Světové banky, jako příloha C operačního předpisu OP 4.01. Viz <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/PROJECTS/EXTPOLICIES/EXTOPMANUAL/0,,contentMDK:20065218~menuPK:4564185~pagePK:64709096~piPK:64709108~theSitePK:502184,00.html>

4 JI = Joint Implementation, společně zaváděná opatření

5 due diligence (náležitá pečlivost nebo náležitá opatrnost) – Systém povinné péče Světové banky v oblasti životního prostředí

snížení emisí dalších znečišťujících látek, jako jsou PM 10, SO_x a NO_x z malých spalovacích zdrojů. Dopad bude trvalý a kumulativně pozitivní. Místní kvalita ovzduší se stává vážným problémem v mnoha obcích a oblastech, a Program tak k lepší kvalitě jejich ovzduší přispěje. Z hlediska potenciálních negativních dopadů na životní prostředí jsou opatření prováděná v rámci Programu hodnocena jako málo riziková. Neočekává se, že by investice do energetické účinnosti v oblasti bydlení způsobily závažné nepříznivé dopady na životní prostředí.

Potenciální nepříznivé dopady na životní prostředí lze shrnout takto:

- zvýšení hladiny hluku a prachu z důvodu výstavby,
- produkce stavebních odpadů, náhodný únik strojního oleje, maziva atd.,
- znečištění nebo změny hydrologického režimu podzemních vod v důsledku dopadů provozu tepelných čerpadel do hlubokých vrstev podzemních vod,
- kotle na spalování biomasy mohou způsobit lokální tlaky na zdroje biomasy, jelikož trhy s palivovým dřevem jsou částečně místní.

2.4.2. Realizace opatření ke zmírnění ekologických vlivů

Environmentální management Programu hodnotí skutečné provádění předpisů týkajících se ochrany životního prostředí v ČR v kontextu environmentálního managementu, řízeného nástroji vyvinutými v rámci Světové banky OP4.01. Hodnotila se především dvě konkrétní témata:

- Pečlivý environmentální management pro malé stavby, pro vrtý v souvislosti s tepelnými čerpadly a pro instalaci systémů vytápění založených na biomase. Pro tyto činnosti v rámci GIS ČR jsou systémy testovány z hlediska vedoucího k přijatelnému ekologickému provedení.
- Možnost zainteresovaných stran podílet se na rozhodnutích souvisejících s GIS ČR a zahrnutí zájmů všech zainteresovaných stran na základě jejich analýzy.

2.4.2.1. Pečlivý environmentální management při stavební činnosti, vrtání pro tepelná čerpadla a instalaci kotlů na biomasu

Ze společného hodnocení provedeného SFŽP a Světovou bankou a podporovaného českými experty vyplynulo, že stavební povolení a územní rozhodnutí obsahují jasný soubor pravidel a omezení týkajících se ochrany životního prostředí. Informace o environmentálních rizicích a zmírňujících opatřeních jsou podobné obsahu EMP pro tento typ činnosti, připraveného v rámci pokynů Světové banky, nebo k němu analogické. Stavební povolení reguluje chování dodavatele, je-li uvedeno vážné ohrožení životního prostředí v žádosti a schvalovacím procesu, jinak jsou použity standardní odkazy na právní předpisy ČR a zavedená pravidla, která musejí být dodržována. Shromážděné důkazy i posudky znalců z ČR naznačují, že vcelku jsou stavební praxe v ČR dobré, nicméně tým složený z pracovníků SFŽP a odborníků Světové banky bude sledovat stavební praxi během celé realizace a provádět osobní namátkové kontroly na místech staveb.

Specifická pravidla jsou uplatňována v případě instalace tepelných čerpadel, která vyžadují zemní vrty. Před samotným zahájením vrtání se vyžaduje hydrogeologický průzkum a povolení od vodohospodářských nebo báňských orgánů. Vrtné práce musejí být provedeny pod dozorem pověřeného hydrogeologa a pouze společností autorizovanou pro vrtné práce.

Zhodnoceno bylo také riziko vzniku tlaku na trhu s biomasou, které by mohlo vyústit v odlesnění. Množství dřeva použitého jako palivo se konstantně pohybuje mezi 2–3 miliony tun za rok, což představuje méně než 20 % celkové produkce. Na základě analýzy provedené v rámci GIS ČR se předpokládá asi 10–15% nárůst spotřeby palivového dřeva. Jako palivové dříví je navíc používáno dřevo nízké kvality nebo je spotřebováván dřevní odpad. Je tedy nepravděpodobné, že vlivem Programu by mohlo být způsobeno odlesňování.

2.4.2.2. Účast a vliv dotčených stran

Za účelem posuzování role a účinnosti občanské veřejnosti a nevládních organizací při ovlivňování činnosti s dopady na životní prostředí bylo obecné hodnocení podle SFŽP provedeno s pomocí projektového týmu Světové banky. Z hodnocení vyplynulo, že občanská veřejnost v ČR je aktivní, většinou dobře organizována a zastoupena nevládními organizacemi a má aktivní zájem o problematiku životního prostředí. Je vnímavá k nedodržování předpisů v oblasti životního prostředí, a to i v citlivějších otázkách než těch, které se týkají programu Zelená úsporám. V ČR je implementována Aarhuská úmluva a existují i fungující stížnostní mechanismy.

3. Popis Programu

V Programu jsou podporovány kvalitní zateplování rodinných a bytových domů, výstavba v pasivním energetickém standardu, výměna neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a tepelná čerpadla a instalace těchto zdrojů do novostaveb. V roce 2010 byla zveřejněna také nová oblast podpory pod názvem Realizace úspor energie v budovách veřejného sektoru, v této oblasti je podporováno zateplování budov veřejného sektoru, jako jsou např. školy, školky, nemocnice, městské úřady apod.

3.1. Členění Programu

Program Zelená úsporám je členěn do tří základních oblastí podpory (A, B, C), z nichž některé jsou rozděleny do podoblastí, a dvou doplňkových oblastí podpory (D, E). Oblast Realizace úspor energie v budovách veřejného sektoru bývá označována jako oblast podpory F a je upravena samostatnou směrnicí.

Tab. 1 Přehled oblastí podpory

Kód oblasti podpory	Popis oblasti podpory
A	Oblast A – Úspory energie na vytápění
A.1	Podoblast A.1 – Celkové zateplení
A.2	Podoblast A.2 – Dílčí zateplení
B	Oblast B – Výstavba v pasivním energetickém standardu
C	Oblast C – Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody
C.1	Podoblast C.1 – Výměna neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla
C.2	Podoblast C.2 – Instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu a účinných tepelných čerpadel do nových obytných domů
C.3	Podoblast C.3 – Instalace solárně-termických systémů
D	Dotační bonus na vybrané kombinace opatření
E	Dotace na přípravu a realizaci podporovaných opatření v rámci Programu
F	Realizace úspor energie v budovách veřejného sektoru

Žadatelé mohou žádat o podporu na jedno nebo více opatření z oblasti A, B a C. Některé kombinace opatření mohou být navíc podpořeny dotačním bonusem. Je také možno žádat o podporu na dokumentaci k uvedeným opatřením. V oblasti D a E nelze žádat samostatně.

3.2. Podporovaná opatření

3.2.1. Oblast A – Úspory energie na vytápění

V oblasti A Program podporuje opatření vedoucí k úsporám energií na vytápění prostřednictvím celkového nebo dílčího zateplení rodinných či bytových domů (panelové i nepanelové technologie).

Podoblast A.1 – Celkové zateplení

Podmínkou pro poskytnutí podpory v případě celkového zateplení obytné budovy je dosažení energeticky úsporného standardu obytné budovy. To znamená snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění na nejvýše 70 kWh/m² u rodinných domů a nejvýše 55 kWh/m² u bytových domů. Měrná roční potřeba tepla na vytápění zároveň musí být snížena alespoň o 40 % oproti stavu před realizací.

Jestliže žadatel celkovým zateplením dosáhne měrné roční potřeby tepla na vytápění maximálně 40 kWh/m² u rodinných domů, respektive 30 kWh/m² u bytových domů, získá vyšší podporu.

V této podoblasti podpory mohou o dotaci žádat vlastníci rodinných a bytových domů.

Podoblast A.2 – Dílčí zateplení

Základním požadavkem pro poskytnutí podpory v případě dílčího zateplení obytných budov je dosažení úspory energie na vytápění alespoň o 20 %. Při dosažení úspory 30 % a více je i dotace z programu Zelená úsporám vyšší.

Všechna opatření, která přispívají k dosažení požadavku na snížení hodnoty měrné roční potřeby tepla na vytápění, musejí splňovat určitá kritéria: doporučenou hodnotu součinitele prostupu tepla danou částí obálky budovy UN podle ČSN 73 0540-2 (znění duben 2007) nebo minimální účinnost rekuperace odpadního tepla alespoň 75 % (blíže viz přílohy I směrnice MŽP č. 9/2009).

O podporu mohou žádat vlastníci rodinných a bytových domů postavených nepanelovou technologií.

3.2.2. Oblast B – Výstavba v pasivním energetickém standardu

V oblasti B je podporována výstavba nových rodinných a bytových domů splňujících pasivní energetický standard. O dotaci je možno žádat i při změně stavby stávajících obytných domů na energeticky pasivní domy. Základní podmínkou pro přidělení podpory je v obou případech dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění nejvýše 20 kWh/m² u rodinných domů, respektive 15 kWh/m² u bytových domů.

3.2.3. Oblast C – Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody

Oblast C je zaměřena na opatření vedoucí k využití obnovitelných zdrojů energie pro účely vytápění a přípravy teplé vody. O podporu v této oblasti mohou žádat vlastníci rodinných a bytových domů. Podporovány jsou instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu a tepelných čerpadel do nových i stávajících staveb a instalace solárních kolektorů pro ohřev teplé vody, nebo i přitápění.

Podoblast C. 1 – Výměna neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla

V této podoblasti se podporuje náhrada zdrojů na tuhá a kapalná fosilní paliva a elektrického vytápění za účinné nízkoemisní zdroje na biomasu (C.1.1) a za tepelná čerpadla (C.1.2) se stanoveným topným faktorem.

C.1.1: Podporovány jsou pouze nové účinné zdroje na biomasu s nízkými emisemi lokálních polutantů do ovzduší. Výše podpory se liší v závislosti na použité technologii přidávání paliva a objemu akumulační nádrže.

C.1.2: Podporována jsou pouze tepelná čerpadla, jejichž topné faktory stanovené podle EN 14511 dosáhnou při dané teplotní charakteristice a v závislosti na typu technologie stanovených minimálních hodnot. Výše podpory závisí na zvolené technologii tepelného čerpadla.

Podoblast C. 2 – Instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu a účinných tepelných čerpadel do novostaveb

V podoblasti C.2 je podporována instalace účinných nízkoemisních zdrojů na biomasu (C.2.1) a tepelných čerpadel (C.2.2) se stanoveným topným faktorem do nových obytných domů. Požadavky na technickou kvalitu nových zdrojů jsou totožné s těmi pro podoblast podpory C. 1.

Podoblast C. 3 – Instalace solárně-termických kolektorů

V rámci podoblasti C.3 je podporována instalace systémů se solárně-termickými kolektory na rodinné a bytové domy, a to pro přípravu teplé vody (C.3.1), nebo i na přitápění (C.3.2).

3.2.4. Oblast D – Dotační bonus

Některé kombinace opatření jsou zvýhodněny dotačním bonusem, maximálně jednou pro daný objekt.

Podporovány jsou tyto kombinace:

- A.1/A.2 (celkové, nebo dílčí zateplení) + C.1 (zdroj na biomasu nebo tepelné čerpadlo),
- A.1/A.2 (celkové, nebo dílčí zateplení) + C.3 (solárně-termické systémy),
- B (pasivní stavba) + C.3 (solárně-termické systémy),
- C.2 (zdroj na biomasu nebo tepelné čerpadlo do novostavby) + C.3.2 (solárně-termické systémy pro přípravu teplé vody a na přitápění).

3.2.5. Oblast E – Dotace na přípravu a realizaci podporovaných opatření v rámci Programu

K žádostem podaným v oblastech A, B a C je nutno zpracovat odborný posudek a projekt. Na jejich pořízení je možno podat žádost o podporu v oblasti E.

3.2.6. Realizace úspor energie v budovách veřejného sektoru

V oblasti Realizace úspor energie v budovách veřejného sektoru jsou podporována opatření (zateplení obvodových plášťů a střešních konstrukcí, výměna nebo úprava otvorových výplní apod.) vedoucí k postupnému dosažení nízkoenergetického nebo vyššího standardu pro energetickou náročnost budov. Podpořeny mohou být pouze žádosti na projekty, které dosáhly hranice min. 60 bodů v součtu bodového hodnocení technické kvality a ekologické relevance dle hodnot uvedených ve výběrových (hodnoticích) kritériích, která byla zveřejněna ve výzvě Ministerstva životního prostředí k podávání žádostí o poskytnutí podpory na Realizaci úspor energie v budovách veřejného sektoru v rámci programu Zelená úsporám.

3.3. Obecné podmínky Programu

3.3.1. Čerpání podpory

V programu Zelená úsporám pro rodinné a bytové domy je nastaveno průběžné čerpání prostředků po celou dobu trvání Programu. Žádosti o podporu měly být přijímány do konce trvání Programu, nebo do vyčerpání finančních prostředků Programu. V roce 2010 došlo k masivnímu nárůstu počtu žádostí, a proto byl příjem žádostí pozastaven, aby mohla být překontrolována správnost všech dosud podaných žádostí a zjištěna suma disponibilních prostředků. Při této kontrole bylo zjištěno, že došlo přecherpání možností Programu, a proto v roce 2011 nebyly přijaty žádné nové žádosti, pouze probíhalo dokončení registrace žádostí přijatých v roce 2010. Postupně došlo k vyrovnaní bilance Programu, a proto mohly být v roce 2012 přijaty žádosti v oblastech A, B a C v kombinaci, které žadatelé předložili na krajských pracovištích Fondu před přerušением Programu. Rovněž bylo rozhodnuto o pokračování administrace části žádostí v oblasti Realizace úspor energie v budovách veřejného sektoru, které byly přijaty v rámci jednorázové výzvy v roce 2010⁶.

6 Bliže viz kapitolu Vývoj programu Zelená úsporám v roce 2012

3.3.2. Oprávnění žadatelé

Program je určen vlastníkům rodinných a bytových domů a veřejných budov. Vedle nepodnikajících (fyzických) osob se do něj mohou zapojit také společenství vlastníků bytových jednotek, bytová družstva, města a obce (včetně městských částí), podnikatelské subjekty, případně další právnické osoby. Přehled možných příjemců podpory v oblasti Realizace úspor energie v budovách veřejného sektoru je uveden v příloze č. 4 ke směrnici MŽP č. 7/2010.

3.3.3. Veřejná podpora

Podporu z programu ZÚ lze bez omezení ze strany veřejné podpory poskytovat pouze fyzickým osobám, jejichž primárním cílem je použít podporu na uspokojování vlastních bytových potřeb (vlastníkům rodinných domů, fyzickým osobám nepodnikajícím). U ostatních subjektů (fyzické osoby podnikající, právnické osoby, bytová družstva, municipality, společenství vlastníků jednotek), které s předmětem dotace vykonávají ekonomickou činnost (pronajímají byty), je nutno postupovat podle pravidel veřejné podpory.

V programu ZÚ bylo v roce 2012 možno poskytovat dotace ve dvou režimech veřejné podpory, které jsou slučitelné s právními předpisy EU. Jsou to režimy „de minimis“ (200 tis. eur) a bloková výjimka (7,5 mil. eur). Do konce roku 2011 bylo také možno poskytovat podporu v tzv. dočasném rámci (500 tis. eur, ale pouze pro žádosti, které byly podány úplně do 31. 12. 2010). Zároveň platí omezení ve výši podpory na jednoho žadatele (30 mil. korun) podle přílohy č. I/3 směrnice MŽP č. 9/2009.

3.3.4. Požadavky na firmy a výrobky

Pro realizaci opatření podpořených Programem je stanovena podmínka použít pouze výrobky ze Seznamu výrobků a technologií a firmy ze Seznamu odborných dodavatelů. Toto ustanovení by mělo vést k zajištění kvality prováděných prací a oba seznamy, dostupné na webových stránkách Programu, jsou i důležitou informační pomůckou pro žadatele o podporu.

Seznam výrobků a technologií (SVT) obsahuje materiály, výrobky a technologie splňující legislativní požadavky a technické parametry uvedené v podmínkách Programu. Do SVT mohou být zařazeny pouze systémy a výrobky, které splňují požadavky zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, a nařízení vlády k tomuto zákonu, jako např. NV č. 190/2002 Sb., Stavební výrobky s CE, směrnice č. 89/106/EHS (případně NV č. 163/2002 Sb., Stavební výrobky – národní předpis).

Seznam odborných dodavatelů (SOD) sdružuje dodavatele (firmy i osoby samostatně výdělečně činné), kteří splnili podmínky zápisu jak z hlediska odborného (vhodné živnostenské oprávnění, zaškolení na příslušné technologie od výrobce), tak ekonomicko-právního (beztržnost a bezdlužnost). Seznam odborných dodavatelů je vytvářen v souladu se zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání.

Požadavek použití výrobků z SVT a spolupráce s živnostníky nebo firmami ze SOD se nevztahuje na oblasti Výstavba v pasivním energetickém standardu a Realizace úspor energie v budovách veřejného sektoru.

4. Vývoj Programu v roce 2012

V roce 2012 pokračovala administrace přijatých žádostí a vyplácení dotací. Již ke konci roku 2011 se podařilo zintenzivnit vyřizování přijatých žádostí a díky tomu došlo oproti původním předpokladům ke zvýšení čerpání finančních prostředků z výdajového limitu, stanoveného SFŽP ČR na rok 2011. Díky této pozitivní situaci a souběžnému prodloužení administrace programu Zelená úsporám do roku 2013 z národních zdrojů a prostředků některých kupců z prodeje AAUs mohlo MŽP změnit svůj požadavek na navýšení výdajového limitu SFŽP ČR na rok 2012 pouze na 1,2 mld. Kč oproti původnímu předpokladu 2,2 mld. Kč.

Celkový objem podpory vyplacený v letech 2009–2012 přesáhl 19,7 mld. Kč, což se týkalo téměř 73 tisíc proplacených žádostí o podporu a necelých 70 tisíc proplacených žádostí o podporu na projekt (blíže viz kapitola 10.9).

Od 1. dubna Fond začal k dodatečné administraci přijímat žádosti, které žadatelé předložili na krajských pracovištích Fondu ke kontrole před 29. říjnem 2010, kdy byl pozastaven příjem žádostí v Programu. V oblasti podpory A a B to byly žádosti žadatelů, kteří měli u sebe zalepenou obálku s razítkem SFŽP ČR (obsahující zkontrolovanou projektovou dokumentaci a potvrzený krycí list technických parametrů). V oblasti podpory C byly k dodatečnému zařazení do administrace přijaty ty žádosti, které žadatel plánoval podat v kombinaci s žádostí o podporu v oblasti A, resp. B, která již byla administrována SFŽP ČR, nebo se žádostí o podporu v oblasti A, resp. B, ke které má žadatel zalepenou obálku potvrzenou krajským pracovištěm SFŽP ČR. Akceptovány byly pouze žádosti, které byly prokazatelně připraveny k podání na SFŽP ČR před 29. říjnem 2010. Nebyl to tedy příjem nových žádostí. Administrace žádostí pokračovala, pouze když žadatelé předložili kompletní a věcně správnou žádost včetně všech povinných příloh nejpozději dne 30. června 2012. Pro dodatečné zařazování žádostí do administrace byla zřízena speciální komise, která v průběhu tří měsíců (12. 4. 2012 – 21. 8. 2012) na 14 zasedáních otevřela celkem 1 075 obálek se žádostmi. U 76 žádostí komise nedoporučila další administraci, ostatní doporučila přímo k administraci, případně k dalšímu posouzení.

V květnu byla obnovena administrace žádostí v oblasti budov veřejného sektoru, neboť bilance programu Zelená úsporám se díky souboru opatření (důkladné kontroly podaných žádostí, původně úplná redukce oblasti veřejných budov, získávání dalších finančních prostředků, snížení výdajů technické asistence atd.) dostala do kladných hodnot. V prvním kole tak mohlo být osloveno prvních 55 žadatelů v pořadí dle součtu bodového ohodnocení žádosti. Další uvolnění prostředků z projednávané dražby emisních jednotek z rezervy nových účastníků umožnilo oslovit počátkem srpna dalších 100 žadatelů. Třetí kolo oslovování žadatelů proběhlo v listopadu a osloveno při něm bylo celkem 116 žadatelů. Celkem tak bylo v roce 2012 Fondem osloveno 271 žadatelů v oblasti budov veřejného sektoru. Konečný počet žadatelů, kteří se rozhodli v administraci podané žádosti pokračovat, nebyl v době zpracování výroční zprávy znám.

V roce 2012 rovněž intenzivně probíhala dohlídková činnost. Během roku 2012 bylo provedeno celkem 3 883 dohlídek. Z tohoto počtu bylo 71 % dohlídek provedeno na rodinných domech. Nejčastěji použitým režimem, s 82% podílem, byl ex-post. 65 % provedených dohlídek bylo bez závad, 30 % bylo postoupeno komisi. Komise u 64 % dohlídek shledala formální nedostatky, 15 % žádostí bylo bez závad a u 11 % případů bylo doporučeno provedení veřejnosprávní kontroly.

Celkově byly od začátku Programu provedeny dohlídky u 4 852 žádostí, ze kterých 65 % bylo v pořádku a 31 % bylo postoupeno komisi. Ta 20 % projektů posoudila jako bezzávadné, u 59 % shledala formální nedostatky a 13 % doporučila k veřejnosprávní kontrole.

K veřejnosprávní kontrole bylo předáno od začátku programu celkem 302 žádostí, z toho 184 kontrol bylo ke konci roku 2012 ukončeno. Kontrola měla vliv na výši dotace v 33 případech⁷.

⁷ Výsledky dohlídek i veřejnosprávních kontrol – bliže viz kapitoly 6.3 až 6.6

5. Organizační struktura Programu

Implementace programu Zelená úsporám vychází z víceúrovňového modelu, ve kterém mají jednotlivé subjekty přesně definovány pravomoci a odpovědnosti – tzv. kompetenční model. Tím je zaručena transparentnost celého Programu a je nastaven rámec pro efektivní fungování Programu. Mimo kompetenční model stojí kupci emisních jednotek, kteří však – vzhledem k tomu, že jsou poskytovateli prostředků pro jeho financování – jsou základním prvkem Programu.

5.1. Kupci AAUs

V roce 2012 Česká republika v zastoupení Ministerstvem životního prostředí podepsala čtyři smlouvy o prodeji emisních jednotek, a to s japonskou společností Mitsui & Co., Ltd.

Ke každé smlouvě s Mitsui se přistupuje jako k nové smlouvě, neboť většina individuálních transakcí z těchto smluv plynoucích se liší jak objemem, tak finálním kupcem/klientem japonské firmy Mitsui. Informace o klientech Mitsui jsou důvěrného charakteru.

Pro financování schválených žádostí však byly využívány i finanční prostředky získané prodejem emisních jednotek v letech 2009 až 2011, kdy prodej AAUs probíhal ve větším měřítku. Níže uvedený přehled proto i tyto dřívější prodeje zohledňuje.

Vedle prostředků získaných prodejem AAUs jsou v Programu využívány také národní zdroje získané převedením části financí vybraných z registračních poplatků vozidel do programu Zelená úsporám.

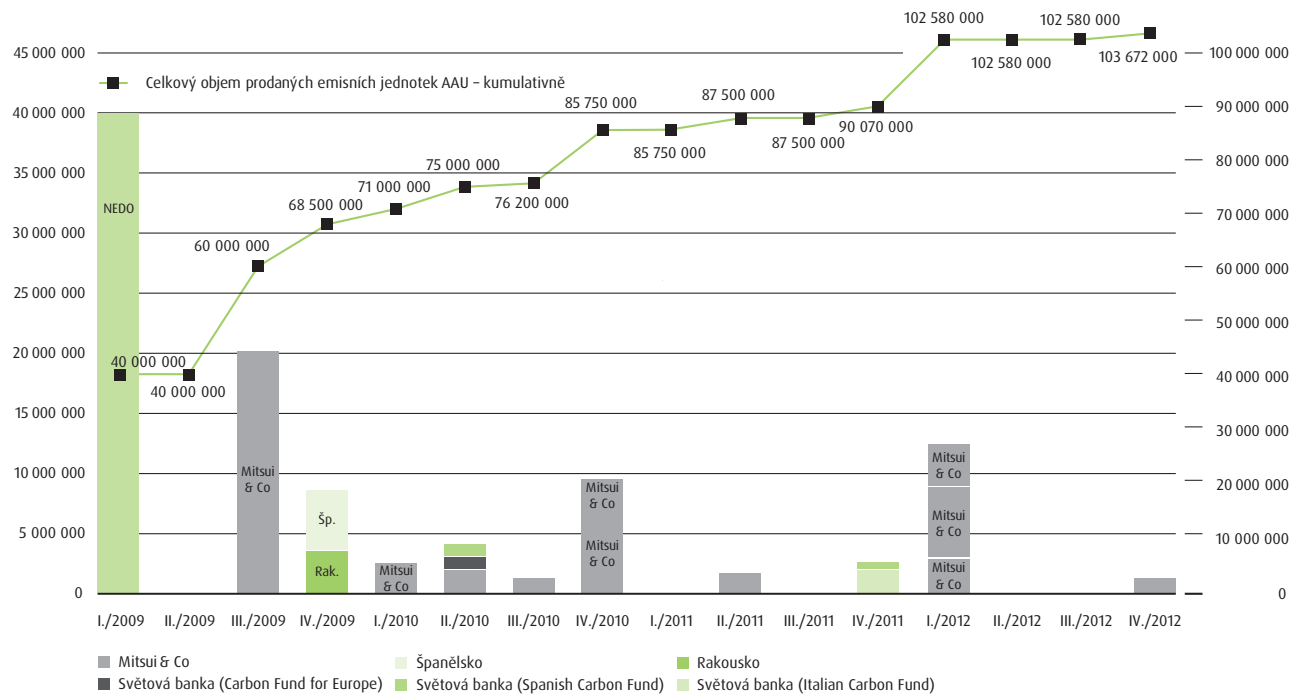
Tab. 2 Přehled prodejů emisních jednotek za celou dobu trvání programu Zelená úsporám

Jméno kupce	Objem AAUs	Datum platnosti AAUPA⁸
NEDO	40 000 000	1. 4. 2009
Rakousko	3 500 000	13. 10. 2009
Španělsko	5 000 000	12. 10. 2009
Mitsui & Co., Ltd.	20 000 000	30. 9. 2009
	2 500 000	12. 3. 2010
	2 000 000	28. 4. 2010
	1 200 000	31. 8. 2010
	6 550 000	2. 12. 2010
	3 000 000	17. 12. 2010
	1 000 000	11. 4. 2011
	750 000	5. 5. 2011
	2 300 000	15. 2. 2012
	6 600 000	2. 3. 2012
	3 610 000	2. 3. 2012
	1 092 000	26. 11. 2012
Světová banka (Carbon Fund for Europe)	1 000 000	28. 5. 2010 (30. 6. 2010)
Světová banka (Spanish Carbon Fund)	1 000 000	28. 5. 2010 (30. 6. 2010)
Světová banka (Italian Carbon Fund)	1 970 000	19. 9. 2011
Světová banka (Spanish Carbon Fund)	600 000	19. 9. 2011
Celkem	103 672 000	

8

8 V případě Světové banky byla uplatněna odkládací podmínka platnosti AAUPA.

Obr. 1 **Přehled prodeje emisních jednotek za celou dobu trvání programu Zelená úsporám**

5.1.1. New Energy and Industrial Development Organisation (NEDO, Japonsko)

První smlouva o prodeji emisních jednotek byla podepsána 30. března 2009. Kupcem byla japonská organizace New Energy and Industrial Technology Development Organization (NEDO).

Předmětem prodeje bylo 40 000 000 emisních jednotek (AAUs), transakce byla realizována ve třech tranších.

NEDO je veřejnou organizací, která se zabývá podporou výzkumu a vývoje a následným šířením průmyslových, energetických a environmentálních technologií.

5.1.2. Mitsui & Co. (Japonsko)

Dalším významným kupcem emisních jednotek je společnost Mitsui & Co., Ltd. V letech 2009 až 2012 společnost Mitsui odkoupila ve dvanácti smlouvách celkem 50 602 000 AAUs.

Společnost Mitsui & Co., Ltd., je globální společností působící v mnoha oborech – od prodeje zboží přes logistické služby a služby v oblasti financování až po rozsáhlé projekty v oblasti budování infrastruktury, hutnictví a těžby nerostných surovin.

5.1.3. Rakousko

Třetí smlouva v roce 2009 byla 13. října podepsána s rakouským spolkovým ministerstvem zemědělství, lesů, životního prostředí a vodního hospodářství (Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft, reprezentováno Kommunalkredit Public Consulting GmbH). Předmětem prodeje bylo 3 500 000 emisních jednotek (AAUs).

5.1.4. Španělsko

Poslední smlouva o prodeji emisních jednotek v roce 2009 byla podepsána 10. října. Kupující stranou bylo Španělské království (Ministry of the Environment and Rural and Marine Affairs of Spain, Secretary of State for Climate Change). Předmětem prodeje bylo 5 000 000 emisních jednotek (AAUs).

5.1.5. Světová banka

Na výstavě Carbon Expo v Kolíně nad Rýnem byly 28. května 2010 uzavřeny dvě smlouvy o prodeji emisních jednotek Světové banky, každá o objemu 1 000 000 AAUs. Smlouvy byly dvě proto, že Světová banka je v rámci těchto obchodů správcem Španělského uhlíkového fondu (Spanish Carbon Fund) a Uhlíkového fondu pro Evropu (Carbon Fund for Europe). Po splnění odkládacích podmínek vstoupily smlouvy 30. června 2010 v platnost.

Prodej AAUs Světové banky pokračoval i v roce 2011, kdy byly uzavřeny opět dvě smlouvy. První smlouva o objemu 600 000 AAUs se týkala další tranše v rámci Španělského uhlíkového fondu a druhá smlouva o objemu 1 970 000 AAUs byla v rámci Italského uhlíkového fondu (Italian Carbon Fund).

Světová banka je celosvětově působící organizace poskytující finanční a technickou pomoc rozvíjejícím se zemím.

5.2. Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy pro vodní hospodářství, pro ochranu ovzduší, pro ochranu přírody a pro technické a ekonomické otázky nakládání s odpady. Bylo zřízeno zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy (§ 19).

Jeho role v kontextu Programu spočívá zejména ve vyjednávání podmínek prodeje emisních jednotek a v uzavírání smluv o jejich prodeji, rovněž je odpovědné za stanovování podmínek Programu.

5.3. Státní fond životního prostředí ČR

Státní fond životního prostředí ČR (SFŽP) je odpovědný za administraci dotačních programů v oblasti životního prostředí včetně programu Zelená úsporám. SFŽP implementuje Program v souladu s podmínkami stanovenými MŽP a smlouvami uzavřenými s kupci emisních jednotek, zejména stanovuje podmínky administrace žádostí, a také značnou část administrace provádí, vyplácí podporu žadatelům a je odpovědný za realizaci kontrol na místě a veřejnosprávních kontrol.

5.3.1. Úsek řízení ostatních programů

Administrace programu Zelená úsporám dle Organizačního řádu SFŽP⁹ náleží úseku řízení ostatních programů. V rámci úseku byly k tomuto účelu zřízeny odbor programů GIS, odbor administrace projektů a odbor kontrol¹⁰. Tyto odbory jsou klíčovým prvkem v rámci implementační struktury Programu, neboť zastřešují jeho administraci, metodické řízení, provozování informačních systémů Programu, reporting, kontroly, archivaci žádostí atd.

Počáteční fázi administrace žádostí v oblasti veřejných budov zajistili pracovníci odboru projektů a příjmu žádostí úseku řízení OPŽP (viz kap. 5.3.2.1)

Na administraci Programu se podíleli také pracovníci bank (viz kap. 5.7).

Odborné otázky jsou konzultovány s energetickými auditory, autorizovanými inženýry a inspektory a s odborníky z vysokých škol.

⁹ Verze platná od 2. 1. 2013

¹⁰ Dalšími odbory úseku řízení ostatních programů jsou odbor národních programů a Švýcarských fondů a odbor strategie programu Nová Zelená úsporám.

5.3.1.1. Odbor administrace projektů

Součástí tohoto odboru jsou oddělení krajských pracovišť (KP) Čechy a oddělení KP Morava. Tato oddělení sdružují pracovníky 14 krajských pracovišť SFŽP, kteří přijímají žádosti vlastníků rodinných domů o podporu z Programu, žádosti prověřují a zadávají je do informačního systému Programu. Krajská pracoviště jsou v přímém kontaktu se žadateli a fungují také jako konzultační střediska.

Obdobnou pracovní náplň má oddělení podpory budov, které se zabývá žádostmi vlastníků bytových domů; pracovníci oddělení rovněž působí na krajských pracovištích.

Pracovníci všech tří oddělení také administrují žádosti v oblasti podpory Realizace úspor energie v budovách veřejného sektoru.

Dalším článkem odboru administrace projektů je oddělení správy dokumentace, které zajišťuje kompletaci dokumentace k žádostem z KP a pověřených bank, u kterých již byla administrace ukončena.

5.3.1.2. Odbor programů GIS

Odbor programů GIS tvoří čtyři oddělení: oddělení technické podpory, oddělení reportingu, oddělení informační podpory a oddělení Technické asistence GIS.

Oddělení technické podpory ve spolupráci s ostatními útvary ÚŘOP připravuje metodické pokyny, interní směrnice a návrhy úprav dokumentů definujících podmínky Programu. Funguje jako poradní složka pro případy nejasností v procesu administrace projektů a veřejné podpory.

Oddělení reportingu se zabývá monitorovací a reportingovou činností v rámci Programu (čerpání finančních prostředků, greening, úspora CO₂) a komunikací s kupci emisních jednotek, připravuje také podklady pro (pře)schvalování žádostí včetně zpracování návrhů rozhodnutí ministra.

Oddělení informační podpory zajišťuje část administrace žádostí (generování smluv, vyrozumění, výzev a dalších dokumentů z IS GIS/IS GIS VB a jejich rozesílání žadatelům), eviduje podepsané smlouvy a změny v žádostech. Řídí spolupráci s bankami zařazenými do administrace programu Zelená úsporám a zajišťuje evidenci výrobků a technologií v SVT a dodavatelů v SOD.

Náplní práce oddělení TA GIS je především kontrola přijatelnosti námětů na projekty hrazené z Technické asistence GIS, evidence a administrace projektů TA Programu, konzultace s realizátory projektů TA, aktualizace interních přehledů o čerpání prostředků TA z Programu a příprava podkladových materiálů pro porady vedení Fondu a Řídící výbor programu Zelená úsporám za TA Programu.

5.3.1.3. Odbor kontrol

Odbor kontrol se skládá ze tří oddělení a provádí a administruje dohlídky v programu Zelená úsporám v souladu se SM 25. Odbor úzce spolupracuje s oddělením VSK II – kontrola programu ZÚ. O provedených kontrolách a kontrolních zjištěních připravuje pravidelné zprávy.

Obě oddělení dohlídek provádějí kontrolní činnost a dohled nad realizací u příjemců podpory v oblasti rodinných a bytových domů. Oddělení dohlídek I působí v regionu Morava, oddělení dohlídek II v regionu Čechy.

Oddělení administrace kontrol připravuje podklady pro kontroly, administruje a vyhodnocuje závěry z provedených kontrol a připravuje podklady pro reporty o stavu kontrol.

5.3.2. Další důležitá oddělení ve struktuře SFŽP ČR

Úsek řízení ostatních programů při administraci Programu spolupracuje s řadou dalších odborů a oddělení SFŽP. Především je třeba jmenovat tato:

5.3.2.1. Odbor projektů a příjmu žádostí

Odbor projektů a příjmu žádostí je součástí úseku řízení OPŽP. V programu Zelená úsporám se odbor zapojil do administrace žádostí v oblasti veřejných budov. Pracovníci tohoto odboru měli na starost příjem žádostí a jejich základní kontrolu (formální kontrolu úplnosti, kontrolu obecné i specifické přijatelnosti). Další kroky administrace již měli na starosti pracovníci ÚŘOP.

5.3.2.2. Oddělení vývoje IS pro projekty OP

Oddělení je součástí odboru IT, úseku ekonomického. V rámci administrace Programu má na starost administraci a správu informačních systémů (IS GIS, IS GIS VB, Atrium).

5.3.2.3. Oddělení rozpočtu a bilancí

Oddělení je součástí odboru rozpočtu, úseku ekonomického. Je zodpovědné za proplácení smluv a dodatků ke smlouvám ve všech oblastech podpory.

5.3.2.4. Odbor veřejnosprávních kontrol

Veřejnosprávní kontroly žádostí podaných v Programu jsou v kompetenci odboru veřejnosprávních kontrol, v rámci kterého se jimi zabývá oddělení VSK II – kontrola programu Zelená úsporám. Více o kontrolách je v kapitole 6.

5.3.2.5. Odbor komunikace

Odbor komunikace je přímo podřízen řediteli/ředitelce Fondu. V kontextu programu Zelená úsporám se odbor zabývá jeho propagací a komunikací s médii. Součástí odboru je také Call centrum, které zajišťuje provozování Zelené linky Programu určené k vyřizování telefonických a e-mailových dotazů žadatelů.

5.3.2.6. Útvar ombudsmana programu Zelená úsporám

Útvar ombudsmana se rovněž zodpovídá přímo řediteli/ředitelce Fondu a je určen všem žadatelům (fyzickým i právnickým osobám) v programu Zelená úsporám, kteří využili nastavený systém v oblasti stížností, tudíž vyčerpali všechny řádné prostředky, a přesto mají o výsledku šetření pochybnosti, případně nejsou spokojeni s jejich vyřízením.

5.4. Rada SFŽP ČR

Radu SFŽP ČR jmenuje ministr životního prostředí jako svůj poradní orgán na základě zákona o Státním fondu životního prostředí ČR. Úkolem rady je zejména posuzování tvorby a užití prostředků Fondu, ročních rozpočtů příjmů a výdajů Fondu, také hodnotí návrhy na poskytnutí prostředků z Fondu a doporučuje ministrovi výši čerpání pro jednotlivé konkrétní případy. Proto se rada zabývá také využitím financí v programu Zelená úsporám. Projednané materiály opatřuje svým stanoviskem a doporučením pro ministra životního prostředí.

Členů Rady SFŽP ČR je celkem 17¹¹, jmenuje a odvolává je ministr životního prostředí. Předsedou rady byl v roce 2012 Václav Mencl, poslanec Parlamentu ČR. Poslanci jsou i dalšími sedmi členy rady. Dalšími dvěma členy jsou zástupci Senátu, po jednom členu má Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo financí ČR, Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR a Ministerstvo pro místní rozvoj. Svého zástupce v Radě SFŽP ČR mají Svaz měst a obcí ČR, Asociace krajů ČR a Český svaz ochránců přírody.

SFŽP předkládá ministrovi životního prostředí seznamy žádostí sestavené podle programů podpory s doporučeními rady k jednotlivým žádostem. V souladu s těmito doporučeními může SFŽP ministrovi životního prostředí již spolu se seznamy žádostí připravit návrhy rozhodnutí o poskytnutí podpory nebo zamítnutí žádosti. Ministr životního prostředí se písemně jednoznačně vyjádří k předloženým žádostem, resp. popíše rozhodnutí připravené SFŽP, jestliže s jeho obsahem souhlasí.

11 Údaj platný ke dni 1. 11. 2012

Tab. 3 Přehled zasedání Rady SFŽP ČR v roce 2012 (Zdroj: schvalovací reporty pro Radu SFŽP ČR)¹²

Rada Fondu	Datum schválení radou	Počet žádostí ke schválení ¹³	Objem investiční podpory (v tis. Kč)	Objem podpory na projekt (v tis. Kč)	Objem bonusu (v tis. Kč)	Objem podpory celkem (v tis. Kč)
99. RF2 pr ¹⁴	17. 2. 2012	2 914	1 559 801	58 263	3 890	1 621 954
101. RF	15. 5. 2012	65	55 994	1 299	190	57 483
102. RF pr	13. 8. 2012	465	112 550	7 365	1 240	121 155
102. RF rz	29. 8. 2012	202	38 858	3 115	780	42 753
103. RF	20. 9. 2012	192	35 404	2 928	840	39 172
104. RF	1. 11. 2012	166	51 481	2 832	800	55 113
105. RF	6. 12. 2012	115	19 168	1 580	540	21 288
105. RF pr	20. 12. 2012	31	6 885	530	100	7 515
Celkem		4 150	1 880 140¹⁵	77 912	8 380	1 966 433

5.5. Řídicí výbor Programu

Řídicí výbor (ŘV) je vrcholným orgánem Programu, je zodpovědný za průběh Programu a realizaci v souladu se stanovenými cíli.

Řídicí výbor má 11 členů. Členy řídicího výboru jsou předseda Rady Fondu, 6 zástupců Ministerstva životního prostředí a 4 zástupci SFŽP. Ministr životního prostředí jmenuje a odvolává předsedu, místopředsedu a další členy řídicího výboru včetně jejich náhradníků. Předsedou řídicího výboru je náměstek ministra životního prostředí zodpovědný za Program Zelená úsporám, tj. náměstek ministra – ředitel Sekce technické ochrany životního prostředí MŽP. Hlavními úkoly Řídicího výboru programu Zelená úsporám jsou zejména:

- návrhy na úpravy alokace finančních prostředků pro jednotlivé oblasti podpory Programu a návrhy jejich změn podle vývoje Programu,
- návrhy monitorovacích a finančních ukazatelů, které se používají k vyhodnocování úspěšnosti Programu a dosahování jeho stanovených cílů,
- navrhování úprav a změn v nastavení Programu, které umožní dosažení cílů nebo zlepšení řízení Programu,
- úpravy a změny Programu, podstatné pro jeho úspěšnou realizaci,
- doporučení způsobů řízení vedoucích k zefektivnění realizace Programu.

¹² Jedná se pouze o žádosti v oblasti obytných budov

¹³ Celkový počet žádostí navržených ke schválení včetně žádostí následně vyřazených z administrace. Výše podpory je bez ořezání dle pravidel pro poskytování veřejné podpory.

¹⁴ pr = per rollam, rz = řádné zasedání

¹⁵ Objem investiční podpory v tabulce činí 1 880 141. Pro zachování konzistence byla použita hodnota 1 880 140. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na tisíce.

Frekvence zasedání ŘV byla v roce 2012 přibližně jednou za 2 měsíce. V roce 2012 se konala celkem 4 řádná zasedání řídicího výboru a 1 zasedání per rollam.

Tab. 4 Přehled zasedání Řídicího výboru programu Zelená úsporám v roce 2012

Jednání řídicího výboru (pořadové číslo)	Datum konání
37.	1. 2. 2012
38.	6. 4. 2012
39.	Per rollam (21. 5. – 24. 5. 2012)
40.	18. 10. 2012
41.	19. 12. 2012

5.6. Monitorovací výbor Programu

Rolí monitorovacího výboru (MV) je zajistit dohled nad účinností a kvalitou realizace Programu. Monitorovací výbor tak především dohlíží na průběh realizace Programu a zajišťuje soulad jeho realizace s právními předpisy ČR, legislativním ukotvením Programu i jeho dalšími podmínkami, které vycházejí z programového dokumentu.

Předsedou monitorovacího výboru je náměstek ministra životního prostředí zodpovědný za program Zelená úsporám, tj. náměstek ministra – ředitel Sekce technické ochrany životního prostředí MŽP. Ministr životního prostředí jmenuje a odvolává předsedu, místopředsedu a další členy monitorovacího výboru včetně jejich náhradníků.

Členů monitorovacího výboru je celkem 18 a jsou jimi představitelé MŽP (5 zástupců) a SFŽP (3 zástupci), Poslanecké sněmovny a Senátu ČR (po 2 zástupcích), Úřadu vlády ČR, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva financí ČR, Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Ministerstva zemědělství a neziskového sektoru (po jednom zástupci). Rovněž je zajištěna účast odborníků v oblastech pokrytých Programem (zateplování, solární energie apod.) a zástupců nevládních organizací, případně některé z mezinárodních organizací. Zasedání monitorovacího výboru probíhá nejméně dvakrát ročně. V roce 2012 se zasedání monitorovacího výboru konalo 18. 6. a 20. 12.

Hlavními úkoly Monitorovacího výboru programu Zelená úsporám v roce 2012 bylo zhodnocení stavu Programu a doporučení pro další vývoj Programu, zhodnocení stavu prodeje emisních jednotek k danému datu a schválení Výroční zprávy programu Zelená úsporám za rok 2011. Monitorovací výbor programu Zelená úsporám byl rovněž informován o přípravě nástupnického programu Nová Zelená úsporám.

5.7. Banky zapojené do administrace Programu

Žadatelům jsou k dispozici pobočky pěti bankovních institucí a jejich dceřiných společností:

1) Česká spořitelna, a. s.,

2) ČSOB, a. s., a její dceřiné společnosti:

- Hypoteční banka, a. s.,
- Poštovní spořitelna
- Českomoravská stavební spořitelna, a. s.,

3) Komerční banka, a. s., a její dceřiná společnost:

- Modrá pyramida stavební spořitelna, a. s.,

4) LBBW Bank CZ, a. s.,

5) UniCredit Bank ČR, a. s.

Na pobočkách těchto institucí mohli žadatelé – fyzické osoby nepodnikající – podávat žádosti¹⁶ o podporu z Programu, tam také probíhala základní kontrola žádosti a jejích příloh. Z poboček byly žádosti předávány na centrály mateřských společností, kde byly znovu detailněji prověřovány a zadávány do informačního systému Programu. Na bankovní instituce se také žadatelé mohou obracet při administraci změn v žádosti o podporu a při dokládání realizace podpořených opatření.

¹⁶ Podávání žádostí v bankách bylo ukončeno 25. 10. 2010

6. Kontroly

Kontrolní systém v programu Zelená úsporám byl zaveden za účelem odhalení úmyslného nebo neúmyslného zneužití podpory. Povinnost provádění kontrol na místě vychází z české legislativy a je také zakotvena ve smlouvách s kupci emisních jednotek. Pro tyto účely byl vytvořen vnitřní předpis SM 25 – Metodika kontrol podpořených projektů v programu Zelená úsporám¹⁷.

6.1. Typy kontrol

V rámci kontrolní činnosti jsou u žadatelů o podporu a příjemců podpory realizovány na místě dvě formy kontrol, a to dohlídky a veřejnosprávní kontroly.

- **Dohlídka** je ověřovací opatření Fondu k ověření skutečností na místě nemovitosti, která je předmětem žádosti o podporu. Je vykonávána v souladu s postupy stanovenými ve směrnici SM 25. Dohlídky provádějí pověřené pracovníci odboru kontrol ÚŘOP. Povinnost provádět dohlídky u žadatelů a příjemců podpory vychází ze smluv s kupci AAUs.
- **Veřejnosprávní kontrola (VSK)** je kontrolou na místě u žadatele o podporu nebo příjemce podpory a v jejím průběhu je porovnáván skutečný stav se stavem deklarovaným v žádosti o dotaci a je ověřováno plnění podmínek stanovených smlouvou o poskytnutí dotace. VSK jsou vykonávány podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Procesní stránka výkonu VSK vychází ze zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. VSK provádějí pověřené pracovníci odboru veřejnosprávních kontrol.

Na základě časového hlediska je možno rozlišit 3 typy kontrol:

- **Předběžná kontrola (kontrola ex-ante)** je kontrolou před zahájením realizace projektu (zda popis stavu v žádosti odpovídá realitě, zda je žádost o dotaci v souladu s pravidly Programu).
- **Průběžná kontrola** je kontrolou v průběhu realizace projektu a je zaměřena zejména na kontrolu postupu realizace, dodržení skutečností uvedených v žádosti a podmínek Programu i smlouvy o poskytnutí podpory.
- **Následná kontrola (kontrola ex-post)** je kontrolou po realizaci podpořeného opatření; ověření, zda jsou dodržovány dohodnuté podmínky, a porovnání dosaženého stavu s deklarovaným.

¹⁷ V době přípravy výroční zprávy byla platná čtvrtá verze metodiky z 27. 7. 2012

6.2. Metodika kontrol

Kontrolám na místě, dle smluv s kupci AAUs, podléhá vzorek minimálně 5 % podpořených žádostí. Projekty jsou přiřazovány ke konkrétní smlouvě s kupcem tak, aby bylo zkontrolováno vždy 5 % projektů přiřazených k dané smlouvě a financovaných z příjmů Fondu.

Výběr žádostí pro kontrolu probíhá dle metodiky podrobně popsané v příloze č. 2 k SM 25. Vybírány jsou nejdříve rizikové žádosti dle přesně stanovených rizikových kritérií a potřebný počet žádostí ke kontrole je doplněn žádostmi vybranými systematickým intervalovým výběrem.

V případech, že podmínky pro výkon kontrol jsou u některých kupců AAUs jiné než u ostatních, je výběr vzorků projektů ke kontrole na místě proveden tak, aby byly naplněny podmínky konkrétní smlouvy dané kupcem AAUs.

Výběr vzorku projektů ke kontrole provádí komise každý měsíc. Komise vypracuje seznam projektů/žádostí vybraných k provedení kontroly na místě a doporučení, u kterých projektů/žádostí by na základě závěrů z dohlídek měla být VSK provedena. Zpráva z jednání komise je následně předložena náměstkovi ÚŘOP, který rozhodne, u kterých projektů/žádostí bude VSK provedena a schválí seznam projektů/žádostí, u kterých bude provedena kontrola na místě.

Na základě rozhodnutí náměstka ÚŘOP je poté vypracován měsíční plán dohlídek a VSK, který je pravidelně vyhodnocován. Samotnou realizaci dohlídek a VSK jsou pověřeni pracovníci odboru kontrol, respektive odboru veřejnosprávních kontrol.

Je-li zjištěno porušení povinností nebo předpisu, následuje sankce úměrná závažnosti situace: U žadatelů to mohou být pokuty, neposkytnutí podpory, krácení podpory, či dokonce její odebrání (v případě již vyplacené podpory).

6.3. Průběh dohlídek v roce 2012

Jako podkladová data pro hodnocení průběhu dohlídek v roce 2012 byly zahrnuty všechny žádosti evidované v letech 2009–2012 a všechny dohlídky realizované v roce 2012.

Tímto porovnáním bylo zjištěno, že v roce 2012 byly realizovány dohlídky u 3 883 žádostí tedy u 4,81 % žádostí z celkového počtu evidovaných. Nejvíce dohlídek bylo provedeno v únoru.

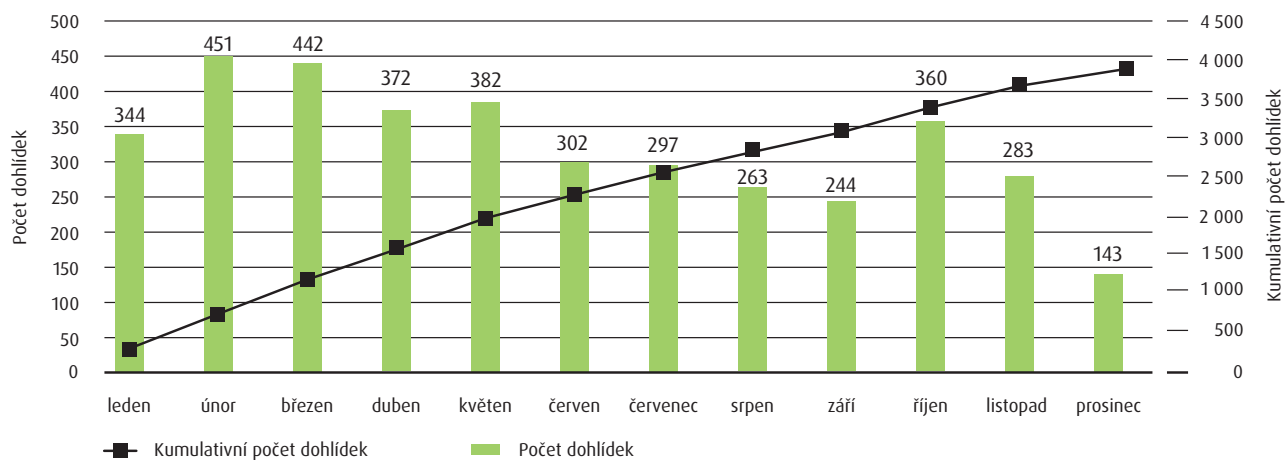
Z hlediska typu nemovitosti bylo 71,21 % dohlídek realizováno u rodinných domů a 28,79 % u bytových domů.

Z hlediska aplikovaného režimu byla většina dohlídek provedena v režimu ex-post (81,79 %), menší část v režimu a interim (17,39 %) a pouze 0,82 % v režimu ex-ante.

Tab. 5 Celkový počet dohlídek v roce 2012

	Počet žádostí	Podíl na celkovém počtu (%)
Dohlídky realizovány	3 883	4,81
Bez dohlídek	76 798	95,19
Celkem	80 681	100,00

Obr. 2 Vývoj počtu realizovaných dohlídek za rok 2012 za jednotlivé měsíce a kumulativně

Tab. 6 Celkový počet dohlídek za rok 2012 dle typu nemovitosti

Typ nemovitosti	Počet dohlídek	Podíl na počtu dohlídek (v %)
Bytové domy	1 118	28,79
Rodinné domy	2 765	71,21
Celkem	3 883	100,00

Tab. 7 Struktura realizovaných dohlídek za rok 2012 dle aplikovaného režimu

Režim dohlídky	Počet dohlídek	Podíl na celkovém počtu (v %)
ex-ante	32	0,82
interim	675	17,38
ex-post	3 176	81,79
Celkem	3 883	100,00¹⁸

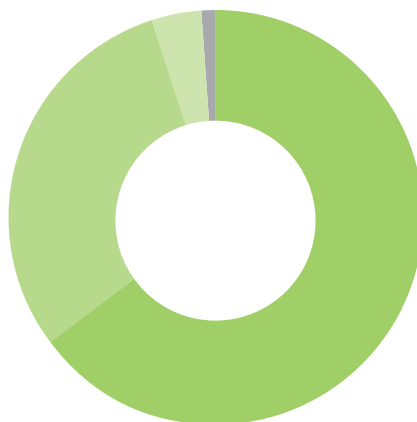
6.4. Výsledky dohlídek provedených v roce 2012

Většina realizovaných dohlídek (téměř 65 %) byla bez závad. K dalšímu prošetření komisí bylo postoupeno 30,11 % žádostí.

Komise poté u 64,07 % žádostí shledala formální nedostatky, 14,71 % žádostí bylo v pořádku. K provedení veřejnosprávní kontroly bylo doporučeno 11,12 % žádostí.

¹⁸ Celkový podíl na počtu realizovaných dohlídek (v %) v tabulce činí 99,99 %. Pro zachování konzistence byla použita hodnota 100,00 %. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na 2 desetinná čísla v programu MS Excel.

Obr. 3 Celkový stav realizovaných dohlídek za rok 2012

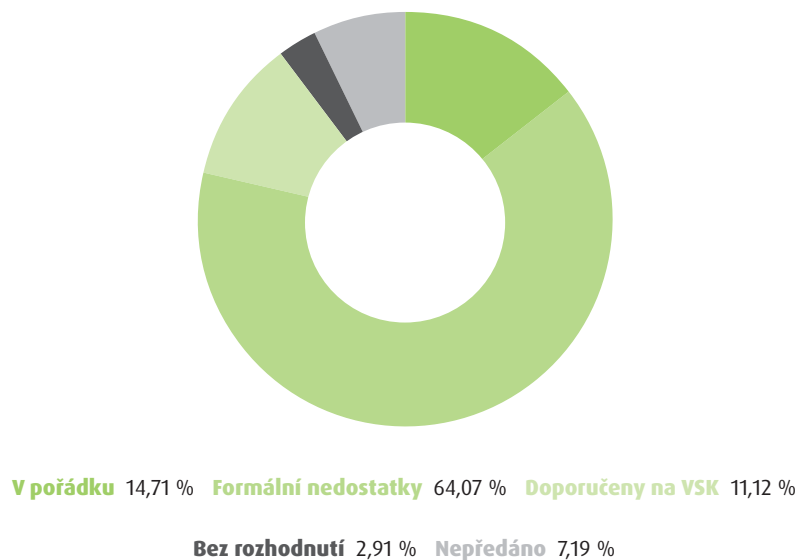

Bez závad 64,95 % **Předány komisi** 30,11 % **Rozpracované** 4,04 % **Zamítnuté** 0,90 %

Tab. 8 Celkový stav realizovaných dohlídek za rok 2012

Stav dohlídky	Počet dohlídek	Podíl na celkovém počtu (v %)
Bez závad	2 522	64,95
Předkládané komisi	1 169	30,11
Rozpracované	157	4,04
Žádost zamítnuta/zrušena	35	0,90
Celkem	3 883	100,00

Obr. 4 Celkový stav dohlídek předkládaných komisí v roce 2012

Tab. 9 Celkový stav dohlídek předkládaných komisí v roce 2012

Rozhodnutí komise	Počet dohlídek	Podíl na celkovém počtu (%)
V pořádku	172	14,71
Formální nedostatky	749	64,07
Doporučeny k VSK	130	11,12
Bez rozhodnutí	34	2,91
Nepředáno	84	7,19
Celkem	1 169	100,00

6.5. Průběh a výsledky dohlídek – souhrnný pohled

V celém průběhu Programu do konce roku 2012 byly dohlídky provedeny u 6,01 % žádostí.

Výsledky dohlídek byly obdobné jako v případě dohlídek provedených pouze v roce 2012: Téměř 65 % projektů bylo v pořádku, necelých 31 % bylo komisi předloženo k dalšímu posouzení.

Komise poté shledala 19,85 % žádostí v pořádku, u 59,09 % byly zjištěny formální nedostatky a 13,19 % bylo doporučeno k veřejnosprávní kontrole.

Tab. 10 Celkový počet žádostí s realizovanou dohlídkou

	Počet žádostí	Podíl na celkovém počtu žádostí (v %)
Žádosti s realizovanou dohlídkou	4 852	6,01
Žádosti bez realizované dohlídky	75 829	93,99
Celkem	80 681	100,00

Tab. 11 Výsledky realizovaných dohlídek – souhrnný pohled¹⁹

Stav dohlídky	Počet dohlídek	Podíl na celkovém počtu (v %)
Bez závad	3 153	64,98
Předkládané komisi	1 501	30,94
Rozpracované	161	3,32
Žádost zamítnuta/zrušena	37	0,76
Celkem	4 852	100,00

¹⁹ V případě žádostí, u kterých byly realizovány 2 dohlídky, je počítáno pouze s nejnovějším výsledkem dohlídky. V případě, že komise rozhodovala o jedné žádosti několikrát, je bráno v úvahu pouze první rozhodnutí po dohlídce.

Tab. 12 Stav dohlídek předkládaných komisi – souhrnný pohled

Rozhodnutí komise	Počet dohlídek	Podíl na celkovém počtu (v %)
V pořádku	298	19,85
Formální nedostatky	887	59,09
Doporučeny k VSK	198	13,19
Bez rozhodnutí	34	2,27
Nepředáno	84	5,60
Celkem	1 501	100,00

6.6. Průběh veřejnosprávních kontrol

Statistický pohled na průběh veřejnosprávních kontrol vychází z dat o počtu kontrol v různém stadiu realizace k 31. 12. 2012. Celkem bylo odboru veřejnosprávních kontrol předáno 302 žádostí ke kontrole, přičemž 184 kontrol bylo k 31. 12. 2012 ukončeno a předáno zpět odboru kontrol. Veřejnosprávní kontrola měla vliv na výši dotace v 33 případech.

Tab. 13 Statistika veřejnosprávních kontrol

Ukazatel	Počet	Podíl (%)
Celkový počet ukončených VSK (předané odboru kontrol)	184	60,93
z toho počet ukončených VSK bez vlivu na výši dotace	151	50,00
z toho počet ukončených VSK s vlivem na výši dotace	33	10,93
Celkový počet VSK v různých fázích rozpracovanosti	98	32,45
Celkový počet zatím netknutých žádostí na OVSK určených k provedení VSK	20	6,62
Celkový počet žádostí předaných OVSK k provedení VSK	302	100,00²⁰
z toho počet VSK na místě samém	240	79,47

20 Celkový podíl (v %) v tabulce činí 100,01. Pro zachování konzistence byla použita hodnota 100,00. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na 2 desetinná čísla v programu MS Excel.

7. Monitoring, reporting, evaluace

V rámci realizace Programu probíhají monitoring průběhu Programu a na něj navazující evaluace a reporting. Monitoring a evaluace zajišťují „kontrolu dovnitř Programu“, sledují postup jeho realizace a jsou i podkladem pro případné úpravy nastavení Programu. Data získaná z monitoringu jsou dále využita pro reporting, tj. pro přípravu zpráv pro různé cílové skupiny.

7.1. Monitoring

Cílem monitorování je průběžné zjišťování pokroku v realizaci Programu jak po věcné stránce (počty podaných žádostí o podporu, počet a poměr schválených žádostí, realizovaných a dokončených projektů apod.), tak z finančního pohledu (objem požadované a přiznané podpory, objem skutečně proplacených podpor). Monitoring je na rozdíl od evaluací soustavnou činností, která probíhá během celého trvání Programu, respektive i po ukončení poskytování podpory. Jeho podstatou je sledování monitorovacích indikátorů, především snížení emisí CO₂. Monitoring je nezbytným východiskem pro všechny typy evaluací (hodnocení Programu), a lze jej významně využít i pro propagaci Programu, jeho výsledků a výstupů navenek.

7.1.1. Monitorovací systém

Monitorovací systém je postaven na principu stanovení měřitelných indikátorů, které umožňují monitorovat realizaci Programu a hodnotit jeho výkonnost vzhledem ke stanoveným cílům.

Podklad pro monitoring představuje zejména informační systém Programu, který obsahuje všechny evidované žádosti. Jako zdroj informací pro monitoring jsou však využívány také další systémy, např. Atrium, kde jsou evidováni dodavatelé, výrobky a technologie, které jsou v SOD, resp. v SVT, nebo do nich mají být zařazeni. Uživatelé těchto systémů jsou primárně subjekty implementační struktury Programu, jejich výstupů však mohou využít i další cílové skupiny včetně kupců emisních jednotek.

Monitorovací systém zahrnuje zejména tyto informace:

- nastavení základních parametrů Programu,
- sledování čerpání prostředků Programu,
- sledování monitorování, hodnocení a kontrolní činnosti,
- sledování nesrovnalostí a problematických míst,
- poskytování údajů pro proplácení podpory,
- sledování údajů na úrovni žadatele, realizátora projektu a příjemce podpory,
- naplňování monitorovacích indikátorů, zejména indikátorů greeningu.

7.1.2. Monitorovací indikátory

Monitorovací indikátory jsou sledovány pro jednotlivé oblasti podpory, případně i jednotlivé podoblasti podpory. Jsou to tyto typy indikátorů:

- indikátory výstupů a výsledků Programu,
- indikátory založené na počtu žádostí,
- indikátory postavené na finančních ukazatelích.

7.1.2.1. Greening a jeho výpočet

Jedním ze základních ukazatelů úspěšnosti Programu je tzv. greening, který vyjadřuje, kolik emisí CO₂ bylo uspořeno v důsledku prodeje jedné emisní jednotky (AAU), jež představuje 1 tunu CO₂.

Greening pro dané opatření je definován jako dodatečná redukce emisí skleníkových plynů (v tomto Programu výhradně CO₂) vůči podpoře na úrovni příjmů z prodeje 1 AAU. Vyjadřuje se poměrem 1 : X. Číslo X ve jmenovateli ukazuje, kolik jednotek AAUs je třeba na dodatečnou úsporu jedné tuny emisí CO₂. Referenční doba pro stanovení úrovně greeningu je zvolena na 15 let. Žadatel má po tuto dobu povinnost udržovat dané opatření realizované v rámci Programu. Reálně však bude na základě podpory docházet ke snížení emisí CO₂ po celou dobu životnosti opatření. Tím by se hodnoty greeningu pro dlouhodobá opatření (zateplení budov, výstavba budov v pasivním energetickém standardu) vylepšily.

Předpokládané hodnoty greeningu jsou součástí jednotlivých smluv s kupci AAUs, porovnání předpokládaných a skutečných hodnot je zahrnuto v důvěrných přílohách pro kupce AAUs.

7.2. Reporting

Reporting v rámci Programu zajišťuje zpracování informací vzešlých z monitoringu a evaluací a jejich přenos dále, ať už je to reporting interní (pro potřeby implementační struktury), nebo reporting externí, který se zaměřuje na cílové skupiny, jež mají zájem získat informace o realizaci Programu a jeho přínosech.

Reporting Programu má na starosti oddělení reportingu. Ve spolupráci s firmou Accenture vytváří týdenní report, měsíční report pro banky a měsíční report pro kupce. Rovněž tvoří také pravidelné a ad hoc reporty pro řídicí orgán (MŽP), řídicí a monitorovací výbor, útvary SFŽP ČR, kupce emisních jednotek, orgány státní správy a samosprávy a další subjekty.

Týdenní report udává aktuální informaci o stavu programu Zelená úsporám k poslednímu dni v týdnu. Jeho prostřednictvím se sledují změny, které v Programu během týdne nastaly. Týdenní report má strategickou povahu, slouží především vedení Programu a SFŽP pro sledování možných budoucích cest Programu a pro rozhodování, jaký bude jeho další vývoj. Týdenní report proto obsahuje nejen čísla skutečná, ale i odhadovaná.

Měsíční report pro banky slouží bankám jako přehled počtu žádostí registrovaných v bankách oproti počtu žádostí registrovaných Fondem k uvedenému datu. Kromě počtu žádostí jsou uváděny také informace o výši investiční podpory, výši podpory na projekt, výši investičních nákladů a nákladů na projekt. Důležité jsou pro banku informace o množství zrušených žádostí, které zaregistrovala, a informace o stavu bankou zaregistrovaných žádostí.

Měsíční report pro kupce se zaměřuje na vývoj programu Zelená úsporám. Report je adresován kupcům AAUs a zahrnuje hlavně informace o počtu registrovaných žádostí, investiční podpoře a podpoře na projekt a informaci o dosud vyplacené sumě finančních prostředků.

Mezi další pravidelné reporty patří např. schvalovací a zamítací report obsahující informace o aktuální dávce schvalovaných/zamítaných žádostí předkládaných Radě Fondu a ministroví, report týkající se vypořádání námitek proti zamítnutí žádosti, report vyplacených žádostí pro kupce AAUs, schvalovací report pro kupce AAUs, report změn v žádostech pro ministra a kupce AAUs a report žádostí v režimu veřejné podpory.

7.3. Evaluace

Evaluace je hodnocení pokroku Programu, jeho výsledků a výstupů. Periodicita evaluací je v případě programu Zelená úsporám roční, navíc bude zpracována závěrečná evaluace po ukončení celého programového období. Evaluační zprávy jsou zpracovány externím dodavatelem. Vedle těchto pravidelných evaluací jsou realizovány také ad-hoc evaluace dle aktuálních potřeb orgánů implementační struktury Programu či kupců emisních jednotek.

Evaluační zpráva je důležitým podkladem pro výroční zprávu, proto následující podkapitoly shrnují přehled a popis metod využitých při realizaci pravidelné roční evaluace. Jednotlivé metody jsou uvedeny v pořadí, v jakém byly využity pro účely evaluační zprávy.

7.3.1. Analýza dokumentů

První metodou, která je v rámci evaluace aplikována, je analýza dokumentů. Předmětem analýzy je dokumentace k Programu i externí dokumentace. V rámci programové dokumentace byly analyzovány jak veřejně dostupné dokumenty (programový dokument, žádosti o podporu, směrnice atd.), tak interní dokumenty (smlouvy s kupci AAUs, Implementační dokument Programu, statuty a jednací řády Řídicího a Monitorovacího výboru Programu a Rady Fondu atd.). Ze skupiny externích dokumentů byly analyzovány vládní strategie a programy, Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu a další.

7.3.2. Definice a kvantifikace cílů Programu, sledování jejich plnění

V rámci definice a kvantifikace cílů Programu byly stanoveny interní a externí cíle na základě programového a implementačního dokumentu. Vyhodnocení průběhu naplnění cílů Programu probíhá strukturovaně, díky čemuž je usnadněna identifikace problematických oblastí a doporučení opatření k zefektivnění realizace a implementace Programu.

Obr. 5 Sledování plnění cílů

7.3.3. Klíčové evaluační otázky

Stěžejními prostředky pro realizaci evaluace jsou stanovení a následné řešení evaluačních otázek. V evaluačních zprávách jsou členěny do tří témat, u kterých je zajištěna i jejich vzájemná vazba:

- Téma 1 – Zhodnocení relevance oblastí podpory Programu
- Téma 2 – Finanční a věcný pokrok Programu
- Téma 3 – Indikátory Programu

Rovněž byly zohledněny i další aspekty realizace Programu, zejména v rovině procesů. Analyzovány byly např. průměrná délka administrace žádosti a vytíženost jednotlivých krajských pracovišť SFŽP atd.

V rámci evaluačních otázek byly hodnoceny jednak samostatně finanční pokrok a věcný pokrok, jednak jejich souvislosti. Hodnocení finančního a věcného pokroku i pokroku na úrovni indikátorů Programu bylo provedeno v následujících dimenzích:

- **Programová dimenze** – členění dle oblastí a podoblastí podpory, případně i podrobnější členění.
- **Regionální dimenze** – finanční a věcný pokrok na úrovni jednotlivých krajů.
- **Věcná dimenze** – analýza sleduje pokrok na úrovni různých věcných pohledů (oblastí a podoblastí Programu i konkrétních opatření, jednotlivých fází projektů, typu nemovitosti, typu žadatele apod.).

Výše uvedené dimenze jsou vzájemně kombinovatelné, a byla tak ověřována jejich kontingence – více dimenzí v rámci hodnocení. Průřezově se celým hodnocením finančního a věcného pokroku prolíná časová dimenze: Je uveden jak aktuální finanční a věcný pokrok za celý rok v měsíčním členění, tak kumulativní pokrok.

7.3.4. Sběr dat

Primárním zdrojem dat byl Informační systém GIS (IS GIS). Data použitá pro evaluaci byla zpracována Odborem programů GIS SFŽP ČR. Vzhledem k tomu, že významná část údajů se týká žádostí podaných před realizací opatření, lze očekávat korekci dat po dokončení realizací. Finální data tak budou k dispozici až po skončení Programu.

Kromě dat z IS GIS byla použita i další kvantitativní data, zejména pro účely samostatných analýz nebo pro komparaci v rámci analýz z dat IS GIS, především data týkající se fungování Zelené linky Programu a útvaru ombudsmana programu Zelená úsporám, data týkající se Seznamu odborných dodavatelů a Seznamu výrobků a technologií a statistická data ČSÚ (např. počty rodinných domů v jednotlivých krajích).

7.3.5. Vyhodnocení

Klíčovou metodou v rámci evaluace byla metoda analýzy. Metoda analýzy posloužila jako základ pro celou realizaci evaluace, zejména z pohledu naplnění cílů věcných, finančních a na úrovni monitorovacích indikátorů Programu.

Specifikace jednotlivých analýz:

1) **Analýzy z pohledu naplnění věcných a finančních cílů a indikátorů**

- **Analýza dat:** Byla prováděna na základě informací poskytnutých SFŽP (zejména data o dosud podaných, schválených a proplacených projektech), údajů z IS GIS, statistických údajů ČSÚ a dalších informačních zdrojů.
- **Srovnávací (komparativní) analýzy:** Spočívaly v porovnání výsledků jednotlivých dílčích analýz či ve srovnání stávajícího a požadovaného stavu.

Porovnání probíhalo ve dvou úrovních:

- **časové** – vývoj v čase, a to vývoj v jednotlivých měsících, i kumulativní,
 - **na věcné bázi** – komparace podílů jednotlivých oblastí a podoblastí podpory Programu dle typu žadatele apod.
- **Kontingenční analýzy:** Hledání vzájemných vztahů, vazeb a souvislostí v rámci jednotlivých analýz.

2) **Procesní analýza**

Část evaluací se týká analýzy problémových procesů související s identifikací rizik při implementaci Programu. Pro tyto účely byla použita metoda analýzy procesů včetně komparace sladění procesů s realitou, například porovnání lhůt pro jednotlivé fáze administrace projektů s reálnou skutečností.

3) **Analýza rizik**

Pro identifikaci možných rizik, bariér a úzkých míst byla využita analýza rizik na úrovni Programu včetně návrhů opatření k jejich omezení či úplné eliminaci.

4) **Matice SWOT**

Tato metoda byla významně využita pro identifikaci silných a slabých stránek Programu z hlediska implementace, absorpční kapacity a také věcného a finančního pokroku.

Závěrem evaluace byla provedena syntéza získaných poznatků, na jejímž základě byly vytvořeny závěry, návrhy, doporučení a grafické výstupy k širokému použití.

8. Technická asistence

Finanční prostředky Technické asistence (TA) programu Zelená úsporám jsou tvořeny z pěti procent finančních prostředků získaných z prodeje jednotek přiděleného množství (AAUs) jejich kupcům. Další prostředky TA jsou tvořeny úroky z vkladů prostředků získaných z prodeje AAUs, mimo úroky z vkladů prostředků získaných od Světové banky, které mají být 100% použity pouze na podporu projektů, a nemohou být proto využity k financování projektů TA Programu Zelená úsporám. Úroky z vkladů prostředků získaných od kupců NEDO a Mitsui jsou započteny na úhradu nákladů TA Programu Zelená úsporám ve výši 100 % a úroky z vkladů prostředků získaných od ostatních kupců ve výši 5 %.

Výchozí částka TA je 1 253 112 769 Kč (ke dni 31. 1. 2012). Tato částka byla na základě usnesení vlády ČR č. 298 ze dne 20. dubna 2011 ponížena o 250 mil. Kč, které byly přesunuty na výplatu žádostí přijatých do Programu Zelená úsporám a zároveň byly použity na projekt TA GIS č. 33 – Dotace na projektovou dokumentaci. Rovněž byla snížena o částku 123 023 502 Kč, která byla z důvodu dodržení smluvních podmínek vyplacení finančních prostředků do konce roku 2012 převedena v prosinci roku 2012 z TA GIS na výplatu dotací, a o částku 497 652 Kč, která byla použita na náklady 4. ročníku konference Japonské čisté technologie, a o částku 357 517 Kč, která byla uhrazena za náklady na vedení účtu. Prostředky TA GIS proto činí 965 178 643 Kč.

Z této základní alokace jsou minimálně 3/5 určeny na administraci Programu Zelená úsporám a zbývající část na propagaci a publicitu Programu Zelená úsporám.

Po dobu Programu bylo v TA zahájeno celkem 89 projektů (včetně 13 podprojektů projektu TA GIS č. 19 – Komunikace a propagace GIS – I. etapa), z toho 9 projektů v roce 2012. 8 projektů bylo v roce 2012 ukončeno.

Zprávy o postupu čerpání prostředků TA Programu Zelená úsporám jsou jednou měsíčně předkládány na poradě vedení Fondu a Řídícímu výboru Programu v pravidelných intervalech podle potřeby, avšak nejméně jednou za tři měsíce.

Tab. 14 Balance Technické asistence Programu

Balance TA v tis. Kč	k 31. 12. 2012
Celková alokovaná částka na TA:	965 178
Celková schválená částka na rozpočty projektů TA	1 261 237
Vyčerpaná částka z rozpočtů TA	700 048
z toho v roce 2012	132 370
Celková nevyčerpaná částka schválených projektů	561 189
Nevyčerpané prostředky z celkové alokované částky TA	265 130

Na základě auditních kontrol projektů TA a přerozdělení nákladů za projektovou dokumentaci došlo v letech 2009, 2010 a 2011 k úpravě nákladů uvedených ve výroční zprávě za rok 2011. Částka za rok 2009 byla ponížena z částky 116 481 627 Kč na částku 116 473 535 Kč, částka za rok 2010 byla ponížena z částky 268 413 227 Kč na částku 264 783 035 Kč a částka za rok 2011 byla ponížena z částky 186 686 803 Kč na částku 186 421 539 Kč. Rozdíl těchto nákladů činí 3 903 548 Kč. Tento přeplatek bude odečten při úhradě nákladů projektů TA za rok 2012.

Výše nákladů u jednotlivých projektů byly konzultovány s jednotlivými realizátory.

Tab. 15 Finanční rámec Technické asistence Programu za roky 2009–2012

Technická asistence programu Zeleňá úsporám	Kap.	Celková alokace TA GIS	Schválené výdaje projektů TA GIS	Vyčerpané prostředky ze schválených výdajů projektů				
				v roce 2009	v roce 2010	v roce 2011	v roce 2012	celkem
Banky	A1		71 245 226	76 020,04	20 258 105,80	49 947 134,06	47 199,00	70 328 458,90
Poradenská centra	A3		41 118 333	62 008,49	3 458 297,00	3 471 651,12	476 503,60	7 468 460,21
Informační systémy	A4		67 314 557	6 296 017,78	10 641 971,02	14 372 950,76	6 690 792,85	38 001 732,41
Mzdové náklady	A5		369 555 233	24 676 535,90	66 061 199,52	79 860 037,45	90 200 514,75	260 798 287,62
Provozní náklady	A6		104 507 542	7 335 267,33	14 504 307,92	9 530 437,25	15 824 764,66	47 194 777,16
Externí služby (právníci, audity, analýzy, emisní obchodování)	A7		166 208 860	19 620 482,87	26 713 102,41	22 218 170,51	10 884 274,11	79 436 029,90
Administrace celkem		579 107 186	819 949 751	58 066 332,41	141 636 983,67	179 400 381,15	124 124 048,97	503 227 746,20
Inzerce	P1		180 375 000	28 183 181,91	12 035 809,34	714 486,35	7 283 480,36	48 216 957,96
Propagační dokumenty (příručky, formuláře, brožury, knihy)	P2		18 893 666	6 919 521,69	7 204 514,53	709 784,39	292 276,01	15 126 096,62
Propagační předměty (tašky, tužky, flash disky, trička)	P3		12 000 000	513 229,52	987 941,06	276 843,99	0	1 778 014,57
Veletrhy, tiskové konference, semináře	P4		13 740 000	4 062 444,13	5 813 872,11	360 433,33	0	10 236 749,57
Akce pro veřejnost (roadshow)	P5		7 600 000	0	1 811 367,99	0	0	1 811 367,99
Externí služby (web, grafika, fotografie, spoty, directmail)	P6		58 679 162	18 728 825,05	9 348 001,10	4 959 609,58	669 990,23	33 706 425,96
Dotace na projektovou dokumentaci	P7		150 000 000	0	85 944 545,00	0	0	85 944 545,00
Propagace celkem		386 071 457	441 287 828	58 407 202,30	123 146 051,13	7 021 157,64	8 245 746,60	196 820 157,67
Celkem		965 178 643	1 261 237 579	116 473 534,71	264 783 034,80	186 421 540,15	132 369 795,57	700 047 905,23
– z celkové alokace (%)		100	130,67	9,23	20,99	14,78	10,50	55,50

9. Komunikace

Propagační činnosti Programu lze rozdělit do následujících skupin:

- přednášková a poradenská činnost (semináře, veletrhy)
- tvorba a správa webových stránek
- provoz Zelené linky

Vzhledem ke skutečnosti, že byl v říjnu 2010 ukončen příjem žádostí o dotace z programu Zelená úsporám, byly aktivity určené k propagační a komunikační činnosti Programu částečně utlumeny.

Reklamní a propagační činnost (B2C komunikace – inzerce) a budování partnerských vztahů (B2B komunikace) byly pozastaveny. Výjimkou je říjnová mediální kampaň v nejprodávanejších českých denících, týdenících a na zpravodajských serverech a portálech (Právo, Deník, Hospodářské noviny, Lidové noviny, MF Dnes, Blesk, Euro, Ekonom, Reflex, Týden, www.seznam.cz, www.novinky.cz, www.aktualne.cz, www.denik.cz, www.e15.cz, www.tyden.cz, www.penize.cz, www.idnes.cz, www.ihned.cz, www.nova.cz atd.) propagujících výsledky a dosažené úspěchy programu Zelená úsporám, a to jak statistická data, tak příklady úspěšně realizovaných projektů.

9.1. Přednášková a poradenská činnost

V rámci přednáškové činnosti proběhl seminář Japonské čisté technologie 2012. Semináře Japonské čisté technologie jsou součástí snahy o budování kapacit potřebných pro transfer japonských nízkouhlíkových technologií do České republiky. Toto úsilí je zakotveno ve smlouvě o koupi jednotek přiděleného množství v rámci programu Zelená úsporám, která byla uzavřena mezi českým Ministerstvem životního prostředí a New Energy and Industrial Technology Development Organization (NEDO).

Za dobu dosavadního trvání programu Zelená úsporám byl seminář Japonské čisté technologie 2012 již čtvrtým v pořadí. Seminář se konal pod záštitou Ministerstva životního prostředí, Státního fondu životního prostředí ČR a japonské vládní organizace NEDO dne 13. 11. 2012 v hotelu Diplomat v Praze.

Seminář Japonské čisté technologie 2012 navázal na předchozí ročníky a byl zaměřen především na nízkoe emisní dopravu, inteligentní sítě a baterie použitelné v těchto sítích a na tzv. inteligentní města. Na semináři vystoupili japonští i čeští odborníci.

Čtvrtý ročník semináře Japonské čisté technologie oslovil 136 účastníků, kteří jako nejlepší bod semináře vyhodnotili přednášku o využití elektromobilů a baterií a také představení strategie nulových emisí v Nissanu.

9.2. Tvorba a správa webových stránek

Internetové stránky programu Zelená úsporám jsou hlavním informačním zdrojem pro žadatele o podporu v oblasti úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie v obytných budovách. Na webu návštěvníci naleznou nejen základní informace o Programu, o provádění kontrol, konzultační hodiny či aktuality, ale též kalkulačky a další interaktivní rubriky.

Návštěvnost stránek

I přes pozastavení příjmu nových žádostí o dotaci byla návštěvnost stránek Zelenau-sporam.cz vysoká. Za rok 2012 stránky navštívilo přes 260 tisíc unikátních návštěvníků, kteří zhlédli téměř 3,4 milionu stránek.

Vyhledávání

Užitečným pomocníkem je nástroj vyhledávání, díky kterému si uživatelé internetových stránek ihned na stránkách Programu najdou požadované informace či dokumenty dle klíčových slov či frází.

Pro firmy

Internetové stránky Zelenausporam.cz nejsou určeny pouze žadatelům o dotace, ale též firmám. Dodavatelé a výrobci se tam mohou on-line registrovat do Seznamu odborných dodavatelů (SOD) a Seznamu výrobců a technologií (SVT) nebo si stáhnout certifikát o registraci či grafické prvky programu Zelená úsporám.

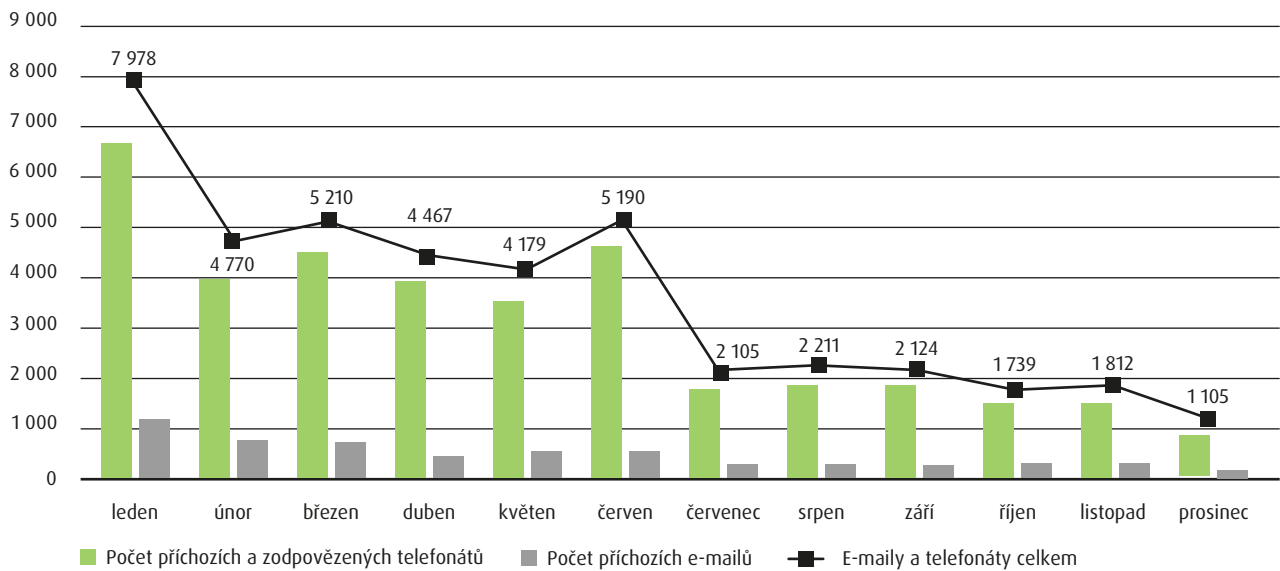

9.3. Provoz Zelené linky

Zákaznická linka programu Zelená úsporám je důležitým zdrojem informací pro žadatele i příjemce podpory. Ti mohou e-mailové dotazy směřovat na adresu dotazy@zelenausporam.cz nebo v době od 7:30 do 16:00 využít poradenství na telefonním čísle 800 260 500.

Vzhledem k vývoji Programu v roce 2012 vytiženost Zelené linky klesla. V průměru řešila Zelená linka 3 574 dotazů za měsíc, tedy téměř o dvě třetiny méně než v roce předcházejícím. Za celý rok 2012 přijala linka 37 094 telefonních hovorů a 5 796 e-mailových dotazů.

Obr. 6 Vytíženost zákaznické linky programu Zelená úsporám

Tab. 16 Vytíženost zákaznické linky programu Zelená úsporám

Měsíc	Počet příchozích e-mailů	Počet přijatých a zodpovězených telefonátů	Počet dotazů celkem (e-maily a telefonáty)	Průměrný počet dotazů za den
Leden	1 154	6 824	7 978	363
Únor	793	3 977	4 770	227
Březen	671	4 539	5 210	237
Duben	476	3 991	4 467	223
Květen	554	3 625	4 179	199
Červen	532	4 658	5 190	247
Červenec	283	1 822	2 105	105
Srpen	300	1 911	2 211	96
Září	247	1 877	2 124	112
Říjen	281	1 458	1 739	76
Listopad	330	1 482	1 812	82
Prosinec	175	930	1 105	61
Celkem	5 796	37 094	42 890	170

Největší počet přijatých dotazů byl zaznamenán v měsíci lednu, kdy průměrný počet dotazů přesáhl 360 za den. Od té doby počet dotazů postupně klesal, s výjimkou několika měsíců.

Nejčastější dotazy se týkaly stavu administrace žádostí, dokládání realizace, výzev k doplnění nebo opravě žádosti a v neposlední řadě také možností znovuotevření programu Zelená úsporám nebo vzniku programu navazujícího.

9.4. Ombudsman Programu

Útvar ombudsmana programu Zelená úsporám zahájil svoji činnost v květnu²¹ roku 2011. Na ombudsmana se mohou obrátit žadatelé v případě, že nejsou spokojeni s průběhem administrace své žádosti o podporu z Programu. Zároveň se ombudsman podílí na identifikaci slabých míst administrace a na návrzích metodických pokynů pro situace, které nejsou ve stávajících metodických pokynech řešeny, popřípadě jsou nejasné, nebo by mohly vést k poškození určité skupiny žadatelů. Žadatelé mají možnost kontaktovat ombudsmana e-mailem, klasickou poštou nebo telefonicky.

9.4.1. Souhrnný přehled zaevidovaných stížností a podnětů

Tab. 17 **Přehled stížností k 10. 1. 2013**

Přehled stížností k 10. 1. 2013	počet absolutní	vyjádření v %
Stížnosti a podněty doručené v roce 2012 celkem*	1 168	100
z toho stížnosti vyřízené	570	49
z toho stížnosti rozpracované	598	51
Nejčastější typy stížností a podnětů v roce 2012*		
Nesouhlas se zamítnutím – žádost o přezkum vypořádání námitky	309	26
Propadlý termín k doložení realizace	254	22
Komplikace při dokládání realizace	131	11
Žádost o udělení výjimky – prominutí nedostatku	113	10

Poznámky

* Započítány jsou podněty a stížnosti, které byly v IS GIS registrovány v roce 2012.

²¹ Činnost ombudsmana byla zahájena 21. 4. 2011, formálně od 1. 5. 2011.

9.4.2. Nejčastěji se opakující stížnosti a podněty

Dodatečná administrace žádostí v segmentu „zkontrolovaná projektová dokumentace – žádost bez evidence v IS GIS“

Ministr životního prostředí Tomáš Chalupa rozhodl na návrh SFŽP ČR, že zájemci o podporu z programu ZÚ (rodinné domy – oblast A, B i C), kteří SFŽP ČR předložili projektovou dokumentaci ke kontrole před 29. říjnem 2010 a měli podklady v pořádku, mohou požádat o dodatečné zařazení žádosti do administrace, a to od 1. dubna 2012 do 30. 6. 2012. Byly to žádosti, jejichž odborná část kontrolovaná SFŽP ČR zůstala u žadatele (v zalepené obálce a s razítkem SFŽP ČR) nebo na krajském pracovišti SFŽP ČR či ve spolupracujících bankách. Cílem opatření bylo dokončit proces přijetí předem určeného okruhu žádostí, nikoli zahájit příjem nových žádostí.

Doložení realizace opatření po stanoveném termínu

Útvar ombudsmana evidoval relativně velký počet případů nesprávného výkladu závazného termínu pro doložení realizace ve vyrozumění o poskytnutí podpory z programu Zelená úsporám. V některých rozesílaných verzích vyrozumění byl uveden jednak termín řádný (uveden v závorce), jednak termín nejzazší. To vedlo k řadě nedorozumění a chybnému postupu žadatelů.

V zájmu rovného přístupu k žadatelům a odstranění přílišné tvrdosti byly stanoveny podmínky, za nichž může pokračovat administrace žádostí, i když doložení realizace neproběhlo v řádném termínu. Řešení se týkalo zhruba 150 žádostí.

Přezkum správnosti vypořádání námítky

SFŽP ČR eviduje 80 681 žádostí o podporu z programu Zelená úsporám. Z toho bylo 4 876 žádostí zamítnuto. 1 538 žádostí bylo předloženo Radě Fondu k doporučení vypořádání námítky. Útvar ombudsmana eviduje celkem 456 žádostí o přezkum vypořádání námítky.

Útvar ombudsmana již u některých žádostí identifikoval nesprávný postup SFŽP ČR, který měl za následek zamítnutí žádosti. Proto inicioval úpravu směrnice MŽP č. 9/2009 tak, aby bylo možné vrátit žádost zpět do administrace. Směrnice s navrženou úpravou vstoupila v účinnost dne 30. 11. 2012.

9.5. Program Partnerství Zelená úsporám

Program Partnerství Zelená úsporám vznikl jako doplnění hlavního dotačního programu Zelená úsporám o nedotační část, která si kladla za cíl informovat spotřebitele o energeticky úsporných domácích spotřebičích. Byl vyhlášen a řízen Ministerstvem životního prostředí a Státním fondem životního prostředí ČR, zahájen byl 1. 6. 2010 a ukončen 31. 12. 2012. Některé jeho výstupy (webová stránka) však budou v provozu i po tomto datu.

Jeho základním dokumentem bylo memorandum Partnerství Zelená úsporám – energeticky úsporné spotřebiče. Program byl financován z Technické asistence programu Zelená úsporám. Realizován byl prostřednictvím organizátora programu, kterým byl SEVEn, Středisko pro efektivní využívání energie, o. p. s.

Hlavními informačními nástroji programu byly internetová stránka programu (www.zelenausporam-partnerstvi.cz), logo programu, publikování informačních materiálů a článků, tiskových zpráv, letáků a brožur a organizování přednášek, seminářů a dalších aktivit. Do propagačních aktivit se zapojovali i partneři programu, převážně výrobci elektrospotřebičů. Internetová stránka je v provozu i v roce 2013 (bez aktualizací), ostatní aktivity již byly utlumeny.

Na webových stránkách programu je možno nalézt především databázi energeticky úsporných výrobků, které splňují technická kritéria určená programem (s cílem vybrat pouze energeticky nejúspornější výrobky na trhu v ČR). Stránky rovněž obsahují informace o správné obsluze a recyklaci elektrospotřebičů. Účastníci programu (výrobci, distributoři nebo prodejci podporovaných výrobků, event. další subjekty) mohli po své formální registraci užívat logo programu Partnerství Zelená úsporám. Na chod programu dohlížela kontrolní komise programu, jejímiž členy jsou zástupci MŽP, SFŽP, CEEC, SEVEN a D-Test.

V roce 2012 proběhly dvě zpřísňující změny kritérií pro výběr výrobků zařazených do programu Partnerství Zelená úsporám.

Zpřísnění k 1. 2. 2012 přineslo tyto hlavní změny:

- Chladničky, mrazničky a jejich kombinace: i pro modely s funkcí No Frost platí energetická třída A++ (doposud třída A+),
- Pračky standardní: posun kritéria o energetickou třídu na A+++ a zároveň zohlednění specifikace nových energetických štítků (doposud třída A – 20%, v roce 2010 pouze třída A – 10%),
- Pračky ostatní: posun kritéria o energetickou třídu na A++ a zároveň zohlednění specifikace nových energetických štítků (doposud třída A – 10%).
- Myčky nádobí: posun kritéria o energetickou třídu na A++ a zároveň zohlednění specifikace nových energetických štítků (doposud A – 10%).

Od 1. 10. 2012 došlo k následujícím změnám:

- Kombinované chladničky a mrazničky: posun energetické třídy z A++ na A+++ (V roce 2010, při zahájení činnosti programu, bylo kritérium A++, resp. A+ pro modely s funkcí No Frost.)
- Pračky: u všech podkategorií A+++; pouze podkategorie plnění zepředu / slim zůstává třída A++. (V roce 2010 bylo kritérium pouze třída A – 10%.)
- Sušičky prádla: posun energetické třídy z A na A+. (V roce 2010 to byla třída A, v praxi jsou na stránkách převážně modely s označením A – 40% a lepší.)
- Kompaktní zářivky trubicové E27: počet spínacích cyklů ze 40 tisíc na 50 tisíc. (V roce 2010 se požadovalo pouze uvedení informace o cyklech, životnost 15 tisíc hodin.)

- LED žárovky: nově zavedený počet spínacích cyklů 50 tisíc, specifikace požadavku na měrný výkon a certifikaci výrobce resp. měření výrobku. (V roce 2010 se díky neexistenci specifikace srovnatelných parametrů nevyžadovalo uvedení počtu spínacích cyklů, měrného výkonu a certifikace.)
- Televizory – maximální příkon ze 100 W na 90 W, stand-by spotřeba z 1 W na 0,5 W. (Do programu navrženo od 1. 2. 2012, minimálně energetické třídy A resp. A+ (podle úhlopříčky obrazovky), zatím z administrativních důvodů bez modelů uvedených na stránkách programu, kritéria však mohou spotřebitelům sloužit pro lepší orientaci při výběru.)

K 31. 12. 2012 bylo v programu Partnerství Zelená úsporám registrováno celkem 368 výrobků v osmi kategoriích (chladničky a mrazničky, pračky, sušičky, kombinované pračky a sušičky, myčky nádobí, žárovky a zářivky, vysavače, kávovary). Počet výrobků se v průběhu trvání programu průběžně měnil v závislosti na tom, jak se upravovala kritéria, uváděly nové modely a odstraňovaly modely, které se již neprodávají na našem trhu.

Do programu se zapojilo 22 partnerů, mezi kterými jsou výrobci elektrospotřebičů, dodavatel elektrické energie, společnost věnující se recyklaci odpadů a profesní sdružení. Zájem o program byl i ze strany cílové skupiny: Od začátku programu do konce roku 2012 bylo na webových stránkách programu zaznamenáno 82 788 návštěv a 249 607 zobrazení stránek. Další informovanost zajistila distribuce tištěných materiálů (celkový náklad přes 64 tisíc kusů) a informací v médiích, která zahrnuje celostátní deníky, televizi, rozhlas a internet. Publicita projektu Partnerství ZÚ byla dosažena také formou článků v tuzemských periodikách a na webových portálech.

Závěrem lze říci, že cíle projektu – vytvoření webové databáze výrobků splňující předem jasně stanovená kritéria, vytvoření loga, které je zapůjčeno výrobcům k propagaci těchto výrobků, a propagace a podpora prodeje energeticky úsporných a efektivních domácích elektrospotřebičů – byly splněny. Některé plánované výstupy sice neproběhly v plné šíři, ale motivace jednotlivců ke koupi energeticky úsporných spotřebičů byla obecně zvýšena, jak dokládá statistika návštěvnosti a zobrazení webových stránek.

Projekt Partnerství ZÚ tak přispěl k celorepublikovému zvýšení znalosti a zjednodušení výběru úsporných výrobků pro jednotlivce.

10. Finanční a věcný pokrok Programu – obytné budovy

V roce 2012 nebyly přijímány nové žádosti o podporu, ale pokračovala administrace dříve přijatých žádostí. Byla dokončena evidence všech žádostí do IS GIS. Celkový počet evidovaných žádostí k datu 31. 12. 2012 byl 80 681.

Tab. 18 Celkový přehled programu Zelená úsporám

Žádosti v IS GIS dle roku registrace:	Počet žádostí
registrace 2009	3 118
registrace 2010	51 758
registrace 2011	20 714
registrace 2012	1 655
bez data registrace	3 436
CELKEM	80 681

V dalších kapitolách budou analyzovány všechny žádosti, které byly registrovány v IS GIS do 31. 12. 2012 a u nichž nebyla ukončena administrace, a žádosti, u nichž nedochází k přípravě a vypořádání námitek²². Celkový počet těchto žádostí je 74 699.

²² V IS GIS to byly stavy žádostí ODS, ZAM, ZRU, NAM a NAMS

Tab. 19 Celkový přehled podpory programu Zelená úsporám (v mil. Kč)

Rok registrace	Počet žádostí	Investiční podpora	Podpora na projekt	Bonus	CELKEM
2009	3 072	459,24	34,89	2,26	496,39
2010	50 376	11 423,85	803,31	77,46	12 304,61
2011	19 676	6 624,41	384,00	27,67	7 036,07
2012	1 575	477,17	26,76	4,80	508,72
CELKEM	74 699	18 984,66	1 248,95	112,19	20 345,80

10.1. Vývoj počtu registrovaných žádostí v čase

Celkový počet žádostí registrovaných v roce 2012 činil 1 575. V průběhu roku 2012 dobíhala registrace žádostí podaných žadateli v předchozích letech a také registrace zkontrolovaných žádostí v obálkách od SFŽP, které žadatelé již nestihli dodat do termínu pozastavení příjmů žádostí v říjnu 2010²³. Nejvyšší počet žádostí byl registrován v červenci – 360 žádostí.

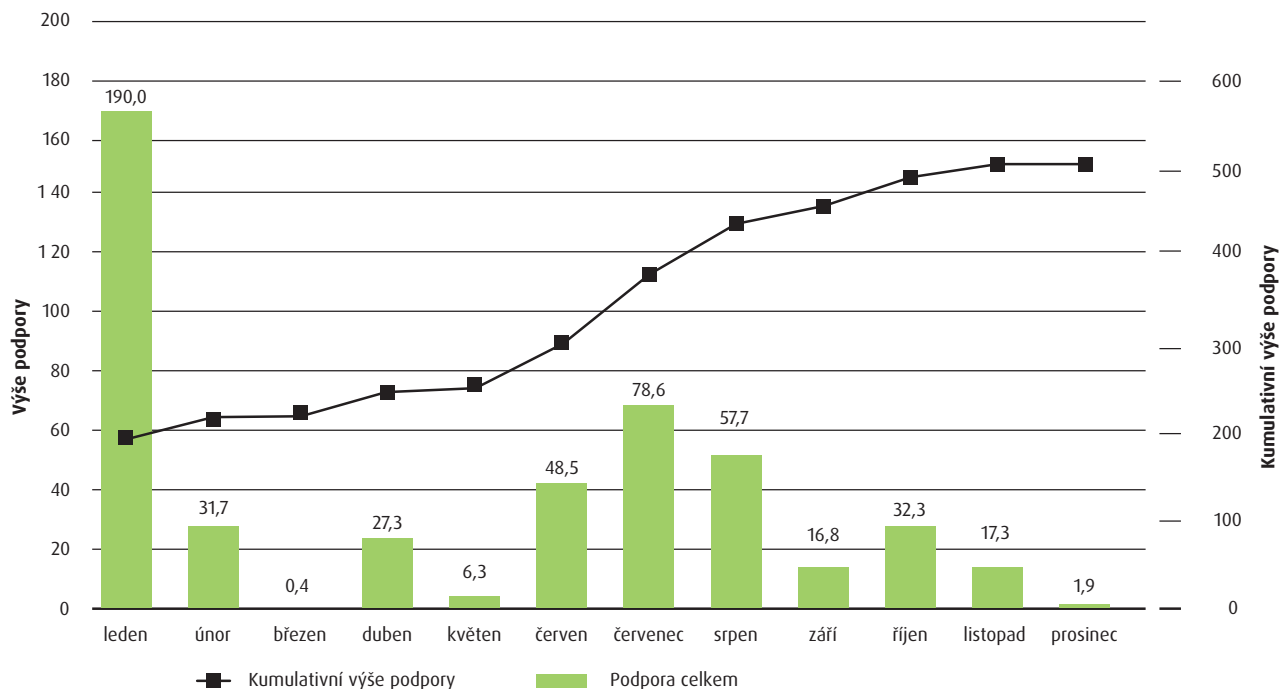
Tab. 20 Vývoj počtu registrovaných žádostí za rok 2012, za jednotlivé měsíce a kumulativně

Měsíc	Počet žádostí v měsíci	Kumulativní počet žádostí	Podíl na celkovém počtu (v %)
Leden	339	339	21,52
Únor	50	389	3,17
Březen	3	392	0,19
Duben	28	420	1,78
Květen	29	449	1,84
Červen	169	618	10,73
Červenec	360	978	22,86
Srpen	284	1 262	18,03
Září	80	1 342	5,08
Říjen	133	1 475	8,44
Listopad	91	1 566	5,78
Prosinec	9	1 575	0,57

23 Viz kapitolu 4, Vývoj Programu v roce 2012

Při pohledu na objem podpory, připadající na registrované žádosti, je patrné, že nejvyšší podpora je vázána k žádostem zaregistrovaným v lednu. Poté došlo k poklesu a k opětovnému zvýšení v červenci a srpnu. Tento vývoj koreluje s počtem žádostí zaregistrovaných v roce 2012. Jako podkladová data byly v tomto případě vzaty žádosti zaregistrované v systému v roce 2012 a podpora, která se k nim vztahuje. Týká se to jak opatření již po realizaci, kde je výše podpory konečná, tak opatření před realizací, kde se může výše podpory po dokončení realizace ještě změnit.

Obr. 7 Vývoj objemu podpory za rok 2012 (v mil. Kč)

Tab. 21 Objem podpory v roce 2012 po jednotlivých měsících a kumulativně

Měsíc	Objem investiční podpory (mil. Kč)	Objem podpory na projekt (mil. Kč)	Objem bonusů celkem (mil. Kč)	Objem podpory celkem (mil. Kč)	Objem celkové podpory kumulativně (mil. Kč) ²⁴	Podíl na celkovém objemu podpory (%)
Leden	182,69	6,79	0,47	189,95	189,95	37,34
Únor	30,59	1,07	0,04	31,71	221,65	6,23
Březen	0,29	0,04	0,02	0,35	222,00	0,07
Duben	26,60	0,67	0,07	27,34	249,34	5,37
Květen	5,80	0,40	0,10	6,31	255,65	1,24
Červen	45,25	2,81	0,46	48,52	304,17	9,54
Červenec	71,82	5,63	1,12	78,56	382,73	15,44
Srpen	52,27	4,37	1,08	57,72	440,45	11,35
Září	15,31	1,13	0,40	16,84	457,29	3,31
Říjen	29,29	2,38	0,58	32,25	489,54	6,34
Listopad	15,55	1,34	0,42	17,31	506,84	3,40
Prosinec	1,72	0,12	0,04	1,88	508,72 ²⁵	0,37

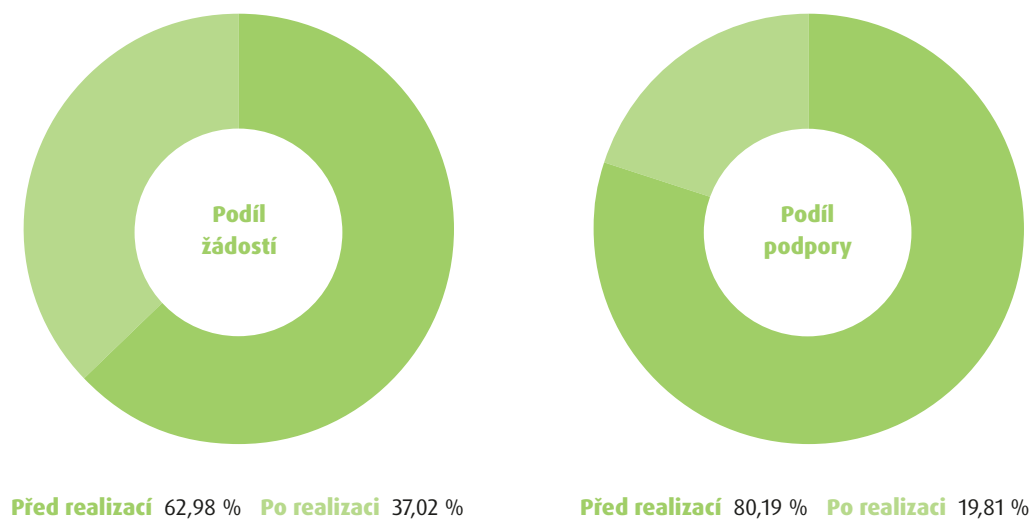
10.2. Struktura žádostí dle způsobu podání

Jako podkladová data pro tento pohled byly brány žádosti registrované v letech 2009–2012, podané před i po realizaci opatření, a objem podpory, který se k těmto žádostem vztahuje. Žádosti podané před realizací tvoří téměř 63 % ze všech registrovaných žádostí, přičemž na ně připadá 80,2 % podpory. Naproti tomu žádosti podané po realizaci tvoří přibližně 37 % ze všech registrovaných žádostí, ale připadá na ně pouze 19,8 % podpory. Průměrné hodnoty jsou ve všech oblastech podpory vyšší u žádostí podávaných před realizací.

²⁴ Objem celkové podpory je součtem objemu investiční podpory, bonusu a podpory na projekt.

²⁵ Kumulativní objem podpory v tabulce činí 508,74. Pro zachování konzistence byla použita hodnota 508,72. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na 2 desetinná čísla v programu MS Excel.

Obr. 8 Podíl žádostí podaných před realizací a po realizaci a podíl podpory připadající na žádosti podané před realizací a po realizaci

Tab. 22 Objem a průměrná výše podpory připadající na žádosti podané před a po realizaci

Způsob podání žádosti	Před realizací			Po realizaci		
Oblast podpory	Počet žádostí	Objem podpory (mil. Kč)	Průměrná výše podpory (v tis. Kč)	Počet žádostí	Objem podpory (v mil. Kč)	Průměrná výše podpory (v tis. Kč)
A	29 796	14 623,74	490,80	12 305	2 839,16	230,73
B	451	180,06	399,25	52	14,81	284,76
C	16 802	1 512,26	90,00	15 293	1 175,77	76,88
Celkem	47 049	16 316,06	346,79	27 650	4 029,74	145,74

10.3. Struktura žádostí dle oblasti podpory

Jako podkladová data byly zahrnuty všechny relevantní žádosti registrované v letech 2009–2012 podle jednotlivých oblastí a podoblastí podpory a jim odpovídající objem podpory. Největší podíl žádostí registrovaných v období 2009–2012 je v oblasti podpory A 56,4 %. Na celkovém objemu podpory se tato oblast podílela 85,8 %.

Tab. 23 Struktura žádostí podle počtu a objemu podpory

Oblast podpory	Počet žádostí (absolutně)	Počet žádostí (v %)	Objem podpory (v mil. Kč)	Objem podpory (v %)
A	42 101	56,36	17 462,91	85,83 ²⁶
A1	18 282	24,47	13 057,02	64,18
A2	23 819	31,89	4 405,89	21,66
B	503	0,67	194,87	0,96
C	32 095	42,97 ²⁷	2 688,02	13,21 ²⁸
C1	10 144	13,58	929,36	4,57
C2	3 417	4,57	286,43	1,41
C3	18 534	24,81	1 472,23	7,24
Celkem	74 699	100,00	20 345,80	100,00

10.4. Struktura žádostí dle žadatele

Jako podkladová data pro tento pohled byly vzaty žádosti zaregistrované v systému v letech 2009–2012 dle identifikátoru typu žadatele.

Jednoznačně dominantní skupinou žadatelů z hlediska podílu na počtu žádostí jsou fyzické osoby – nepodnikatelé – s 91,9 %. Mezi ostatními typy žadatelů převládají společenství vlastníků jednotek s 3,9 %.

Z hlediska podílu na objemu podpory jsou stále hlavní skupinou žadatelů fyzické osoby – nepodnikatelé –, ale s výrazně menším podílem (53,2% podíl na celkovém objemu podpory), na druhém místě jsou pak společenství vlastníků jednotek (29,8% podíl).

²⁶ Celkový součet objemu podpory (v %) pro oblast podpory A v tabulce činí 85,84. Pro zachování konzistence byla použita hodnota 85,83. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na 2 desetinná čísla v programu MS Excel.

²⁷ Celkový součet počtu žádostí (v %) pro oblast podpory C v tabulce činí 42,96. Pro zachování konzistence byla použita hodnota 42,97. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na 2 desetinná čísla v programu MS Excel.

²⁸ Celkový součet objemu podpory (v %) pro oblast podpory C v tabulce činí 13,22. Pro zachování konzistence byla použita hodnota 13,21. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na 2 desetinná čísla v programu MS Excel.

Tab. 24 Struktura počtu žádostí a celkové výše podpory dle typu žadatele

Typ žadatele	Počet žádostí	Podíl na počtu žádostí (v %)	Celková výše podpory (v mil. Kč)	Podíl na celkové podpoře (v %)	Průměrná výše podpory (v tis. Kč)
Fyzická osoba	68 643	91,89	10 814,65	53,15	157,55
Společenství vlastníků jednotek	2 899	3,88	6 057,85	29,77	2 089,64
Bytové družstvo	1 152	1,54	2 049,49	10,07	1 779,07
FO podnikatel	1 136	1,52	660,20	3,24	581,16
Právnícká osoba	491	0,66	419,20	2,06	853,76
Jiná	378	0,51	344,41	1,69	911,13
Celkem	74 699	100,00	20 345,80	100,00²⁹	272,37

10.5. Struktura žádostí dle typu nemovitosti

Jako podkladová data pro tento pohled byly vzaty žádosti zaregistrované v systému v letech 2009–2012. Jednoznačně dominantním typem nemovitosti z hlediska podílu na počtu žádostí jsou rodinné domy s podílem 92,3 %. Nejméně zastoupeným typem nemovitosti jsou panelové bytové domy, které však mají 31,4 % podíl na objemu podpory.

Tab. 25 Struktura žádostí a objemu podpory dle typu nemovitosti

Typ nemovitosti	Počet žádostí	Podíl na počtu žádostí (v %)	Objem podpory (v mil. Kč)	Podíl na objemu podpory (v %)
Rodinné domy	68 942	92,29	10 880,30	53,48
Nepanelové BD	3 348	4,48	3 085,28	15,16
Panelové BD	2 409	3,22	6 380,22	31,36
Celkem	74 699	100,00³⁰	20 345,80	100,00

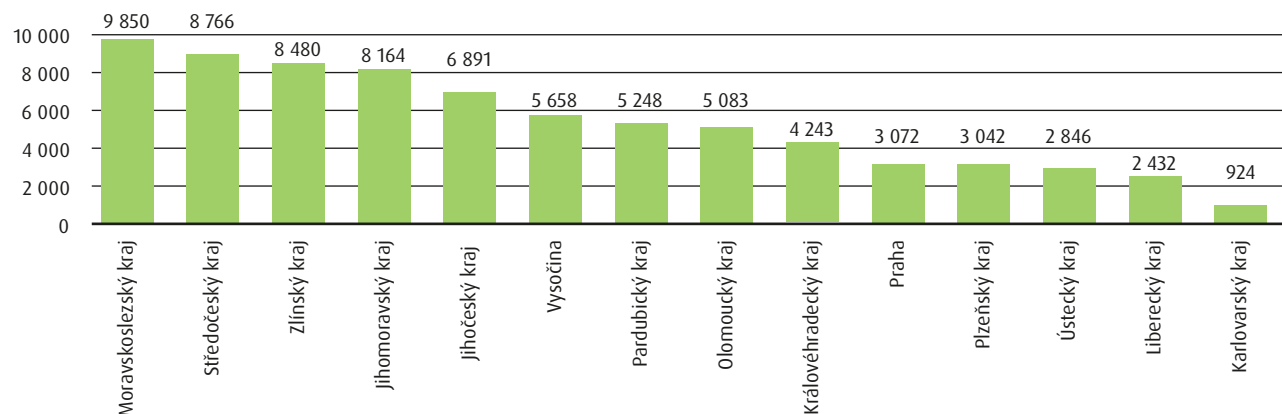
²⁹ Celkový podíl na celkové podpoře v tabulce činí 99,98 %. Pro zachování konzistence byla použita hodnota 100,00%. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na 2 desetinná čísla v programu MS Excel.

³⁰ Celkový podíl na počtu žádostí (v %) v tabulce činí 99,99 %. Pro zachování konzistence byla použita hodnota 100,00 %. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na 2 desetinná čísla v programu MS Excel.

10.6. Regionální aspekty Programu

Jako podkladová data byly zahrnuty všechny relevantní žádosti registrované v letech 2009–2012 dle identifikátoru kraje nemovitosti. Nejvíce žádostí bylo zaregistrováno v Moravskoslezském kraji, nejméně v kraji Karlovarském.

Obr. 9 Počet žádostí dle umístění nemovitosti

10.7. Průměrná výše podpory dle regionů

Jako podkladová data byly vzaty žádosti registrované v letech 2009–2012 podle kraje nemovitosti a k nim se vztahující podpora. Pro vyšší míru detailu byly žádosti rozděleny podle typu nemovitosti na rodinné a bytové domy.

Průměrná výše podpory na žádost činila v letech 2009–2012 více než 272 tis. Kč.

Nejvyšší průměrná výše podpory připadá na nemovitosti umístěné v Praze. S velkým odstupem následují Ústecký a Karlovarský kraj.

Tab. 26 Průměrná výše podpory podle regionu (v Kč)

Kraj	Průměrná výše podpory (Kč)	Podíl k průměru (%)	RD – Počet žádostí		BD – Počet žádostí	
			Abs.	% z počtu žádostí v kraji	Abs.	% z počtu žádostí v kraji
Praha	766 093,90	281,27	2 240	72,92	832	27,08
Ústecký	379 440,21	139,31	2 465	86,61	381	13,39
Karlovarský	372 725,76	136,85	776	83,98	148	16,02
Plzeňský	309 879,80	113,77	2 725	89,58	317	10,42
Jihomoravský	295 590,57	108,53	7 379	90,38	785	9,62
Liberecký	269 800,27	99,06	9 104	92,43	746	7,57
Moravskoslezský	268 759,92	98,67	2 230	91,69	202	8,31
Olomoucký	259 546,59	95,29	4 741	93,27	342	6,73
Zlínský	231 325,12	84,93	8 139	95,98	341	4,02
Královéhradecký	221 775,47	81,42	4 025	94,86	218	5,14
Vysočina	217 600,08	79,89	5 315	93,94	343	6,06
Pardubický	216 784,54	79,59	4 976	94,82	272	5,18
Středočeský	213 516,73	78,39	8 363	95,40	403	4,60
Jihočeský	208 765,09	76,65	6 464	93,80	427	6,20
Průměr	272 370,43	100,00	4 924	92,30	411	7,70

10.8. Struktura žádostí dle jejich stavu

Struktura žádostí dle jejich stavu je důležitá pro posouzení stavu věcného pokroku Programu v úrovni jednotlivých fází žádostí a je i měřítkem celkové efektivnosti Programu.

Jako podkladová data pro tento pohled byly vzaty žádosti zaregistrované v letech 2009–2012.

Ke konci roku se již 80,6 % žádostí nacházelo ve stavu „dotace vyplacena“, 12 % žádostí bylo archivovaných.

Tab. 27 Struktura žádostí dle jejich stavu

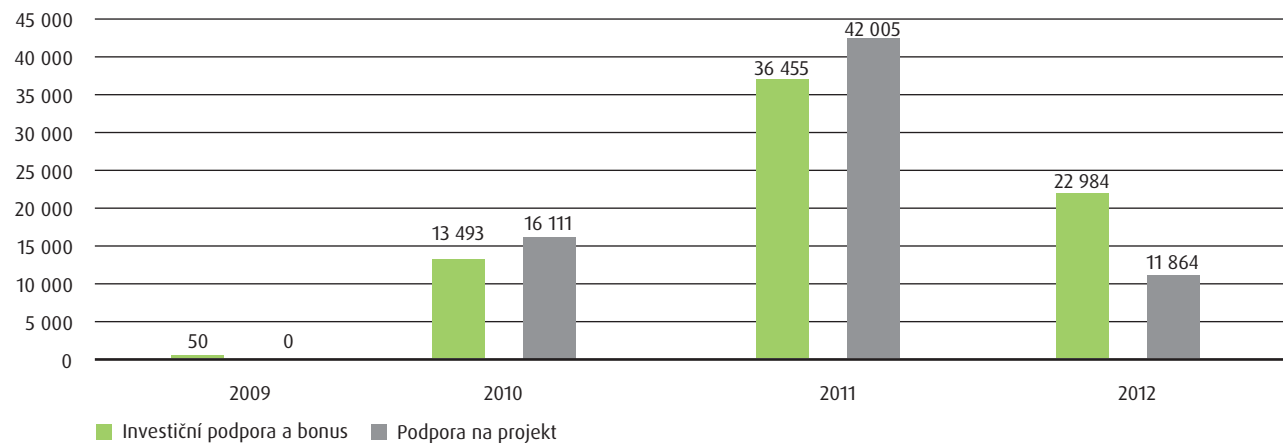
Stav žádosti	Počet žádostí ve stavu	Podíl na celkovém počtu žádostí (%)
Žádost archivována	9 259	11,99
Dotace vyplacena	62 291	80,64
Smlouva předána k proplacení	268	0,35
Zpracování žádosti je v ŘA pozastaveno	2	0,00
Smlouva odstoupena	5	0,01
Smlouva podepsána	3	0,00
Smlouva vytištěna	205	0,27
Realizace doložena	14	0,02
Vyrozumění vytištěno	1 305	1,69
Žádost schvalována	34	0,04
Žádost přenesena do řízení akcí	3	0,00
Žádost nepřenesena do ŘA	1	0,00
Zamítnutí žádosti schvalováno	67	0,09
Žádost zamítnuta	1 633	2,11
Žádost připravená na zamítnutí	23	0,03
Žádost v GIS pozastavena – kontrola	1 165	1,51
Zpracování žádosti je v GIS pozastaveno	57	0,07
Vypořádání námitek schvalováno	3	0,00
Připraveno na vypořádání námitek	2	0,00
Žádost zrušena	903	1,17
Žádost zaregistrována	2	0,00
CELKEM	77 245	100,00³¹

10.9. Průběh vyplácení podpory

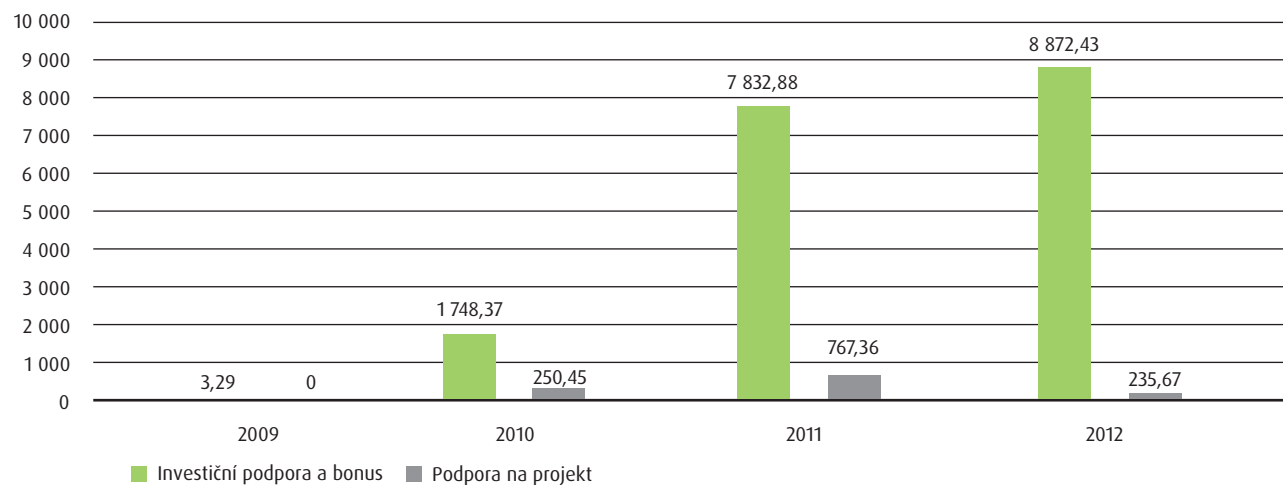
Jedním z cílů Programu Zelená úsporám je využití veškerých výnosů získaných z prodeje emisních jednotek (AAUs). Jako podkladová data byla vzata celková výše investiční podpory, podpory na projekt a bonusů vyplacených v letech 2009–2012. Celkový objem podpory vyplacený v tomto období přesáhl 19,7 mld. Kč.

31 Celkový podíl na počtu žádostí (v %) v tabulce činí 99,99 %. Pro zachování konzistence byla použita hodnota 100,00 %. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na 2 desetinná čísla v programu MS Excel.

Obr. 10 Počet proplacených žádostí v období 2009–2012

Obr. 11 Objem vyplacené investiční podpory včetně bonusů a podpory na projekt v období 2009–2012 (v mil. Kč)

**Tab. 28 Objem vyplacené investiční podpory včetně bonusů a podpory na projekt
a počet proplacených žádostí v letech 2009–2012**

Rok	Investiční podpora a bonus (v mil. Kč)	Počet žádostí s vyplacenou investiční podporou a bonusem ³²	Podpora na projekt (mil. Kč)	Počet žádostí s vyplacenou podporou na projekt	Podpora celkem (mil. Kč)
2009	3,29	50	0,00	0	3,29
2010	1 748,37	13 493	250,45	16 111	1 998,81
2011	7 832,88	36 455	767,36	42 005	8 600,24
2012	8 872,43	22 984	235,67	11 864	9 108,10
Celkem	18 456,97	72 982	1 253,47³³	69 980	19 710,44

10.10. Struktura proplacených žádostí dle oblasti podpory

Pro toto porovnání byly použity žádosti proplacené v letech 2009–2012. Investiční podpora spolu s bonusem a podpora na projekt byly vypláceny samostatně, a proto jsou uvedeny počty žádostí pro každý typ podpory zvlášť.

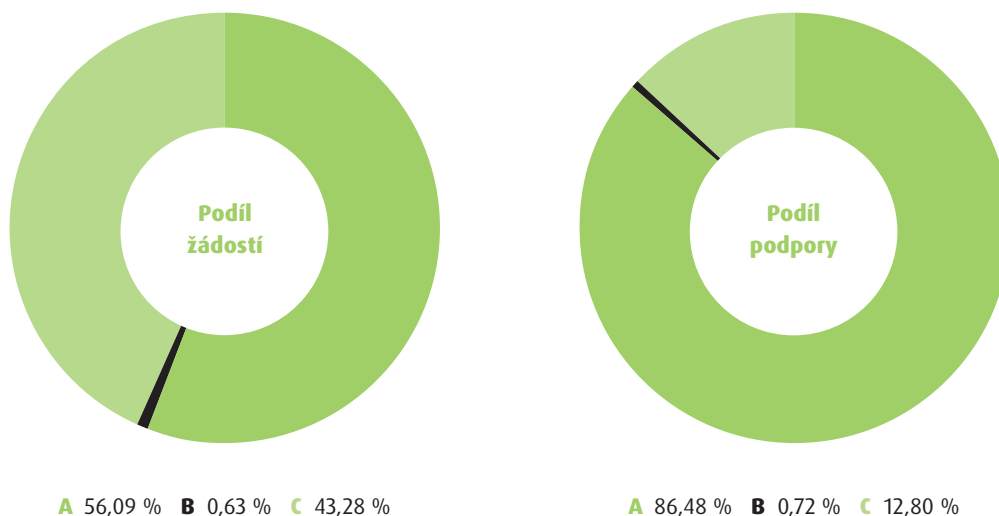
Při porovnání žádostí s vyplacenou investiční podporou a bonusem bylo zjištěno, že 56,1 % proplacených žádostí tvořily žádosti v oblasti A. Na objemu proplacené podpory se oblast A podílela 86,5 %.

U žádostí o dotaci na projekt tvořilo 58,3 % žádosti v oblasti A, na které připadalo 77,5 % vyplacené podpory.

³² Investiční podpora spolu s bonusem a podpora na projekt byly vypláceny samostatně. Z tohoto důvodu jsou uvedeny počty žádostí pro každý typ podpory zvlášť.

³³ Celková podpora na projekt (v mil. Kč) v tabulce činí 1 253,48. Pro zachování konzistence byla použita hodnota 1 253,47. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na 2 desetinná čísla v programu MS Excel.

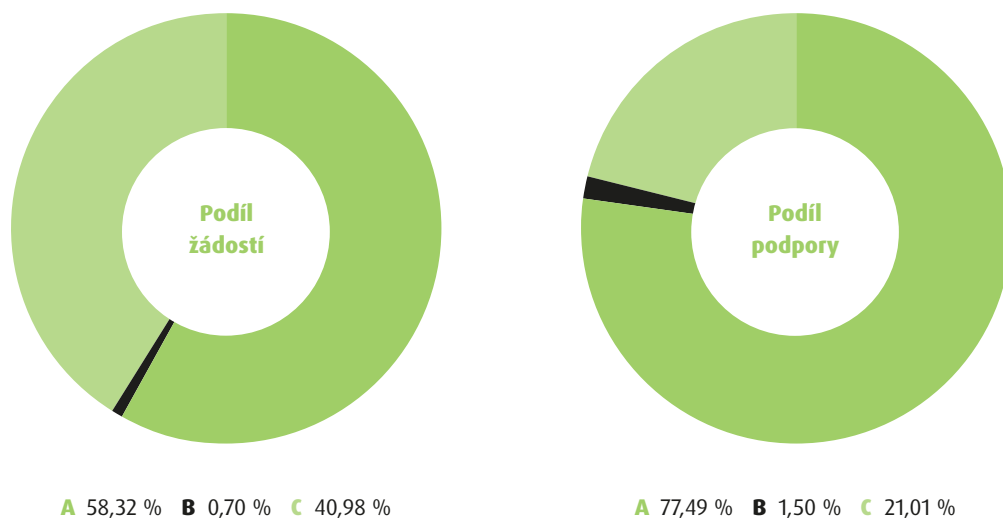
Obr. 12 **Struktura žádostí podle oblasti podpory dle počtu žádostí s vyplacenou investiční podporou a bonusem (vlevo) a objemu podpory připadajícího na tyto žádosti (vpravo)**

Tab. 29 **Objem investiční podpory a bonusu a počet proplacených žádostí v letech 2009–2012 dle oblasti podpory**

Oblast podpory	Počet žádostí	Počet žádostí (%)	Investiční podpora a bonus (mil. Kč)	Investiční podpora a bonus (%)
A	40 939	56,09	15 962,26	86,48
B	458	0,63	132,54	0,72
C	31 585	43,28	2 362,17	12,80
Celkem	72 982	100,00	18 456,97	100,00

Obr. 13 **Struktura žádostí podle oblasti podpory dle počtu žádostí s vyplacenou podporou na projekt (vlevo) a objemu podpory připadající na tyto žádosti (vpravo)**

Tab. 30 **Objem podpory na projekt a počet proplacených žádostí v letech 2009–2012 dle oblasti podpory**

Oblast podpory	Počet žádostí	Počet žádostí (%)	Podpora na projekt (mil. Kč)	Podpora na projekt (%)
A	40 815	58,32	971,37	77,49
B	489	0,70	18,77	1,50
C	28 676	40,98	263,33	21,01
Celkem	69 980	100,00	1 253,47	100,00

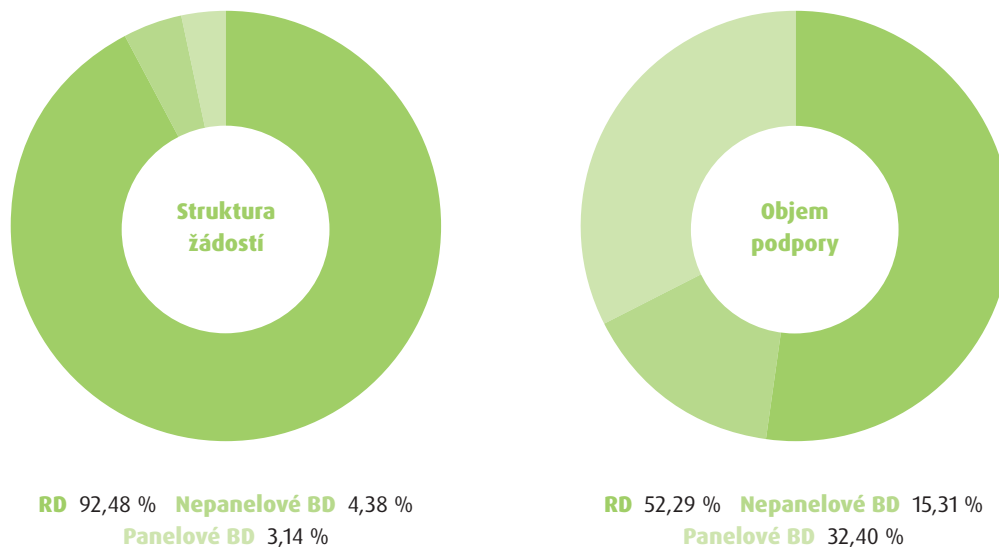
10.11. Struktura proplacených žádostí podle typu nemovitosti

I pro zjištění struktury proplacených žádostí dle typu nemovitosti byly použity žádosti proplacené v letech 2009–2012. Investiční podpora spolu s bonusem a podpora na projekt byly vypláceny samostatně, a proto jsou uvedeny počty žádostí pro každý typ podpory zvlášť.

V počtu žádostí s vyplacenou investiční podporou a bonusem převažují rodinné domy, tvoří 92,5 % proplacených žádostí. Připadá však na ně pouze 52,3 % vyplacené podpory.

Rovněž v případě počtu proplacených žádostí o dotaci na projekt převažují s 92,3 % rodinné domy. Připadá na ně 77,1 % podpory.

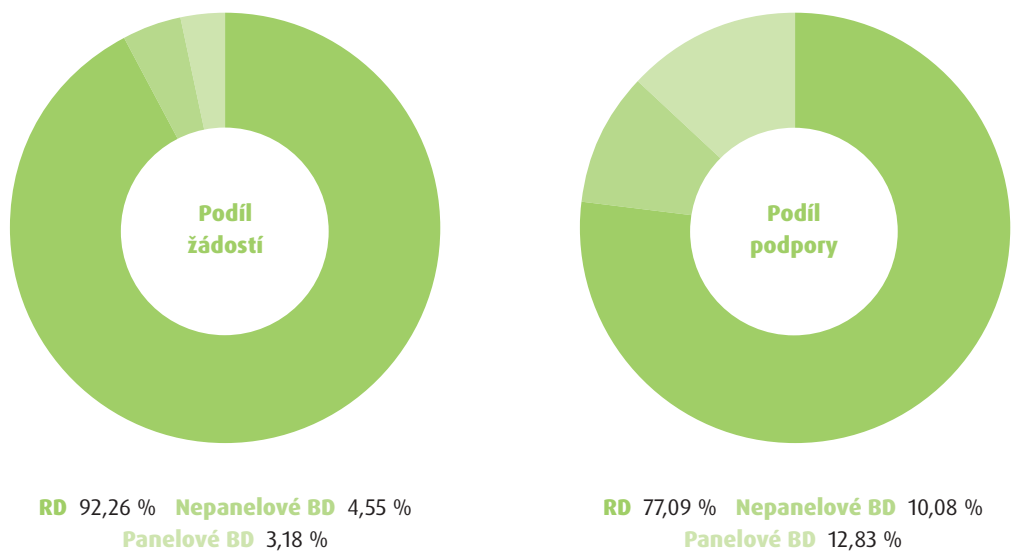
Obr. 14 **Struktura žádostí podle typu nemovitosti dle počtu žádostí s vyplacenou investiční podporou včetně bonusu (vlevo) a objemu podpory (vpravo) připadající na tyto žádosti**

Tab. 31 **Objem investiční podpory včetně bonusu a počet proplacených žádostí v letech 2009–2012 dle typu nemovitosti**

Typ nemovitosti	Počet žádostí	Počet žádostí (%)	Investiční podpora a bonus (mil. Kč)	Investiční podpora a bonus (%)
Rodinné domy	67 496	92,48	9 650,91	52,29
Bytové domy nepanelové	3 197	4,38	2 826,68	15,31
Bytové domy panelové	2 289	3,14	5 979,38	32,40
CELKEM	72 982	100,00	18 456,97	100,00

Obr. 15 **Struktura žádostí podle typu nemovitosti dle počtu žádostí s vyplacenou podporou na projekt (vlevo) a objemu podpory (vpravo) připadající na tyto žádosti**

Tab. 32 **Objem podpory na projekt a počet proplacených žádostí v letech 2009–2012 dle typu nemovitosti**

Typ nemovitosti	Počet žádostí	Počet žádostí (%)	Podpora na projekt (mil. Kč)	Podpora na projekt (%)
Rodinné domy	64 566	92,26	966,30	77,09
Bytové domy nepanelové	3 187	4,55	126,39	10,08
Bytové domy panelové	2 227	3,18	160,78	12,83
CELKEM	69 980	100,00³⁴	1 253,47	100,00

34 Celkový součet počtu žádostí (v %) v tabulce činí 99,99 %. Pro zachování konzistence byla použita hodnota 100 %. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na 2 desetinná čísla v programu MS Excel.

10.12. Investiční náklady

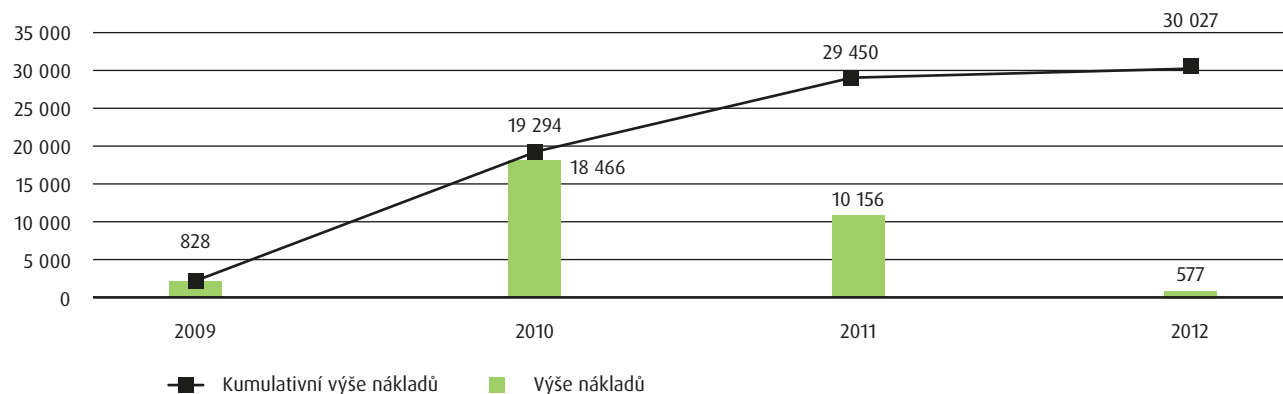
Pohled z hlediska investičních nákladů je důležitý pro porovnání, zda Program naplňuje jeden ze svých strategických cílů, kterým je vytvoření nových pracovních míst nebo zachování stávajících pracovních míst v sektoru malých a středních podniků.

Jako podkladová data byla vzata skutečná výše investičních nákladů u žádostí registrovaných v letech 2009–2012. Do analýzy investičních nákladů byly zahrnuty pouze žádosti, u kterých byly v letech 2009–2012 skutečné investiční náklady k dispozici. Celkový počet těchto žádostí činil 73 241.

Pro zhodnocení vývoje průměrných investičních nákladů byly jako podklady využity údaje u rodinných domů (vzhledem k velké míře disproporce u projektů na bytových domech). Vzhledem k malému počtu žádostí pro oblast podpory B byla pro grafické znázornění použita data pouze pro oblast podpory A a C. Pro zhodnocení byly opět použity pouze žádosti, u kterých byly k dispozici skutečné investiční náklady. Počet těchto žádostí činil 67 688.

Na základě investičních nákladů byl rovněž proveden výpočet, kolik pracovních míst Program vytvořil nebo pomohl zachovat. Výpočet došel k výsledku 9 958 nových nebo zachovaných pracovních míst.

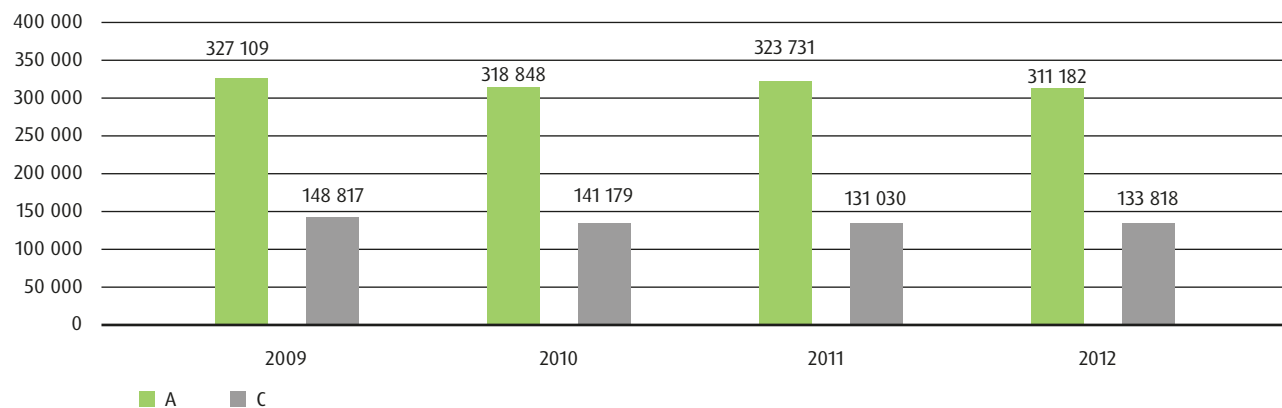
Obr. 16 Vývoj skutečných investičních nákladů v letech 2009–2012 (v mil. Kč)

Tab. 33 Vývoj skutečných investičních nákladů v letech 2009–2012 (v mil. Kč)

Rok	Objem investičních nákladů (v mil. Kč)	Objem investičních nákladů kumulativně (v mil. Kč)	Počet žádostí
2009	828,37	828,37	3 070
2010	18 465,75	19 294,12	49 920
2011	10 155,81	29 449,93	19 155
2012	577,24	30 027,17	1096

Obr. 17 Rodinné domy: vývoj průměrné výše skutečných investičních nákladů v letech 2009–2012 (v Kč)

Tab. 34 Rodinné domy: vývoj průměrné výše skutečných investičních nákladů v letech 2009–2012 (v Kč)

Rok	Oblast A – průměrná výše investice (v Kč)	Oblast B – průměrná výše investice (v Kč)	Oblast C – průměrná výše investice (v Kč)
2009	327 109,22	1 066 622,63	148 817,38
2010	318 847,83	1 690 854,26	141 178,68
2011	323 731,05	1487 887,63	131 030,47
2012	311 182,28	1 116 435,38	133 817,66
Celkem	320 469,42	1 534 753,77	139 850,78

Tab. 35 Výpočet nových nebo zachovaných pracovních míst

Hodnoty pro výpočet nových nebo zachovaných pracovních míst	
Průměrný hodinový náklad ³⁵	213,46 Kč
Fond pracovní doby (průměr za roky 2009–2012)	252,25 h
Počet hodin v rámci 1 pracovního dne	8 h
Náklady na 1 pracovní místo na rok (fond pracovní doby x průměrný hodinový náklad x počet hodin v rámci 1 pracovního dne)	430 762,28 Kč
Náklady na 1 pracovní místo na roky 2009–2012 (náklady na rok x 3,5) ³⁶	1 507 667,98 Kč
Náklady na pracovní místa ³⁷ (skutečné investiční náklady: 2)	15 013 584 875 Kč
Počet nových nebo zachovaných pracovních míst (náklady na pracovní místa: náklady na 1 pracovní místo na roky 2009–2012)	9 958,15 nových nebo zachovaných pracovních míst

10.13. Výše podpory a investice dle oblasti podpory (rodinné domy)

Důležitým předpokladem pro úspěšné čerpání výnosů z prodeje AAUs v podobě podpory na opatření Programu je zájem o tuto podporu ze strany koncového žadatele. Je tedy zajímavé porovnat průměrnou výši podpory na jednotlivé podoblasti vzhledem k průměrným nákladům na realizaci opatření.

Jako podkladová data byly zahrnuty všechny relevantní žádosti registrované v letech 2009–2012 týkající se rodinných domů, kde již byla doložena realizace a u kterých jsou dostupné údaje o skutečných investičních nákladech.

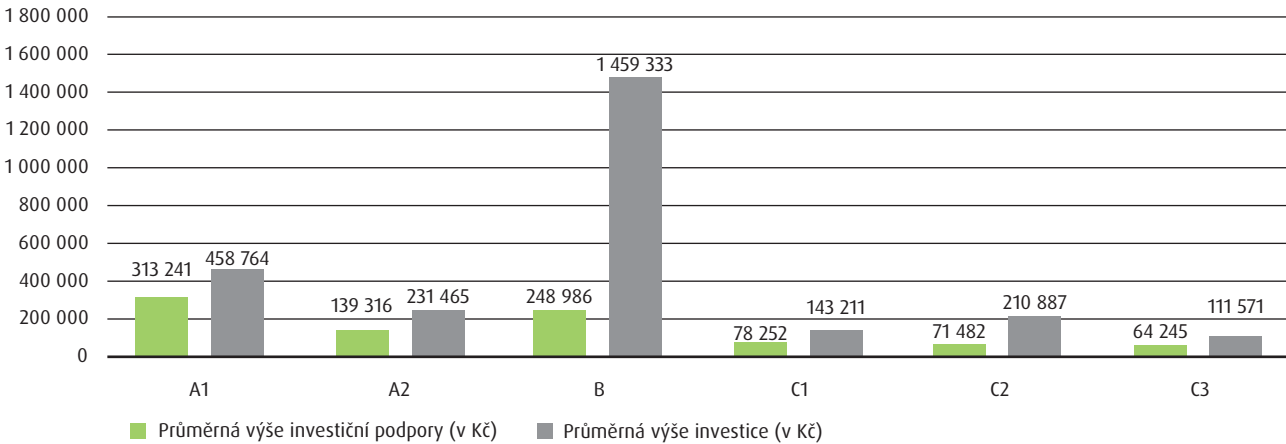
Nejvíce motivující byla pro žadatele s již realizovaným opatřením podpora pro podoblast A.1 (celkové zateplení) – v průměru 68,3 % z investičních nákladů.

³⁵ Zdroj: [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/C200425052/\\$File/31121202.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/C200425052/$File/31121202.pdf)

³⁶ Program v roce 2009 začal až v dubnu, proto byla použita hodnota 3,5 let.

³⁷ Do výpočtu je zahrnut expertní odhad, na jehož základě jsou ceny stavebních prací tvořeny z jedné poloviny cenou materiálu a z jedné poloviny cenou práce.

Obr. 18 Srovnání průměrné výše investiční podpory a průměrné výše investice pro oblast a podoblasti rodinné domy

Tab. 36 Srovnání průměrné výše investiční podpory a průměrné výše investice pro oblast a podoblasti Programu

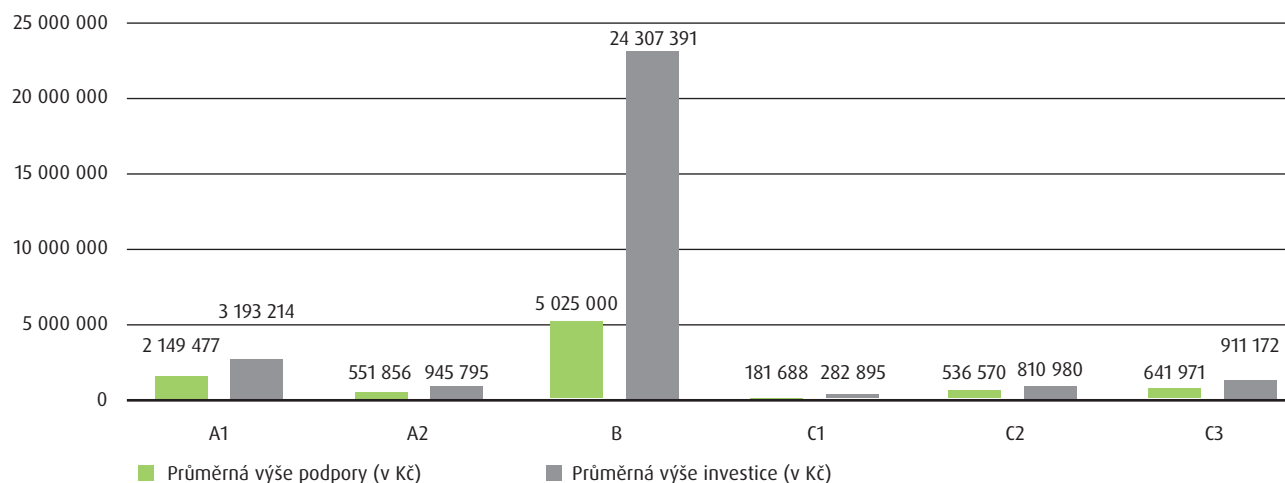
Oblast podpory	Průměrná výše investiční podpory (v Kč)	Průměrná výše investice (v Kč)	Podíl průměrné výše investiční podpory na průměrné výši investice (v %)
A1	313 241,46	458 763,53	68,28
A2	139 315,90	231 464,59	60,19
B	248 986,29	1 459 332,73	17,06
C1	78 251,55	143 211,10	54,64
C2	71 481,90	210 886,73	33,90
C3	64 244,71	111 570,53	57,58
Všechny oblasti	158 269,47	264 108,81	59,93

10.14. Výše podpory a investice dle oblasti podpory (bytové domy)

V případě bytových domů byla pro žadatele nejvíce motivující rovněž podpora pro podoblast A – v průměru 67,3 % z investičních nákladů.

Jako podkladová data byly zahrnuty všechny relevantní žádosti registrované v letech 2009–2012 týkající se bytových domů, kde již byla doložena realizace a u kterých jsou dostupné údaje o skutečných investičních nákladech.

Obr. 19 Srovnání průměrné výše investiční podpory a průměrné výše investice pro oblast a podoblasti bytové domy

Tab. 37 Srovnání průměrné výše investiční podpory a průměrné výše investice pro oblast a podoblasti Programu

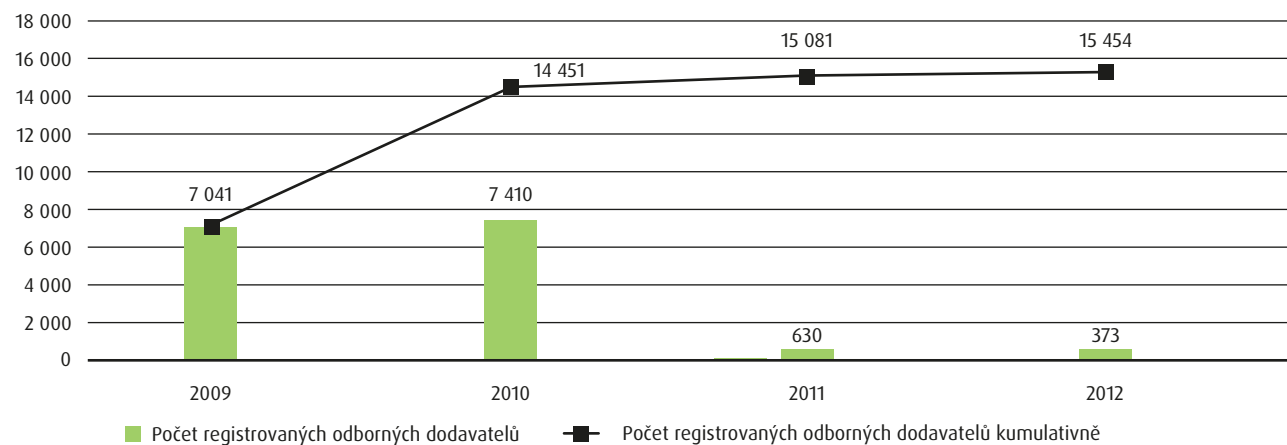
Oblast podpory	Průměrná výše podpory (v Kč)	Průměrná výše investice (v Kč)	Podíl průměrné výše podpory na průměrné výši investice (v %)
A1	2 149 476,52	3 193 214,49	67,31
A2	551 856,07	945 795,44	58,35
B	5 025 000,00	24 307 390,75	20,67
C1	181 688,39	282 894,64	64,22
C2	536 570,43	810 979,71	66,16
C3	641 971,24	911 171,96	70,46
Všechny oblasti	1 642 354,39	2 486 642,61	66,05

10.15. Seznam odborných dodavatelů

Jako podkladová data byly použity záznamy ze Seznamu odborných dodavatelů s údaji o měsíci schválení odborných dodavatelů a o jejich regionální působnosti. Jsou to kraje působnosti, které dodavatelé uvedli při registraci do Seznamu odborných dodavatelů. Jeden dodavatel tak může působit na území celé České republiky.

Od začátku Programu do konce roku 2012 bylo v seznamu odborných dodavatelů schváleno 15 454 firem. Nejvíce dodavatelů uvedlo působnost ve Středočeském kraji a v Praze.

Obr. 20 Vývoj počtu schválených odborných dodavatelů v letech 2009–2012

Tab. 38 Regionální působnost odborných dodavatelů

Kraj	Počet schválených dodavatelů působících v kraji³⁸
Středočeský	8 341
Praha	7 936
Jihomoravský	6 229
Moravskoslezský	5 852
Hradecký	5 599
Pardubický	5 546
Olomoucký	5 495
Vysočina	5 480
Jihočeský	5 370
Zlínský	5 315
Plzeňský	5 255
Liberecký	5 081
Ústecký	4 973
Karlovarský	4 654

10.16. Seznam výrobků a technologií

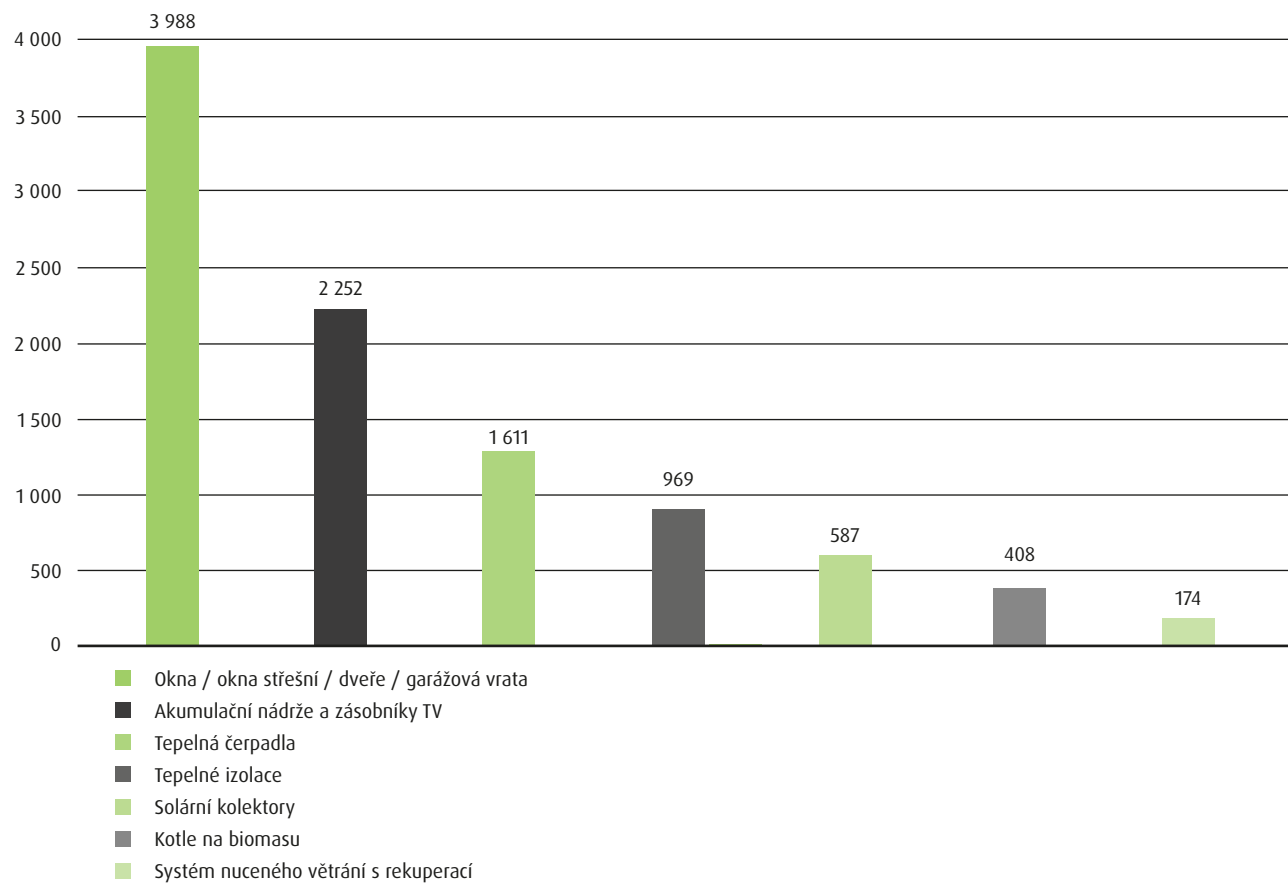
Jako podkladová data byly použity záznamy ze Seznamu výrobků a technologií s údaji o měsíci schválení výrobku nebo technologie a o zemích původu výrobku nebo technologie.

V letech 2009 až 2012 bylo v seznamu výrobků a technologií schváleno 9 989 položek.

Převažující zemí původu je Česká republika, významně jsou zastoupeny také Německo, Polsko, Itálie a Rakousko.

³⁸ Do přehledu dle regionální působnosti nejsou zahrnuti 3 dodavatelé, u kterých byl ve zdrojových datech kraj s údajem „0“. Tito dodavatelé mají nicméně v přehledu uvedený i jiný kraj působnosti.

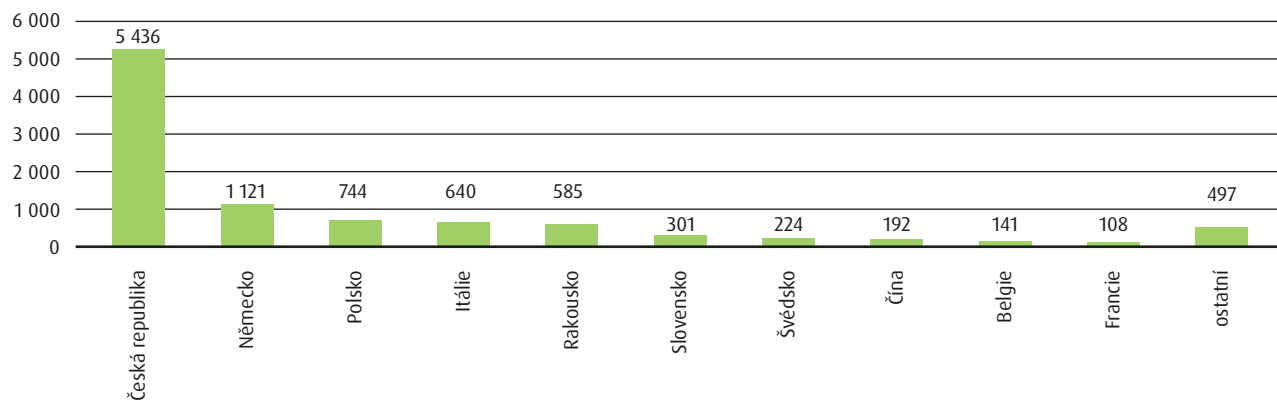
Obr. 21 Zastoupení výrobků a technologií schválených v letech 2009-2012

Tab. 39 Zastoupení výrobků a technologií schválených dokonce roku 2012

Výrobky a technologie	Počet schválených výrobků a technologií	Podíl na celkovém počtu schválených výrobků a technologií (v %)
Okna / okna střešní / dveře / garážová vrata	3 988	39,92
Akumulační nádrže a zásobníky TV	2 252	22,54
Tepelná čerpadla	1 611	16,13
Tepelné izolace	969	9,70
Solární kolektory	587	5,88
Kotle na biomasu	408	4,08
Systém nuceného větrání s rekuperací	174	1,74
Celkem	9 989	100,00³⁹

Obr. 22 Země původu výrobků a technologií schválených v letech 2009-2012

³⁹ Celkový podíl na celkovém počtu schválených výrobků a technologií (v %) v tabulce činí 99,99 %. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na 2 desetinná čísla v programu MS Excel.

Tab. 40 Země původu výrobků a technologií schválených v letech 2009–2012

Země původu	Počet schválených výrobků a technologií	Podíl na celkovém počtu zemí původu (v %)
Česká republika	5 436	54,42
Německo	1 121	11,22
Polsko	744	7,45
Itálie	640	6,41
Rakousko	585	5,86
Slovensko	301	3,01
Švédsko	224	2,24
Čína	192	1,92
Belgie	141	1,41
Francie	108	1,08
Ostatní	497	4,98
Celkem	9 989	100,00

11. Finanční a věcný pokrok Programu u budov veřejného sektoru

11.1. Počet registrovaných žádostí

Jako podkladová data pro tento pohled byly vzaty žádosti podané v roce 2010 a zaregistrované v informačním systému ke konci roku 2012.

Celkový počet žádostí zaregistrovaných na podporu veřejných budov na konci roku 2012 činil 1 144, z toho 874 žádostí bylo v aktivních stavech⁴⁰. Z celkového počtu žádostí bylo 307 žádostí projednáno na zasedáních Rady Fondu.

Tab. 41 **Přehled žádostí projednaných na zasedáních Rady Fondu**

Rada Fondu	Počet žádostí k projednání
102. RF pr	41
104. RF	14
105. RF	180
105. RF pr	72
Celkem	307

⁴⁰ 270 žádostí bylo ve stavu „Žádost zrušena“ a „Žádost neakceptována“.

11.2. Struktura žádostí dle stavu v IS GIS

Jako podkladová data pro tento pohled byly vzaty žádosti zaregistrované do konce roku 2012.

K tomuto datu se 59,8 % žádostí nacházelo ve stavu „Žádost akceptována – zásobník“.

Tab. 42 Struktura žádostí dle jejich stavu v IS GIS

Stav žádosti	Počet žádostí ve stavu	Podíl na celkovém počtu žádostí (v %)
Žádost o stanovisko vytištěna	33	2,88
Zpracování žádosti je v GIS pozastaveno	6	0,52
Žádost zrušena	207	18,09
Vyrozumění vytištěno	44	3,85
Žádost schvalována	62	5,42
Žádost připravená na schvalování	28	2,45
Žádost akceptována – zásobník	684	59,79
Žádost neakceptována	63	5,51
Žádost akceptována	17	1,49
CELKEM	1 144	100,00

11.3. Počet žádostí dle regionů

Tento pohled ukazuje, jaké je regionální rozložení žádostí v rámci podpory veřejných budov, a umožňuje posoudit, zda existují regiony, ve kterých je výrazně podprůměrný počet žádostí, či naopak výrazně nadprůměrný počet žádostí. Jako podkladová data byly zahrnuty všechny žádosti registrované ke konci roku 2012⁴¹ dle identifikátoru místa realizace projektu.

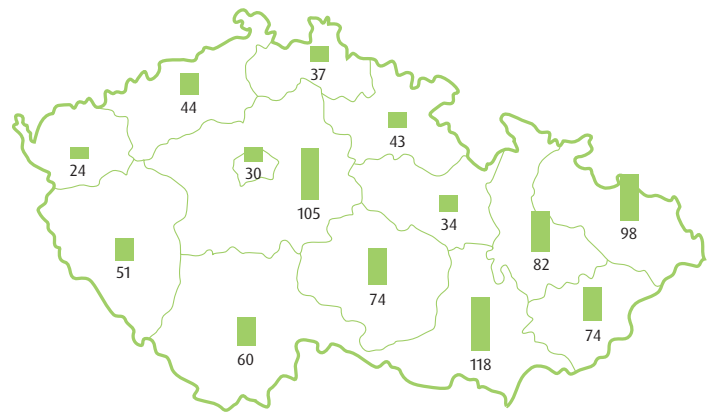
Nejvíce zaregistrovaných žádostí připadá na Jihomoravský a Středočeský kraj, nejméně na Prahu a Karlovarský kraj.

41 Bez žádostí ve stavech „Žádost zrušena“ a „Žádost neakceptována“.

Tab. 43 Počet žádostí dle umístění nemovitosti

Kraj	Počet žádostí	Podíl na celkovém počtu žádostí (v %)
Jihomoravský	118	13,50
Středočeský	105	12,01
Moravskoslezský	98	11,21
Olomoucký	82	9,38
Vysočina	74	8,47
Zlínský	74	8,47
Jihočeský	60	6,86
Plzeňský	51	5,84
Ústecký	44	5,03
Královéhradecký	43	4,92
Liberecký	37	4,23
Pardubický	34	3,89
Praha	30	3,43
Karlovarský	24	2,75
Celkem	874	100,00⁴²

Obr. 23 Struktura počtu žádostí podle umístění nemovitosti

42 Celkový podíl na celkovém počtu žádostí v tabulce činí 99,99 %. Pro zachování konzistence byly použity stávající hodnoty. Tato odchylka vznikla z důvodu zaokrouhlování na 2 desetinná čísla v programu MS Excel.

11.4. Výše maximální veřejné podpory dle regionů

Cílem tohoto pohledu je porovnat výši podpory v daném regionu s celkovým objemem podpory, který na tyto žádosti připadá. Jako podkladová data byla vzaty celková výše požadované podpory připadající na žádosti registrované do roku 2012⁴³ podle kraje realizace projektu a počty zaregistrovaných žádostí v jednotlivých regionech.

Nejvyšší výše maximální veřejné podpory připadá na nemovitosti umístěné v Moravskoslezském kraji.

Tab. 44 Výše maximální veřejné podpory podle regionu (v Kč)

Kraj	Výše maximální veřejné podpory (v Kč)	Podíl na celkovém objemu podpory (v %)
Moravskoslezský	508 425 301	12
Olomoucký	456 854 546	11
Jihomoravský	442 782 188	11
Středočeský	432 166 948	11
Jihočeský	387 462 538	9
Plzeňský	294 371 090	7
Praha	273 451 684	7
Ústecký	261 585 550	6
Zlínský	258 551 056	6
Vysočina	256 234 161	6
Liberecký	151 651 499	4
Královéhradecký	149 646 288	4
Pardubický	115 161 999	3
Karlovarský	95 716 386	2
Celkem	4 084 061 234	100

43 Nejsou zahrnuty žádosti ve stavech „Žádost zrušena“ a „Žádost neakceptována“.

12.Environmentální přínosy

12.1. Kumulativní vývoj odhadované redukce emisí do 31. 12. 2012

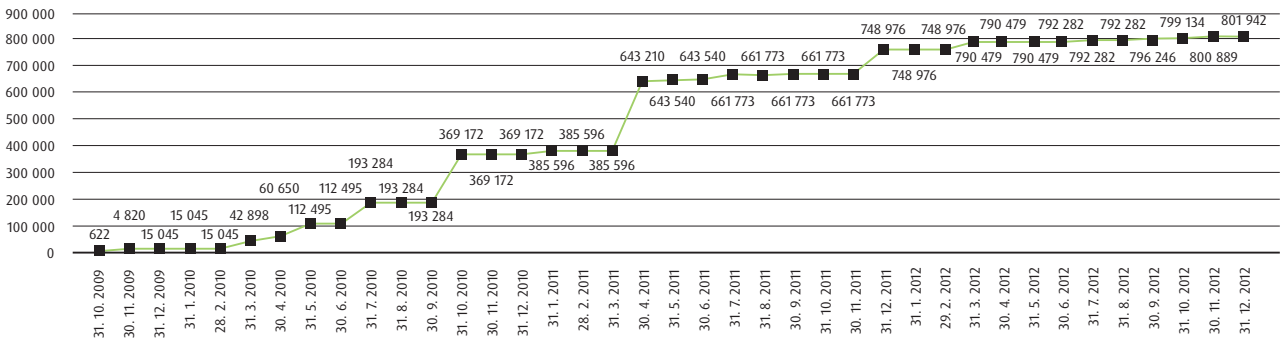
Redukce emisí CO₂ je stěžejním indikátorem Programu a je i podkladem pro výpočet greeningu. Následující pohledy vycházejí ze žádostí schválených a vyplacených do konce roku 2012. V případě vyplacených žádostí jsou to žádosti, u nichž byla vyplacena celková nebo částečná investiční podpora; nejsou zahrnuty žádosti, u nichž byla vyplacena pouze podpora na projekt. Rovněž nejsou zahrnuty žádosti zrušené, zamítnuté, odstoupené a v procesu vyřizování námitek.

Z hlediska environmentálního přínosu Programu jsou schválené a zejména vyplacené žádosti relevantnější než žádosti registrované. Vývoj odhadované redukce emisí je ovlivněn způsobem a průběhem administrace, což je patrné zejména v případě schválených žádostí.

Tab. 45 Kumulativní vývoj odhadované redukce emisí do 31. 12. 2012: schválené žádosti

Datum	Odhadované redukce emisí (t CO₂/rok)	Datum	Odhadované redukce emisí (t CO₂/rok)	Datum	Odhadované redukce emisí (t CO₂/rok)
31. 10. 2009	622	30. 11. 2010	369 172	31. 12. 2011	748 976
30. 11. 2009	4 820	31. 12. 2010	369 172	31. 1. 2012	748 976
31. 12. 2009	15 045	31. 1. 2011	385 596	29. 2. 2012	748 976
31. 1. 2010	15 045	28. 2. 2011	385 596	31. 3. 2012	790 479
28. 2. 2010	15 045	31. 3. 2011	385 596	30. 4. 2012	790 479
31. 3. 2010	42 898	30. 4. 2011	643 210	31. 5. 2012	790 479
30. 4. 2010	60 650	31. 5. 2011	643 540	30. 6. 2012	792 282
31. 5. 2010	112 495	30. 6. 2011	643 540	31. 7. 2012	792 282
30. 6. 2010	112 495	31. 7. 2011	661 773	31. 8. 2012	792 282
31. 7. 2010	193 284	31. 8. 2011	661 773	30. 9. 2012	796 246
31. 8. 2010	193 284	30. 9. 2011	661 773	31. 10. 2012	799 134
30. 9. 2010	193 284	31. 10. 2011	661 773	30. 11. 2012	800 889
31. 10. 2010	369 172	30. 11. 2011	661 773	31. 12. 2012	801 942

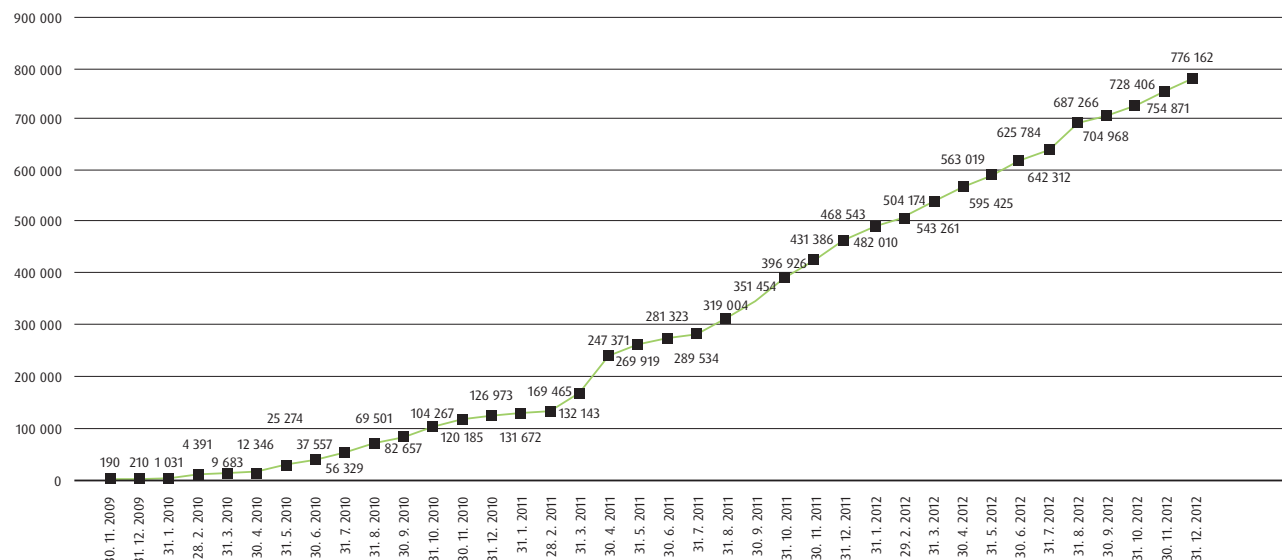
Obr. 24 Kumulativní vývoj odhadované redukce emisí do 31. 12. 2012: schválené žádosti

Tab. 46 Kumulativní vývoj odhadované redukce emisí do 31. 12. 2012: vyplacené žádosti

Datum	Odhadované redukce emisí (t CO ₂ /rok)	Datum	Odhadované redukce emisí (t CO ₂ /rok)	Datum	Odhadované redukce emisí (t CO ₂ /rok)
30. 11. 2009	190	31. 12. 2010	126 973	31. 1. 2012	482 011
31. 12. 2009	210	31. 1. 2011	131 672	29. 2. 2012	504 174
31. 1. 2010	1 031	28. 2. 2011	132 143	31. 3. 2012	543 261
28. 2. 2010	4 391	31. 3. 2011	169 465	30. 4. 2012	563 019
31. 3. 2010	9 683	30. 4. 2011	247 371	31. 5. 2012	595 425
30. 4. 2010	12 346	31. 5. 2011	269 919	30. 6. 2012	625 784
31. 5. 2010	25 274	30. 6. 2011	281 323	31. 7. 2012	642 312
30. 6. 2010	37 557	31. 7. 2011	289 534	31. 8. 2012	687 266
31. 7. 2010	56 329	31. 8. 2011	319 004	30. 9. 2012	704 968
31. 8. 2010	69 501	30. 9. 2011	351 454	31. 10. 2012	728 406
30. 9. 2010	82 657	31. 10. 2011	396 926	30. 11. 2012	754 871
31. 10. 2010	104 267	30. 11. 2011	431 386	31. 12. 2012	776 162
30. 11. 2010	120 185	31. 12. 2011	468 543		

Obr. 25 Kumulativní vývoj odhadované redukce emisí do 31. 12. 2012: vyplacené žádosti

12.2. Předpokládané roční redukce CO₂ dle oblasti podpory Programu

Roční redukce emisí CO₂ dle oblasti podpory umožňuje posoudit příspěvek jednotlivých oblastí podpory k naplňování cílů Programu, a proto posoudit účinnost podpory Programu. Jako podkladová data byly opět použity údaje o redukci emisí ze žádostí schválených a vyplacených do 31. 12. 2012.

Struktura předpokládané roční redukce emisí CO₂ dle oblastí podpory je v případě schválených i vyplacených žádostí obdobná. V obou případech převažuje oblast A s podílem přibližně 63 %. Oblast C má v obou případech podíl přibližně 36 %. Podíl oblasti B je v obou případech zanedbatelný, a to především kvůli nízkému počtu podaných žádostí v této oblasti.

Předpokládaná roční redukce emisí CO₂ je v případě schválených žádostí celkově vyšší z důvodu vyššího počtu schválených žádostí vůči vyplaceným.

Tab. 47 Předpokládaná roční redukce emisí CO₂ v tunách dle oblasti podpory: schválené žádosti

Oblast podpory	Předpokládaná roční redukce emisí CO ₂ (t)	Podíl na celkové předpokládané redukci emisí (%)
A	510 078	63,61
B	1 808	0,23
C	290 056	36,17
Celkem	801 942	100,00

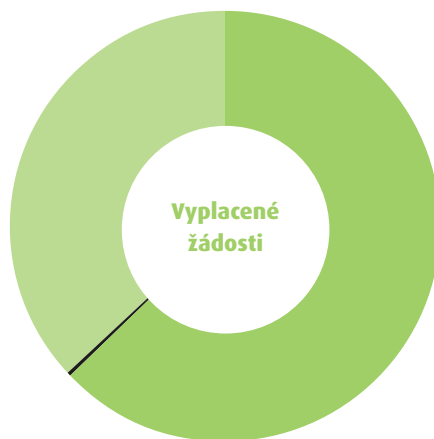
Obr. 26 Podíl předpokládané roční redukce emisí CO₂ podle oblasti podpory: schválené žádosti

Tab. 48 Předpokládaná roční redukce emisí CO₂ v tunách dle oblasti podpory: vyplacené žádosti

Oblast podpory	Předpokládaná roční redukce emisí CO ₂ (t)	Podíl na celkové předpokládané redukci emisí (%)
A	488 694	62,96
B	1 451	0,19
C	286 018	36,85
Celkem	776 163	100,00

Obr. 27 Podíl předpokládané roční redukce emisí CO₂ dle oblasti podpory: vyplacené žádosti

A 62,96 % **B** 0,19 % **C** 36,85 %

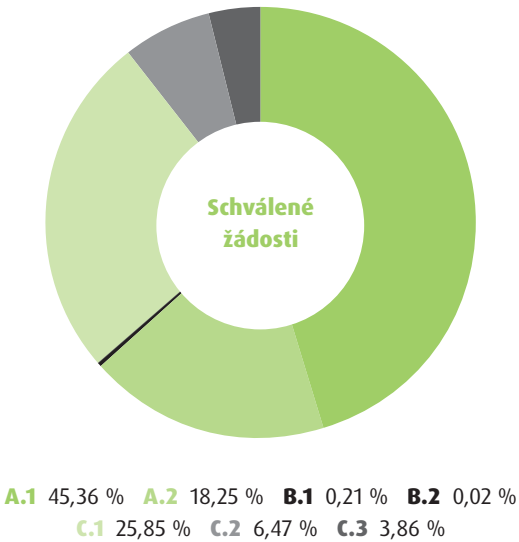
12.2.1. Předpokládaná roční redukce CO₂ dle podoblasti podpory Programu

Při rozčlenění předpokládané redukce emisí dle podoblastí podpory jsou patrné další rozdíly. V případě oblasti je patrný vyšší podíl podoblasti A.1 vůči podoblasti A.2: U schválených i vyplacených žádostí je v oblasti A.1 podíl žádostí 45 % z celku. V oblasti C je patrná převaha podoblasti C.1: 26 % v případě schválených i vyplacených žádostí. Týká se to opatření podporujících výměnu neekologického zdroje vytápění za kotel na biomasu nebo tepelné čerpadlo.

Tab. 49 **Předpokládaná roční redukce CO₂ v tunách dle podoblasti podpory: schválené žádosti**

Oblast podpory	Předpokládaná roční redukce emisí CO ₂ (t)	Podíl na celkové předpokládané redukci emisí (%)
A1	363 744	45,36
A2	146 334	18,25
B1	1 667	0,21
B2	142	0,02
C1	207 286	25,85
C2	51 852	6,47
C3	30 918	3,86
Celkem	801 943	100,00

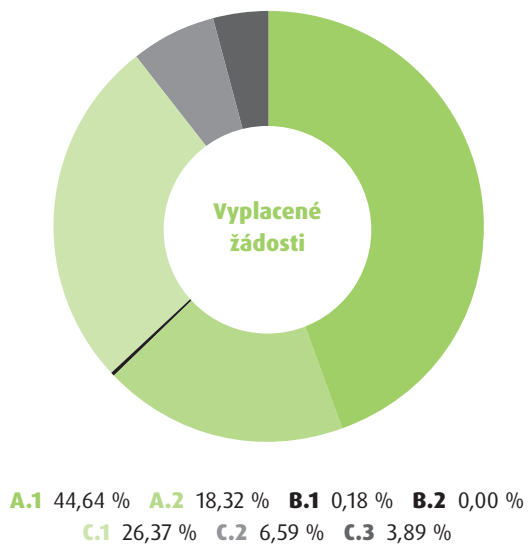
Obr. 28 **Podíl předpokládané roční redukce CO₂ podle podoblasti podpory: schválené žádosti**

Tab. 50 Předpokládaná roční redukce CO₂ v tunách dle podoblasti podpory: vyplacené žádosti

Oblast podpory	Předpokládaná roční redukce emisí CO ₂ (t)	Podíl na celkové předpokládané redukci emisí (%)
A1	346 494	44,64
A2	142 200	18,32
B1	1 425	0,18
B2	26	0,00
C1	204 709	26,37
C2	51 122	6,59
C3	30 186	3,89
Celkem	776 162	100,00

Obr. 29 Podíl předpokládané roční redukce CO₂ dle podoblasti podpory: vyplacené žádosti

12.2.2. Předpokládaná roční redukce CO₂ dle podoblasti podpory Programu a typu nemovitosti

Významné rozdíly v předpokládané roční redukci CO₂ byly také zaznamenány v podílu jednotlivých typů nemovitostí a podoblasti podpory. Při porovnání schválených i vyplacených žádostí byl zjištěn nejvyšší objem předpokládané roční redukce emisí CO₂ v přepočtu na m² a bytovou jednotku u rodinných domů v podoblasti podpory A.1.

Tab. 51 Předpokládaná roční redukce CO₂ v tunách v rámci podoblasti podpory a v přepočtu na m² a bytové jednotky: schválené žádosti

Oblast podpory	Předpokládaná roční redukce emisí CO ₂ (t)	Podlahová plocha nová v m ²	Přepočet předpokládané redukce emisí na m ²	Počet bytových jednotek	Přepočet předpokládané redukce emisí na b. j.
BD	255 147	10 108 155	0,025	137 078	1,861
A1	223 244	8 369 771	0,027	114 386	1,952
A2	31 903	1 738 384	0,018	22 692	1,406
RD	254 930	6 855 619	0,037	48 697	5,235
A1	140 500	2 878 567	0,049	19 670	7,143
A2	114 431	3 977 052	0,029	29 027	3,942

Tab. 52 Předpokládaná roční redukce CO₂ v tunách v rámci podoblasti podpory a v přepočtu na m² a bytové jednotky: vyplacené žádosti

Oblast podpory	Předpokládaná roční redukce emisí CO ₂ (t)	Podlahová plocha nová v m ²	Přepočet předpokládané redukce emisí na m ²	Počet bytových jednotek	Přepočet předpokládané redukce emisí na b. j.
BD	242 887	9 660 525	0,025	131 283	1,850
A1	212 048	7 972 392	0,027	109 186	1,942
A2	30 839	1 688 133	0,018	22 097	1,396
RD	245 807	6 683 055	0,037	47 529	5,172
A1	134 446	2 782 353	0,048	19 040	7,061
A2	111 361	3 900 702	0,029	28 489	3,909

12.2.3. Předpokládaná roční redukce CO₂ dle typu zařízení v oblasti C

V rámci oblasti podpory C mají nejvýznamnější podíl na předpokládané redukci emisí CO₂ nízkoemisní zdroje na biomasu, v případě schválených i vyplacených žádostí přes 22 %. S výrazným odstupem následují tepelná čerpadla a solární systémy pro přípravu teplé vody a přítápění.

Tab. 53 Předpokládaná roční redukce CO₂ v tunách v členění podle typu zařízení v oblasti podpory C: schválené žádosti

Typ zařízení	Předpokládaná roční redukce emisí CO ₂ (t)	Podíl na předpokládané redukci emisí v oblasti podpory C (%)	Podíl na celkové předpokládané redukci emisí (%)
Nízkoemisní zdroj na biomasu	177 719	61,27	22,16
Tepelná čerpadla	81 420	28,07	10,15
Solární systémy pro přípravu teplé vody a přítápění	30 918	10,66	3,86
Celkem	290 057	100,00	36,17

Tab. 54 Předpokládaná roční redukce CO₂ v tunách v členění podle typu zařízení v oblasti podpory C: vyplacené žádosti

Typ zařízení	Předpokládaná roční redukce emisí CO ₂ (t)	Podíl na předpokládané redukci emisí v oblasti podpory C (%)	Podíl na celkové předpokládané redukci emisí (%)
Nízkoemisní zdroj na biomasu	175 424	61,33	22,60
Tepelná čerpadla	80 408	28,11	10,36
Solární systémy pro přípravu teplé vody a přítápění	30 186	10,55	3,89
Celkem	286 018	100,00	36,85

12.3. Předpokládaná roční redukce CO₂ dle typu nemovitosti

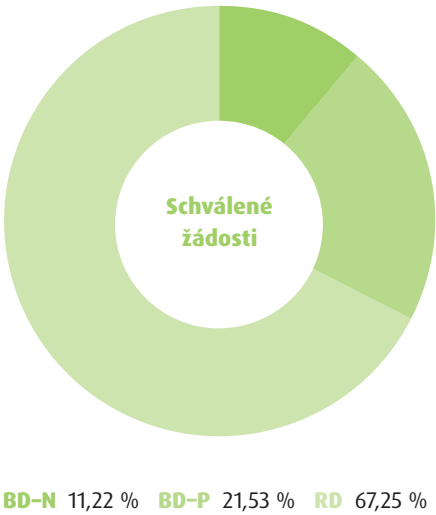
Roční redukce CO₂ dle typu nemovitosti umožňují posoudit příspěvek jednotlivých typů nemovitosti k naplňování cílů Programu, a posoudit tak účinnost podpory Programu pro jednotlivé typy nemovitostí. Jako podkladová data byly i v této kapitole použity údaje o redukci emisí CO₂ u schválených a vyplacených žádostí do 31. 12. 2012 v členění dle typu nemovitostí.

Z posouzení je patrná převaha rodinných domů, v případě schválených i vyplacených žádostí přes 67 % celkové roční redukce CO₂. V rámci kategorie bytových domů je u schválených i vyplacených žádostí vyšší podíl panelových bytových domů na celkové předpokládané roční redukci emisí CO₂.

Tab. 55 **Předpokládaná roční redukce CO₂ v tunách podle typu nemovitosti: schválené žádosti**

Typ objektu	Počet žádostí	Předpokládaná roční redukce emisí CO ₂ (t)	Podíl na celkové předpokládané redukci emisí CO ₂ (%)
BD-N	3 346	90 009	11,22
BD-P	2 409	172 631	21,53
RD	68 907	539 302	67,25
celkem	74 662	801 942	100,00

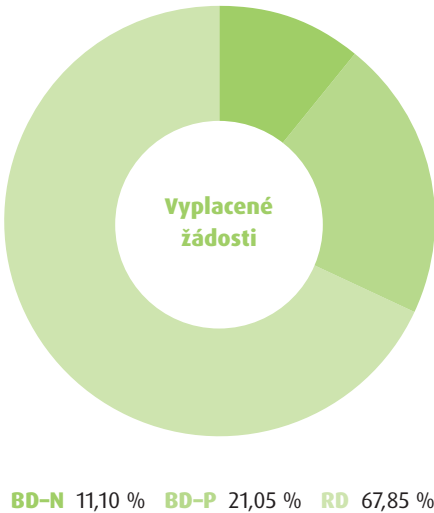
Obr. 30 **Podíl předpokládané roční redukce emisí CO₂ podle typu nemovitosti: schválené žádosti**

Tab. 56 Předpokládaná roční redukce CO₂ v tunách podle typu nemovitosti: vyplacené žádosti

Typ objektu	Počet žádostí	Předpokládaná roční redukce emisí CO ₂ (t)	Podíl na celkové předpokládané redukci emisí CO ₂ (v %)
BD-N	3 197	86 162	11,10
BD-P	2 289	163 381	21,05
RD	67 495	526 619	67,85
Celkem	72 981	776 162	100,00

Obr. 31 Podíl předpokládané roční redukce emisí CO₂ podle typu nemovitosti: vyplacené žádosti

12.4. Předpokládaná roční redukce emisí CO₂ dle regionů

Roční redukce CO₂ v jednotlivých krajích umožňují posoudit regionální strukturu redukce emisí CO₂ a příspěvek k naplňování cílů Programu v rámci jednotlivých krajů. Jako podkladová data byly i v tomto případě použity údaje o redukcí emisí CO₂ ze žádostí schválených a vyplacených v období do 31. 12. 2012.

Bylo zjištěno, že regionální struktura předpokládané redukce emisí vykazuje výraznou rozdílnost. Vysoká redukce emisí CO₂ byla v případech schválených i vyplacených žádostí pozorována zejména u Středočeského a Moravskoslezského kraje. Nejnižší podíl má v obou případech Karlovarský kraj. Toto rozložení souvisí pravděpodobně především s počtem žádostí ve jmenovaných krajích.

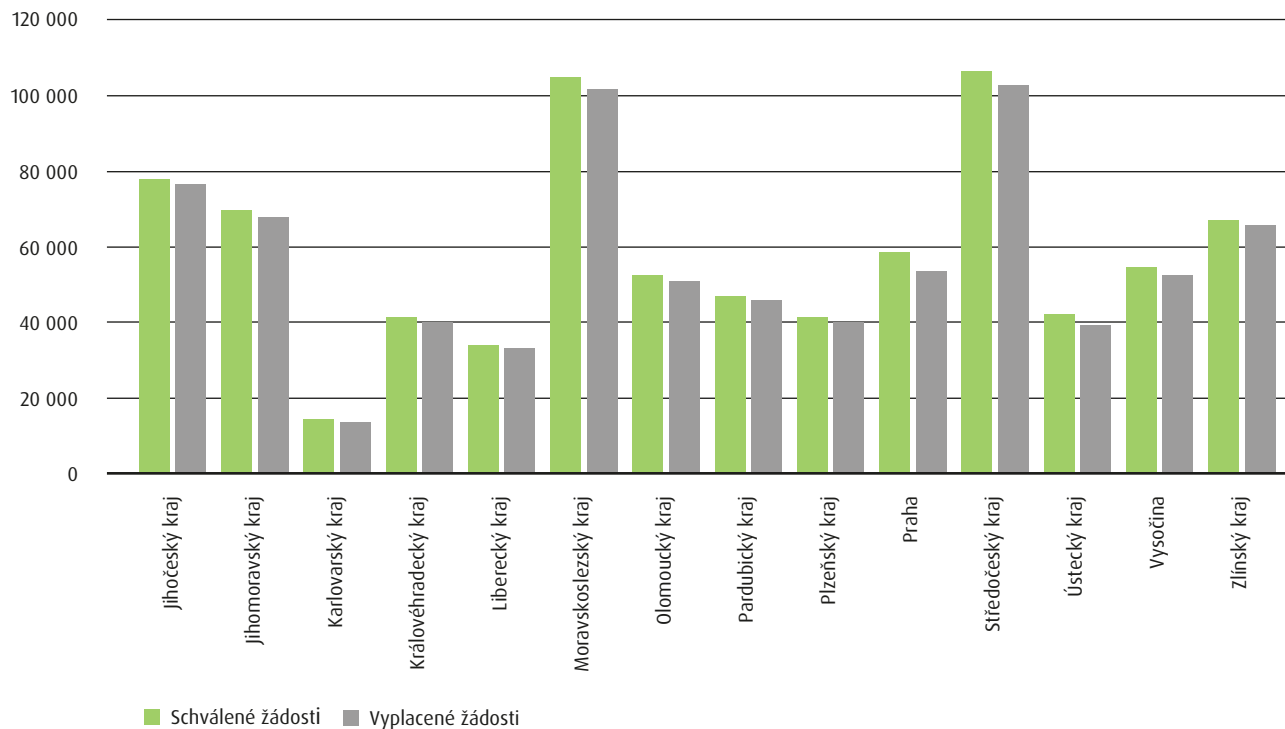
Tab. 57 Předpokládaná roční redukce emisí CO₂ na úrovni krajů: schválené žádosti

Kraj	Předpokládaná roční redukce emisí CO ₂ (t)	Podíl na celkové předpokládané redukcí emisí CO ₂ (%)
Jihočeský	77 480	9,66
Jihomoravský	68 802	8,58
Karlovarský	14 378	1,79
Královéhradecký	40 749	5,08
Liberecký	33 703	4,20
Moravskoslezský	103 611	12,92
Olomoucký	51 851	6,47
Pardubický	46 605	5,81
Plzeňský	40 686	5,07
Praha	58 018	7,23
Středočeský	105 121	13,11
Ústecký	41 252	5,14
Vysočina	53 574	6,68
Zlínský	66 111	8,24
Celkem	801 942	100,00

Tab. 58 **Předpokládaná roční redukce emisí CO₂ na úrovni krajů: vyplacené žádosti**

Kraj	Předpokládaná roční redukce emisí CO₂ (t)	Podíl na celkové předpokládané redukci emisí CO₂ (%)
Jihočeský	75 836	9,77
Jihomoravský	67 362	8,68
Karlovarský	13 700	1,77
Královéhradecký	39 474	5,09
Liberecký	32 853	4,23
Moravskoslezský	100 745	12,98
Olomoucký	50 375	6,49
Pardubický	45 724	5,89
Plzeňský	39 395	5,08
Praha	53 227	6,86
Středočeský	101 533	13,08
Ústecký	38 921	5,01
Vysočina	52 223	6,73
Zlínský	64 793	8,35
Celkem	776 161	100,00

Obr. 32 Předpokládaná roční redukce emisí CO₂ na úrovni krajů (v tunách)

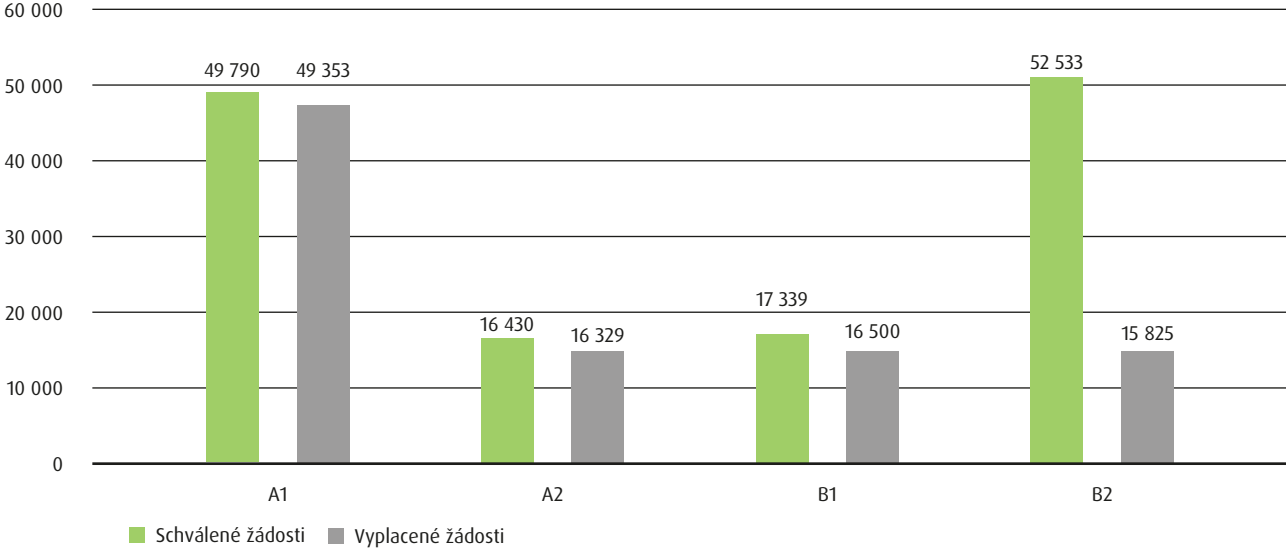
12.5. Průměrná úspora tepla na vytápění dle podoblasti

Pro výpočet úspory tepla na vytápění byla použita data týkající se schválených a vyplacených žádostí z IS GIS. Nejvyšší hodnota průměrné úspory tepla na vytápění byla u schválených žádostí zjištěna v podoblastech A.1 a B.2. U vyplacených žádostí byl nejvyšší podíl průměrné úspory tepla na vytápění zjištěn u podoblasti A.1.

Tab. 59 Průměrná úspora tepla na vytápění podle podoblasti

Podoblast podpory	SCHVÁLENÉ ŽÁDOSTI	VYPLACENÉ ŽÁDOSTI
	Průměrná úspora tepla (kWh/rok)	Průměrná úspora tepla (kWh/rok)
A1	49 790	49 353
A2	16 430	16 329
B1	17 339	16 500
B2	52 533	15 825

Obr. 33 Průměrná úspora tepla na vytápění podle podoblasti (kWh/rok)

12.6. Výroba tepla z obnovitelných zdrojů energie

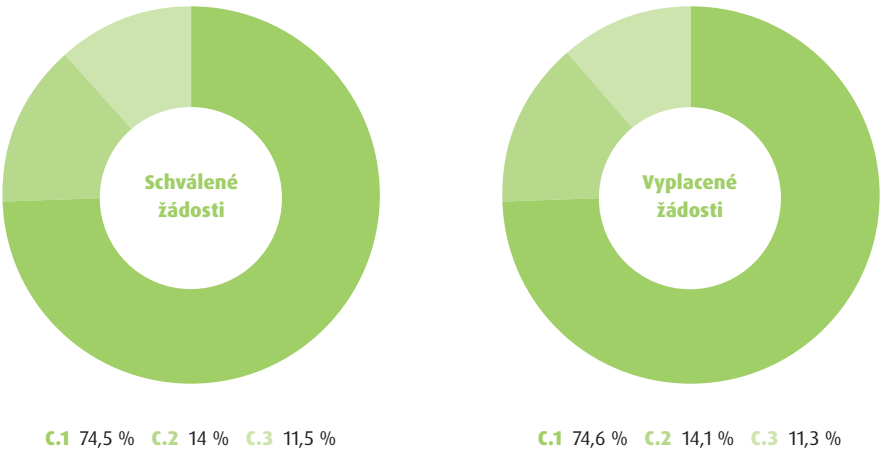
12.6.1. Výroba tepla z obnovitelných zdrojů energie dle podoblasti podpory

Nejvyšší podíl na výrobě tepla z OZE má podoblast podpory C.1. V případech schválených i vyplacených žádostí se jedná o téměř 75% podíl z celku. Podrobný pohled ukazuje, že největší podíl na výrobě tepla z OZE má podoblast C.1.1.3 – Výměna neekologického zdroje vytápění za nízkoemisní zdroj na biomasu se samočinnou dodávkou paliva, a to u schválených i vyplacených žádostí.

Tab. 60 Výroba tepla z OZE dle podoblasti podpory

Podoblast podpory	SCHVÁLENÉ		VYPLACENÉ	
	Výroba tepla z OZE (MWh/rok)	Podíl podoblasti podpory na celkové výrobě tepla z OZE (%)	Výroba tepla z OZE (MWh/rok)	Podíl podoblasti podpory na celkové výrobě tepla z OZE (%)
C.1	333 633	74,5	329 333	74,6
C.2	62 928	14,0	61 991	14,1
C.3	51 371	11,5	49 865	11,3
Celkem	447 932	100,0	441 189	100,0

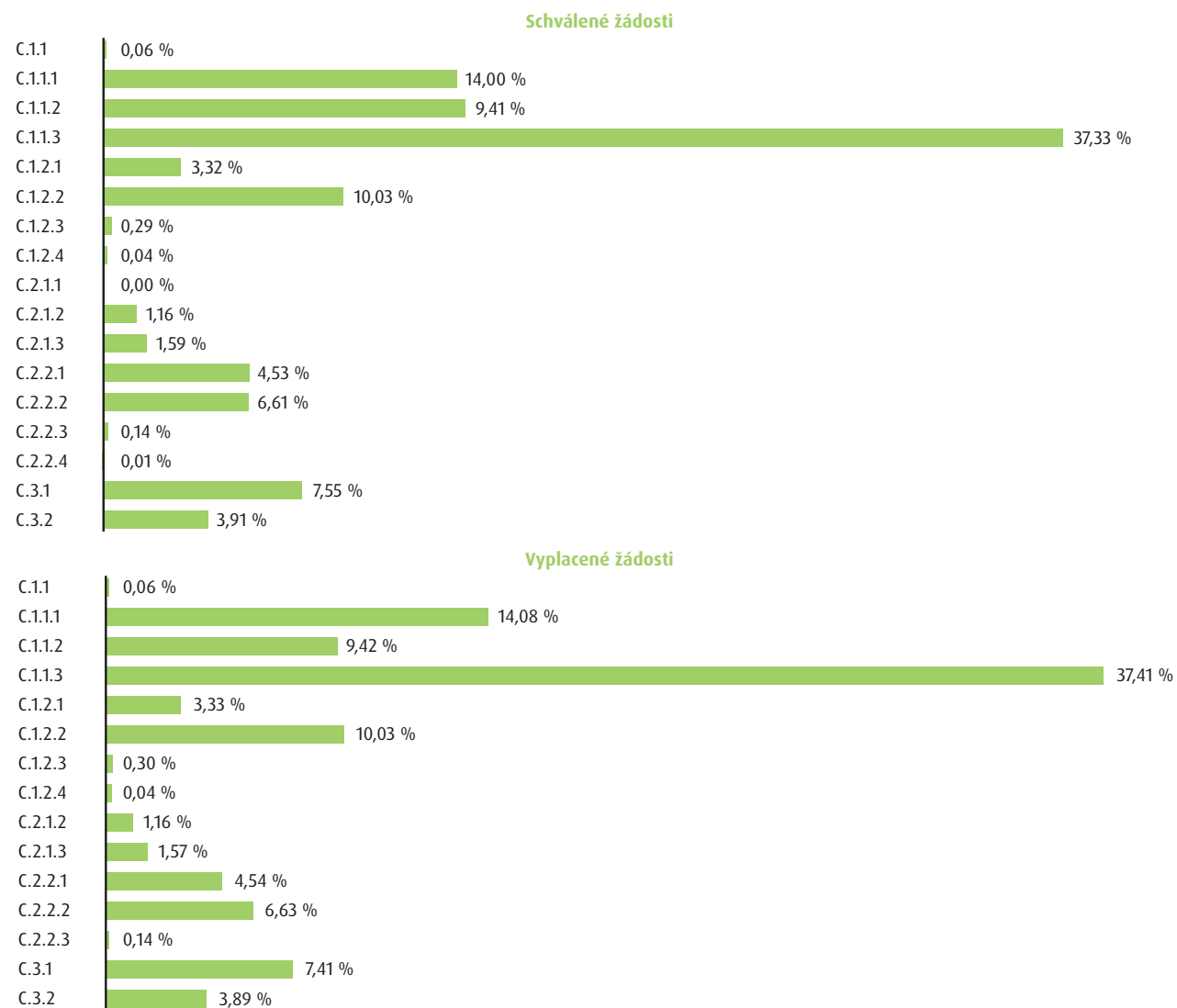
Obr. 34 Výroba tepla z OZE dle podoblasti podpory

Tab. 61 Roční výroba tepla z OZE dle konkrétních opatření v oblasti C

Opatření		SCHVÁLENÉ ŽÁDOSTI		VYPLACENÉ ŽÁDOSTI	
		Roční výroba tepla z OZE (MWh/rok)	Podíl opatření na celkové výrobě tepla z OZE (%)	Roční výroba tepla z OZE (MWh/rok)	Podíl opatření na celkové výrobě tepla z OZE (%)
C1.1	Výměna neekologického zdroje vytápění nízkemisními zdroji na biomasu	261	0,06	261	0,06
C1.1.1	Výměna neekologického zdroje nízkemisním zdrojem na biomasu (ruční dodávka paliva, bez nebo s malou akumulační nádrží)	62 727	14,00	62 106	14,08
C1.1.2	Výměna neekologického zdroje nízkemisním zdrojem na biomasu (ruční dodávka paliva, s velkou akumulační nádrží)	42 171	9,41	41 544	9,42
C1.1.3	Výměna neekologického zdroje nízkemisním zdrojem na biomasu (samočinná dodávka paliva)	167 197	37,33	165 037	37,41
C1.2.1	Výměna neekologického vytápění účinnými tepelnými čerpadly (TČ typu země-voda)	14 864	3,32	14 676	3,33
C1.2.2	Výměna neekologického vytápění účinnými tepelnými čerpadly (TČ typu vzduch-voda)	44 936	10,03	44 230	10,03
C1.2.3	Výměna neekologického vytápění účinnými tepelnými čerpadly (TČ typu voda-voda)	1 319	0,29	1 319	0,30
C1.2.4	Výměna neekologického vytápění účinnými tepelnými čerpadly (TČ typu vzduch-vzduch)	159	0,04	159	0,04
C2.1.1	Instalace nízkemisního zdroje na biomasu do novostaveb (ruční dodávka paliva, bez nebo s malou akumulační nádrží)	18	0,00	18	0,00
C2.1.2	Instalace nízkemisního zdroje na biomasu do novostaveb (ruční dodávka paliva, s velkou akumulační nádrží)	5 203	1,16	5 101	1,16
C2.1.3	Instalace nízkemisního zdroje na biomasu do novostaveb (samočinná dodávka paliva)	7 125	1,59	6 907	1,57
C2.2.1	Instalace účinných tepelných čerpadel do novostaveb (TČ typu země-voda)	20 289	4,53	20 048	4,54
C2.2.2	Instalace účinných tepelných čerpadel do novostaveb (TČ typu vzduch-voda)	29 613	6,61	29 244	6,63
C2.2.3	Instalace účinných tepelných čerpadel do novostaveb (TČ typu voda-voda)	623	0,14	623	0,14
C2.2.4	Instalace účinných tepelných čerpadel do novostaveb (TČ typu vzduch-vzduch)	58	0,01	50	0,01
C3.1	Solární-termické systémy užívané pouze pro celoroční přípravu teplé vody	33 840	7,55	32 707	7,41
C3.2	Solární-termické systémy užívané pro celoroční přípravu teplé vody a přitápění	17 531	3,91	17 157	3,89
Celkem Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody		447 932	100,00	441 189	100,00

Obr. 35 Výroba tepla z OZE, struktura dle jednotlivých opatření v rámci podpory C

12.6.2. Výroba tepla z obnovitelných zdrojů energie podle typu zařízení

V případě rozdělení žádostí dle typu zařízení se u schválených i vyplacených žádostí jako technologie s největším podílem na výrobě tepla z OZE ukázal nízkoemisní zdroj na biomasu s podílem téměř 64 %.

Tab. 62 Výroba tepla z OZE podle typu zařízení

Typ zařízení	SCHVÁLENÉ ŽÁDOSTI		VYPLACENÉ ŽÁDOSTI	
	Výroba tepla z OZE (MWh/rok)	Podíl podoblasti podpory na celkové výrobě tepla z OZE (%)	Výroba tepla z OZE (MWh/rok)	Podíl podoblasti podpory na celkové výrobě tepla z OZE (%)
Nízkoemisní zdroje na biomasu	284 702	63,6	280 975	63,7
Tepelná čerpadla	111 860	25,0	110 350	25,0
Solární systémy pro přípravu teplé vody a vytápění	51 371	11,5	49 865	11,3
Celkem	447 932	100,0	441 189	100,0

12.6.3. Výroba tepla z OZE podle typu nemovitosti

Při porovnání podílu nemovitostí různého typu na výrobě tepla z OZE u schválených i vyplacených žádostí zcela s podílem přes 97 % převažují rodinné domy. Toto rozdělení souvisí s tím, že opatření v oblasti podpory C jsou prováděna především u rodinných domů.

Tab. 63 Výroba tepla z OZE podle typu nemovitosti

Typ objektu	SCHVÁLENÉ ŽÁDOSTI		VYPLACENÉ ŽÁDOSTI	
	Výroba tepla z OZE (MWh/rok)	Podíl podoblasti podpory na celkové výrobě tepla z OZE (%)	Výroba tepla z OZE (MWh/rok)	Podíl podoblasti podpory na celkové výrobě tepla z OZE (%)
Nepanelové bytové domy	9 169	2,0	8 590	1,9
Panelové bytové domy	3 520	0,8	2 834	0,6
Rodinné domy	435 243	97,2	429 765	97,4
Celkem	447 932	100,0	441 189	100,0

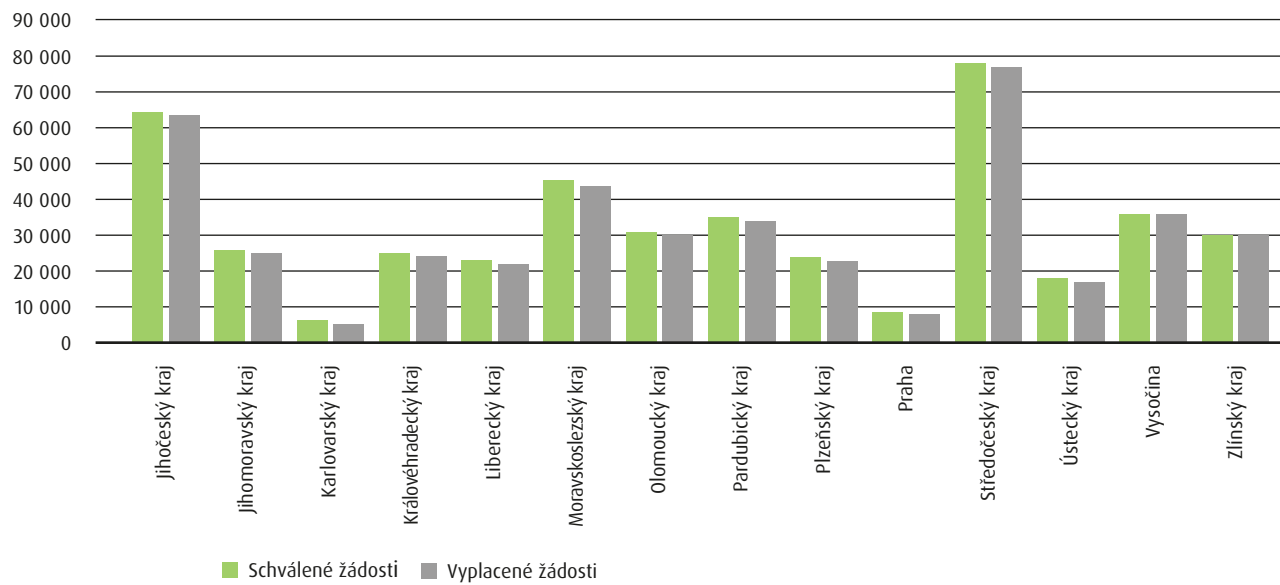
12.6.4. Výroba tepla z obnovitelných zdrojů energie podle krajů

Ve struktuře výroby tepla z OZE podle krajů je u schválených i vyplacených žádostí patrný vysoký podíl Středočeského a Jihočeského kraje.

Tab. 64 Výroba tepla z OZE podle krajů

Kraj	SCHVÁLENÉ ŽÁDOSTI		VYPLACENÉ ŽÁDOSTI	
	Výroba tepla z OZE (MWh/rok)	Podíl podoblasti podpory na celkové výrobě tepla z OZE (%)	Výroba tepla z OZE (MWh/rok)	Podíl podoblasti podpory na celkové výrobě tepla z OZE (%)
Jihočeský	65 423	14,61	64 774	14,68
Jihomoravský	25 566	5,71	25 150	5,70
Karlovarský	6 383	1,42	6 260	1,42
Královéhradecký	24 443	5,46	24 057	5,45
Liberecký	22 760	5,08	22 546	5,11
Moravskoslezský	44 674	9,97	44 058	9,99
Olomoucký	30 937	6,91	29 681	6,73
Pardubický	34 760	7,76	34 380	7,79
Plzeňský	23 208	5,18	22 870	5,18
Praha	8 009	1,79	7 821	1,77
Středočeský	78 292	17,48	77 298	17,52
Ústecký	17 351	3,87	17 173	3,89
Vysočina	36 186	8,08	35 669	8,08
Zlínský	29 939	6,68	29 454	6,68
celkem	447 932	100,00	441 189	100,00

Obr. 36 Výroba tepla z OZE podle krajů v MWh/rok

13. Výrok auditora

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA Pro Státní fond životního prostředí České republiky

Se sídlem: Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 - Chodov
Identifikační číslo: 00020729

Provedli jsme ověření Výroční zprávy programu Zelená úsporám k 31. prosinci 2012.

Odpovědnost statutárního orgánu Státního fondu životního prostředí

Za sestavení a správnost Výroční zprávy programu Zelená úsporám za rok 2012 (dále jen „Výroční zpráva“) odpovídá statutární orgán Státního fondu životního prostředí České republiky (dále jen „SFŽP“). Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním Výroční zprávy tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naším úkolem je vydat na základě provedeného ověření výrok ke správnosti kvantitativních informací uvedených v této Výroční zprávě. Ověření jsme provedli v souladu s mezinárodním standardem ISAE 3000. V souladu s tímto standardem jsme povinni dodržovat etické požadavky a naplánovat a provést ověření tak, abychom získali omezenou jistotu, že Výroční zpráva neobsahuje významné věcné nesprávnosti.

Ověření zahrnuje provedení postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených ve Výroční zprávě. Součástí důkazních informací bylo také dotazování pracovníků společnosti, analytické postupy a výběrovým způsobem provedené prověření věcné správnosti údajů. Výběr ověřovacích postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že Výroční zpráva obsahuje významné věcné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlídně k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro zpracování Výroční zprávy.

Jsmes přesvědčeni, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Na základě našeho ověření jsme nezjistili žádné skutečnosti, které by nás vedly k domněnce, že Výroční zpráva zpracovaná za realizaci programu Zelená úsporám k 31. prosinci 2012 obsahuje významné věcné nesprávnosti.

Zdůraznění skutečnosti

Upozorňujeme na skutečnost uvedenou v bodě 2.1 Výroční zprávy. Metodika a výpočet hodnot greeningu a navazujících environmentálních efektů uvedené ve Výroční zprávě byly zpracovány a validovány třetími stranami a nebyly tedy předmětem našeho ověření. Jde o hodnoty uvedené v kapitole 12 Výroční zprávy. Tato skutečnost nepředstavuje výhradu.

V Praze dne 31. května 2013

Michal Brandejs
Partner

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited, britské privátní společnosti s ručením omezeným zárukou, a jejich členských firem. Každá z těchto firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Podrobný popis právní struktury společnosti Deloitte Touche Tohmatsu Limited a jejich členských firem je uveden na adrese www.deloitte.com/cz/onas.

14. Seznam podkladů

Kapitola 2.1:

Smlouvy s kupci emisních kreditů

Kapitola 2.2 a 2.3:

Programový a Implementační dokument programu Zelená úsporám, Směrnice č.9/2009 MŽP

Kapitola 2.3:

M. Zámečník, J. Hlaváč: Důvody pro zateplování domů: desetitisíce pracovních míst v Česku. Vydalo Hnutí Duha a Heinrich Böll Stiftung, prosinec 2010; Evaluační zpráva programu Zelená úsporám

Kapitola 2.4:

Český environmentální management programu Zelená úsporám – rámcový dokument

Kapitola 3:

Směrnice č. 9/2009 MŽP, materiály SFŽP

Kapitola 4:

Webové stránky SFŽP a MŽP, Evaluační zpráva programu Zelená úsporám, materiály SFŽP

Kapitola 5:

Statuty a jednací řády jednotlivých orgánů implementační struktury, další materiály SFŽP a MŽP

Kapitola 6:

Materiály SFŽP, Evaluační zpráva programu Zelená úsporám

Kapitola 7:

Implementační dokument programu Zelená úsporám, Evaluační zpráva programu Zelená úsporám

Kapitola 8:

Vytvořena pracovníky oddělení TA GIS

Kapitola 9:

Vytvořena pracovníky odboru komunikace

Kapitoly 10 a 11:

Vytvořeno na základě Evaluační zprávy programu Zelená úsporám, která byla zpracována společností Accenture. Data použitá pro přípravu evaluační zprávy pocházejí především z IS-GIS, systému Atrium a informací poskytnutých pracovníky SFŽP.

Kapitola 12:

Vytvořeno na základě výroční zprávy společnosti SEVEN a vlastních výpočtů pracovníků Oddělení reportingu

Web www.zelenausporam.cz E-mail dotazy@zelenausporam.cz Zelená linka 800 260 500

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY